

YA

AZIN

Terakki
Vakfı
Okulları
YILLIK
EDEBİYAT
DERGİSİ
2018, SAYI 18

Şiir:

İstanbul'a Nasihat
Zamana Tutsak

Öykü:

Bulut
Taverna

Söyleşi:

Doğan Hızlan
İshak Reyna

Deneme:

Sanatta Algı

Dosya:

Kulüpten
Kalemimiz
Şiirden Bize Bizden Şiire
Gazetecilik / Dergicilik
Ve Bizim 8. Günümüz

Eleştiri:

Ana Temanın Parçası: Karakterler
Olaylar ve Kişilerin Yarattığı Zulüm Düzeni

YAZIN 2018

YAZIN
EDEBİYAT DERGİSİ
1. BASKI HAZİRAN 2018
YIL 18, SAYI 18

Sahibi:

Mehmet GÜNEŞ

Terakki Vakfı Okulları Genel Müdürü

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Necdet BEKEN

Yayına Hazırlayanlar:

Dilek ÖZÇELENGİR Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

Gamze COŞKUN Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Levent TOPRAK Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Ulviye TAYLAN Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Emeği Geçenler:

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenleri

Ali KONBAL

Elif ŞAHİN

Elife GENÇ

Gonca ÖZMEN

Gülçin ERKMEN DARICI

Gülten GÜZELİŞİK

Hülya GÜLAÇ

Kezban MERT

Serkan Celil NAKAY

Sinem DEMİRBAĞ ÇEKEN

Zahide GÖKTÜRK

Zehra PEHLİVAN TUYGUN

Edebiyat Kulübü Öğrencileri

Özel Şişli Terakki Lisesi Öğrencileri

Özel Şişli Terakki Fen Lisesi Öğrencileri

Özel Şişli Terakki Tepeören Anadolu Lisesi Öğrencileri

Kapak Tasarımı: Berkay DELİBAŞ

YAZIN'da yer alan öğrenci yazıları ve resimlerinin her türlü
yayın ve kullanım hakkı Terakki Vakfına aittir.

YAZIN para ile satılmaz.

Özel Şişli Terakki Lisesi, Fen Lisesi, Tepeören Anadolu Lisesi öğrencilerinin "Edebiyat" dergisidir.

Baskı:

Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1.Cad. No:16 Ümraniye-İSTANBUL
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

	Editörden	4
	İstanbul'a Nasihat - Elif Eriş 10A	5
	Umudun Rengi Siyah - Nil Ecem Tokat 9A ŞTTL	6
	Bulut - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	8
	Dolce Vita - Kayra Coşkun FEN10	10
	Taverna - Bilge Yula Hattatoğlu 9B	13
	Hayaller ve Sevgili - Sena Ecem Altun 12A	14
	Çizim - Emre Duman FEN12	15
	Doğan Hızlan - Edebiyat Kulübü	16
	Kadife Menekşeler - Selin İskender 9A ŞTTL	20
	Sarışın Kızla Cici Oğlan - Nilü Bağcı 9A ŞTTL	22
	Güzün - Büge Sunar 12B	24
	Sessiz - Aylin Pak 9C ŞTTL	25
	Kayıp Tren - Nazlıcan Uzuner 10A ŞTTL	26
	Ütopya - Zeynep Saravin 11F	28
	Afiş - Ceren Albayrak 9E	29
	Bakışlar - Nil Nalçakan 9B ŞTTL	30
	Af - Sıla Akgül / Ana Kokusu - Tuna Gürer 9A ŞTLL	32
	Hanımeli Kokusu - Şevval Ünlü 10A ŞTTL	36
	Düşen Bir Yaprağın Ardından - Derya Ece Baş 9A ŞTTL	37
	Ada- Rana Furuncı 9F	38
	İstanbul ve Ben - Yağmur Bingül 10A	39
	Dikiş Makinesi - Ela Tuğrul 9E	40
	Sonbahar Kızı - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	41
	İblis - Ayçe İdil Okatan 10A ŞTTL	42
	Son Durak - Cansu Köseoğlu 9A ŞTTL	44
	Kahverenginin En Güzel Yanı - Ekin Su Yalaz 9A ŞTTL	46
	Gramafonun Sessizliği - Melis Erciyas 11F	47
	Kırmızı Karanfeller Şehri İstanbul - Umut Selin Tuncer 11F	50
	Bir Mart Günü - Damla Elbeyi 10A ŞTTL	52
	İsak Reyna Söyleşi	54
	Eşek ile Tilki - Alp Atalay 9A ŞTTL	57
	Hatalar ve Çıkarımlar - İrem Enç 9B ŞTTL	58
	Etle Tırnak - Nilü Balcı - 9A ŞTTL	58
	Aşık Olmak ve Sevmek - Çağla Arpacı 9B ŞTTL	59
	Yapboz Parçaları - Melisa Aktalay 9D	60
	Türk Kahvesi ve Su - Bahar Erginbay 9D	60
	Sütlü Bisküvi - Fatma Melisa Gemeç 9A ŞTTL	61
	Zamana Tutsak - Solan Sayfalarım - Avşin Topçu 11C ŞTTL	62
	Avuntu - Zeynep Başeğmez 10C ŞTTL	63
	Davet - Beyza Ergün 11G	64
	Boşlukta - Yasemin İmre 10C	64
	Şah Mat - Berkay Karakuş- 9B ŞTTL	65
	O Gece - Aysu Temel HzA	65
	Selam - Zeynep Nur Bingül HzB	65
	Sanatta Algı - Kemal H.Turşuoluk 11A	66
	Duyuyorum - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	67
	Akıllı Telefonlar Suskun İnsanlar - Ecem Arpacı Fen10	68
	Kış Öykülerinden Yırtılmış Bir sayfa - Batuhan Şahin 9B ŞTTL	69
	Yazsam Roman Olur - Kafes - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	70
	Yazsam Roman Olur - Annem, Mendillerim, Bilyelerim - Neslişah Şara Yücel 11F	71
	Yazsam Roman Olur - İlk sarhoşluk... Şaraptan, Aşkta ya da Şiirden - Elif Eriş 10A	71
	Güvende ve Mutlu Biri - Mercan Uludağ 11E	72
	Kalabalığa Karışmamak - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	72
	Leylak Kokusu - Ulviye Taylan	73
	Lambalar, Taşlar ve Yaşlı Binalar - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	73
	Gece Ne çok yakışıyordu - Zeynep Sarıfakioğlu 11G	74
	Hayatımızın Kökleri - Ulviye Taylan	74
	Sonsuz Mavide - Emekli Olduktan Sonra - Mercan Uludağ 11E	75
	Şiirden Bize Bizden Şiire - Neslişah Şara Yücel - Zeynep Sarıfakioğlu - Mercan Uludağ - Levent Toprak - Ulviye Taylan	76
	Tanzimat Gazeteleri - Sahne Sanatları - Berkin Işık / Mukaddime -Senay Songur 11B ŞTTL	78
	Tanzimat Gazeteleri - Nida Ahali 11B ŞTTL	79
	Tanzimat Gazeteleri - Aşk-ı Hürriyet Kasidesi - Eren Yeniğül 11B ŞTTL	80
	Mecmua-i Servet-i Fünun'un Exigence'i - Atabek Batuhan Bilgiç FEN11	82
	Dekadanlar Tartışmasının Sonu - Fermude Neşe Ürmez FEN11	83
	Biçare Bekleyiş - Mertcan Baş 11A	84
	Kırık Kalpler Yalısı - Duru Ustaoglu 11G	86
	Necip'in Evi - Doğu Demirtaş / Karanlık Aşk - Bora Oflluoğlu 11F	87
	Ayrı Bir Gözle - Sena Ecem Altun 12A	89
	Ve Bizim 8. Günümüz - Bir Balık Olsam - Duru Ustaoglu 11G	90
	Ve Bizim 8. Günümüz - Altıncı Gün - Zeynep Saravin 11F	91
	Ve Bizim 8. Günümüz - Yalnız Bir Sandalye - Özge Gürbüz 11G	91
	Ve Bizim 8. Günümüz - Keşke - Neslişah Şara Yücel 11F	92
	Ve bizim 8. Günümüz - Çay Saati - Elif Oktar 11G	93
	Ve Bizim 8. Günümüz Eve Dönüş - Büşra Seven 11E	93
	Ve Bizim 8. günümüz - Simurg - Umut Selin Tuncer / Makineleşmiş Toplum - Zeynep Çomçuoğlu 11F	94
	Ana Temanın Parçası: Karakter - Bilgesu Özcan 11B-I	96
	Olayların ve Kişilerin Yarattığı Zulüm Düzeni - Elifsu Kıdemli 11B-I	98
	Yazarsanız Roman Olur	100

Niçin mi yazıyoruz?

Paylaşmak için elbette...

İşte yazmaya dair paylaşımlardan bazıları...

Bakışlarımızı, sezgilerimizi, içgüdülerimizi, duygularımızı, düşüncelerimizi biler, geliştirir, olgunlaştırır. Biz yalnızca dış dünyaya ve hayata dair bilgilerle değil aynı zamanda kendi içimizle, kendi duygularımızla da tanışırır. Edebiyat aynı zamanda bir büyüme sanatıdır; bizi biz yapar.

Murathan Mungan

Dünya, yaşam, kavga, eşitlik, sevda ne kadar önemli ve köklü kavram varsa hepsinin karşısında hâlâ ciddi kalabildiğim için. Duyarlılığın, duyguların, kısaca insana ait ne varsa hepsinin aşındığı bir dünyaya hâlâ aşınmamış bir şeyler kaldığına tanıklık için...

Kemal Özer

Panzehiri olamayan bir hastalığı yazmak. Zaten biz hiç iyileşmek istemedik. Kalemlerimize, sizin kalemlerimize sarıldık. Mürekkep lekeleriyle doluydu kağıtlarımız, mükemmel değildik. 'Yazmasam deli olacaktım.' demişti ya Sait Faik; işte öyle bir şey işte...

Zeynep Sarıfakioğlu

Yazmak, hayatın gerçekliğinden soyutlandığımız hayal dünyamız, Yazın da bu kaçamağın ilk adımlarından biriydi bizler için. Her satır, her betimleme kişiliklerimizin sayfalara dökülmüş parçalarıdır. Bizi tanımak aslında yazdıklarımızı okumaktan geçer.

Mercan Uludağ

Yazmak, yazıyor olmak bazen yeni yaşamlarla buluşmanın, farklı pencereler açıp birilerine göz olmanın, başka hayatlara dokunmanın lokomotifidir. Bazen de sadece nefes alınan büyümlü bir bahçesidir.

Neslişah Şara Tara

**Edebiyat Kulübü
Öğretmenleri ve Öğrencileri**

Ulviye Taylan, Gamze Coşkun, Levent Toprak,
Mercan Uludağ, Neslişah Şara Tara,
Zeynep Sarıfakioğlu

İstanbul'a Nasihat

İzbe bir oda duvarında,
Sapasağlam durmayı başarmış
Küçük bir çerçevedir
İstanbul.

Dün gece saat 3 sularında,
Evimin salonuna inen uçaktandır ki,
Uyanıvermiştim,
İstanbul'u gördüm.

Avrupa'dan Anadolu'ya sallanıp duruyordu.
"Atatürk Havaalanı" dedim, "İniş için odamdan izin almıyor."
"Taşın" dedi, saçları rüzgârdan savrulurken.
İstanbul, sen hep böyle hür kal.

Acımasız dalgaların dövüyordur şimdi Kız Kulesi'ni,
Kırılması dalgaların.
Bir martıları var, onların da varsa yoksa işi simit poğaçı.
İstanbul, sen hep kalabalık kal
Yalnızlık çekilecek şey değil.

Kadıköy vapurundayım elimde eski kamera saat 18.47,
Güneş toplamış pilini pırtısını ve İstanbul sen yine çok güzel gülüyorsun.
Yanakların kızarmış, üstünde annesinin eve çağırıldığı küçük bir çocuk burukluğu.
İstanbul, sen hep çocuk kal.

Hâlâ burnuma taa çiçek pasajından keskin kokoreçler musallat oluyor,
Bir anda kadrajıma Taksim ara sokaklarında aç çocuklar yakalanıyor.
İstanbul, sen hiç aç koyma çocukları.

Naçizane fikirlerim var,
Ama sen İstanbul bazen öyle naçizane değilsin ki,
Senin için tuhafiyeciden alınan paslı bir iğnenin mutlaka ele batması gerekir.
Ee, nereye gitti senin saat 18.47'deki o çocuk halin?
Oysa ben bir mey örecektim sana karanlıkta üşüme diye.
İstanbul, bu kadar da taşkın olma.

Sen hiç Galata'ya çıktın mı İstanbul?
Ben bir kez çıktım.
Hiç haddime değil ama sana bir kez tependen baktım.
İstanbul, Galata Kulesi'ne kızma daha fazla,
O zaten köprüsünde oltaya takılmış çırpınan balıkları izleyerek,
Her şeye tepeden bakmanın cezasını her an çekiyor.

Bu gece saat 22.00 sularında,
Odamın camına umarsızca tıklayışını anımsıyor kulaklarım.
"Sana ağlama" diyemem İstanbul,
Su birikintilerine bata çıka yürümeye hasretim.
Evimin üst katında bağırıp duran komşunun sesini kısarsan şayet,
Sana yardım etmeyi düşünebilirim.
İstanbul, sen hiç ağlama en iyisi,
Yağmurlarda şiir yazmaya devam edersem,
Galata'dan kanatsız atlamayı deneyebilirim.

Elif Eriş 10A

Umudun Rengi Siyah

Kapıyı açmaya çalışırken yine zorlandım. Yıllardır aldığı darbelerle menteşeleri yerinden oynamış galiba. Okuldan her gelişimde yaptığım gibi parmak ucunda yürüyerek tüm odaları kontrol ettim. Babam evde yoktu; bir anda içim mutlulukla doldu, rahatladım. Bu demek oluyordu ki yemeği televizyon karşısında yiyebilirdim, tabi evde yemek varsa. Bir koşu mutfığa gidip buzdolabını kontrol ettim. İçinde uzun zamandır orada olduğu belli olan birkaç parça peynirden başka bir şey yoktu. Yemeği sonra halletmeye karar verip bir kaba su doldurdum. Salondaki küçük, tüplü televizyonu açtım ve duvara dayalı sedirin üstüne zıpladım. Pencerenin hemen dibinde bitmiş olan beyaz güllerime büyük bir gururla baktım. Onları benim ilgim büyüt-müştü. Kabi mutfığa götürmeye gerek duymadan pencerenin kenarına koydum ve sedire kuruldum.

Tam da o sırada Kömür geldi. Ben "Kömür" derdim, annem "Azman". Hiç sevmezdi bu kediyi, çok ısrar ettim diye eve almıştı da ne varsa paramparça etmişti. Kimse olmadığı zamanlar gizli gizli içeri alırdım hep. Annem öğrenirse çok kızardı. Bir kere salonda beslerken gör-

müştü de terliği popoma yemiştim.

"Sokağın bütün pisliğini eve taşıyor, at şunu dışarı! Her şeyimiz tam, bir kedimiz eksik."

Anladım ev kedisi değil ama ben yine de çok sevdim Kömür'ü. Pencereyi açık gördü mü hemen atları. Hele bembeyaz güllerimin yanında simsiyah tüyleriyle ne kadar güzel görünürdü. Bana çok alıştı zaten; annem gelene kadar arkadaşlık eder, sonra "git" dediğimde de hiç gücenmez, hep geri gelirdi. Evet evet, en sevdiğim kediydi o benim. Beyaz güllerimse en sevdiğim çiçek.

Camı açık bırakıp Kömür'ü içeri aldım. Her zamanki gibi ayaklarının ucuna yerleşti. Bir yandan onunla, bir yandan güllerimle konuşmaya başladım. Yarının doğum günüm olduğunu söyledim onlara ama okuldakilere anlatmamıştım. Nerede kutladınız, ne hediyeleri aldın gibi sorular sormalarını istemiyordum. Biz doğum günlerimi kutlayamıyoruz çünkü. Annem anlattı bana, bu sene de hediye alamayacakmış ama söz seneye ne istersem onu yapacaktı. Hediye deyince aklıma geldi, ne kadar da istiyordum o kara gözlü, siyah saçlı bebeği. Arkadaşımda görmüştüm aynısını, annem mağazaya götürmüştü bakmaya. Çok pahalı olduğunu görünce beğenmedim demiştim anneme, vazgeçtim. Anlamıştı annem tabii; alırsız demişti, hemen değil belki ama sonra... Her ne kadar bizi zorlayacak olsa da o bebeği çok istiyordum. Aylar geçti üstünden, annem belki doğum gününde alırız, dedi. Biliyorum ki alamayacak, alamayınca çok üzülecek. Üzüleceğini biliyorum çünkü geceleri ağlarken sesini duyuyorum. Ben de uyumamış oluyorum çünkü bazen ben de ağlıyorum. Acaba babam yarın doğum günüm için gelecek mi? Umarım gelmez. O gelince evde hep kavga çıkar. Karnım gurulda-

maya başladı, acaba yemek için Gülseren teyzelere mi gitsem? Yok yok, annem borcunu ödeyemedi diye çok mahcup zaten, bir de beni onlarda görmesin. Gülseren teyzenin, "Annen kazandığı üç kuruşu her gece babana yedirmeseydi çoktan ödemişti borcunu. Kaç ay oldu bak, hâlâ köşe bucak kaçıyor mahallede benden." dediğini söylediğimde çok kızmıştı zaten. Birden parlayıvermişti: "El kadar çocuğa söylenecek laf mı bunlar? Bir derdi varsa benimle konuşsun, hiç çenesini tutamaz. Ödeyeceğim dedim ya, bir yere kaçtığım mı var? Bunadı kızım, erkenden bunadı. Ben onun yediği haltları bilmiyorum sanki..."

Bunları düşününce yüreğim sıkışmaya başladı, gözlerim doldu. Annem bu gece de geç gelecek galiba. Fabrikadan döndüğünde hep çok yorgun olur ama bir tanedir benim annem. Üzüldüğünde hiç göstermez, yine de çok zorlanıyor biliyorum, bütün yük onun narin omuzlarına kaldı. Kış da yaklaşıyor, oldum olası sevmemişimdir kışları. Hep daha çok masraf çıkar; kömür gerekir, kazak gerekir, mont gerekir... Annem de en çok kışın üzülür zaten. Yemek, su, kıyafet, komşuya olan borcumuz da ödenmeli, okul defteri, kapının kolu kırılmıştı, dün tüp bitti, elektrik faturasını kaç haftadır ödemedik? Liste

böyle uzar gider. Dayımların neden anneme hiç yardım etmediklerini hep merak etmişimdir. Ne kadar zorlandığımızı görmüyorlar mı? Hâlbuki beni çok severler, görüştüğümüzde bana hep şeker verirler. Onlar bir evin şekerle dönmediğini bilmiyorlar mı anne? Bir de siyah saçlı bebeğimi düşündükçe daha çok ağlamaya başladım. Başıma feci bir ağırdı. Sedirde kıvrılıp tortop oldum. Ağlarken uyuyakalmışım.

Uyandığımda hava kararmıştı ve arkamdaki açık pencereden içeriye dondurucu bir soğuk giriyordu. Gücümü toplayıp pencereyi kapatamadım. Yıllardır haberdar olduğumuz hastalığım sonunda kendini göstermişti. Midem bulanmaya ve başım dönmeye başladı. Kömür de annem de ortalıklarda gözüküyordu. Titremeye başladım. Çok üşüyordum ama başım alev almışçasına yanıyordu. Her yanım kasılıyor ve acıyordu. Daha şiddetli titremeye başladığımda Yurdagül ablalara gidip biraz yemek istemeye karar verdim. Sıcacık bir çorba ne iyi olurdu şimdi. Artık kalkmalıyım, galiba ateşim var. Kalkıyorum, kalkıyorum, kalkıyorum. Kalkamadım.

Ben öldüğümde daha sekiz yaşındaydım.

Yıldızlar o gece özellikle birini gözetmek istemişçesine derme çatma, küçücük bir evin üstünde toplanmışlardı. Kadın, içindeki sıkıntı onu daha da ağırlaştırmış gibi yavaşça yürüyordu. Bütün gün akli kızında kalmıştı. Babası olacak o adamın eve gelmediğini umuyordu. Evde ikisini yalnız bırakmak istemiyordu çünkü sarhoşken çekilmez oluyordu ve o hep sarhoştur. Kapıda, ağrıyan kollarıyla zorla çantasına uzanıp anahtarları aramaya başladı. O sırada kızının hep istediği bebeğe çarptı gözü ve yüzünü kocaman bir gülümseme kapladı. Ne olursa olsun yarın doğum gününde ona hediyesini verebilecekti, yorucu gece mesailerini sonunda karşılığını vermişti. Yarın kızı uyanmadan bebeği yatağın üzerine bırakmayı planlıyordu. İzin de almıştı zaten, şöyle ana kız baş başa bir gün geçirmenin özlemini çekiyordu. Elindeki bebeğe

baktı, ne kadar güzeldi. Gecenin ışığında nasıl da porselen gibi parlıyordu cildi ve ne büyüğü ışılıyordu o kuzguni siyah saçlar. Derin bir iç çekti, bir kolunda bebek diğer kolunda çantası, içi içine sığmaz bir halde anahtarı çevirdi. Omzuyla zorladığı kapıyı açar açmaz onu karşılayan buz gibi soğuk yüzündeki gülümsemeyi dondurdu. Kalbi hızla çarpmaya başladı, sabahtan beri bir şeylerin ters gideceğini hissediyordu zaten. Hızlı adımlarla önce mutfığa, sonra salona yöneldi. İşte oradaydı. Dikenli boyunlarını açık pencereden uzatmış bembeyaz güller, sedirin üstünde yatan küçük kıızı korumak istercesine ona doğru eğilmişti. Ve kömür karası azman kedi kızın kucağına kıvrılmış, daha önce hiç olmadığı kadar huzurla uyuyordu.

En derinlerden kopup gelen bir feryat ve tüm umutlarla beraber yere düşen bir bebeğin patirtisi... Ne kedi ne de güller kıpırdadı. Bütün gece kolladıkları emaneti annesinin teslim aldığı bilmelerinin rahatlığıyla birçok yıldız gökyüzüne dağıldı. Ve sadece küçük kızın yasını tutanlar gecenin karanlığında sönükleşip kayboldular.

Nil Ecem Tokat 9A ŞTTL

Bulut

Yaz kış, küçücük balkonuna zar zor sığan sallanan sandalyesinde oturur, bulutları izlerdi. Karşı komşunun balkonunu ancak parmak uçlarımda durarak ve balkon demirlerinden sarkarak gözleyebildiğim yıllarda, gökyüzüne bakarken yüzünde beliren dingin gülümsemeye anlam vermezdim.

Annem yaptığı kekin bir dilimini, çorbanın bir kasesini, şerbetin bir bardağını daima ona ayırır; iki ev arasında mekik dokurdu. Evinin ahşap oymalı kapısında, paspasın altına gizlediği paslı anahtarda dolaşırdı çekingen, çocuk gözlerim. Annem defalarca götürmek, tanıştırmak istedi beni; onun yanına gitmeyi hiç istemedim nedense. Evlerimizi birleştiren kısacık koridora rağmen aramızda koskocaman bir uçurum olduğunu hissediyordum. Onun yanında nasıl davranmam gerektiğini bilmiyordum. Bana da bulutlara baktığı gibi bakar mıydı?

Bir gün takıldım annemin peşine, onun evine gittim. Annem eliyle koymuş gibi bulduğu anahtarı deliğe sokarken ben de annemin eteğini sımsıkı tutmuş, tırnaklarımı avuçlarıma bastırıyordum. Kapı, rahatsız edildiğini tüm apartmana haykırarak ağır ağır açıldı. Korkudan büyüyen gözlerim loş koridorda gezindi; işlemeli bir kilim, sineklerin ampullerinde uyukladıkları gösterişli bir avize, pirinç çerçeveli ayna... Annem terliklerimi, yalnızca bir çift pabuğun durduğu tozlu ayakkabılığa yerleştirdi.

Balkona açılan küçük oturma odasına doğru ilerledik. İri, kamburlu sırtının cama yansıyan gölgesini görünce adımlarımı yavaşlattım. Kimseyi, evdeki hiçbir şeyi uykusundan uyandırmak istemiyordum. Çeşit çeşit fotoğraf çerçevesinin arasından görünen boyası akmış duvarlar bile derin bir gaflet denizinde yüzüyorlardı.

Annemin peşi sıra balkona girdim. Sandalyesinde oturuyordu. Nasırlı ayaklarını balkon demirlerine yaslamış, kendini sallıyordu hafifçe. Bulutlarla bezenmiş seyrek saçlarına tutunuyordu rüzgâr. Dizlerinde birleştirdiği ellerindeki kırışıklıklara saklanmıştı anılar. Gözleri ışı ışı bir mavi, kirpikleriyse bembeyazdı; aynı gökyüzü gibi...

Önce annemi selamladı başıyla; sonra yorgun bakışlarını bana çevirdi. Ben ona bakamıyordum. Fincandaki kahve lekelere bakıyordum; kurumuş çiçeklerin yapraklarına, eteğindeki sökülere... An-

nem aceleyle fincanları topluyor, çiçeklere su veriyordu. Elinde bir dikiş ipiyle yanımıza ilişince nihayet ona bakabilecek cesareti buldum kendimde ama o yine bulutlara bakıyordu.

“Neden hep bulutlara bakıyorsunuz?”

Gülümsedi. Gülümsediğinde incecik dudaklarının kenarında gamzeler belirliyordu, içimdeki sıkıntıyı tam oraya, yavaş yavaş gömüyordum. Örgü hırkasının düğmesini el yordamıyla buldu, bir vesikalık fotoğraf çıkardı cebinden.

“Torunum, ismi Bulut; bu fotoğraf çekildiğinde senin yaşlarındaydı aşağı yukarı. Şimdi büyümüştür; kaç yıl oldu görmeyeli, yılları saymadım...”

Parmaklarım, fotoğraftaki tozlara yapışmıştı. Küçük, masmavi gözlü bir çocuk gülümsüyordu neşeyle. Mutlu görünüyordu ama aklıma yatmayan bir şeyler vardı bende, geçmişte kalan çocukla ilgili... Mutluluğu bile hüznünlüydü sanki. Buğulu gözlerinde, anılarda yaşayan bir tanıdığın uzaklığı vardı. Yavaşça kaldırdım başımı, gözlerim onunkilerle buluştu. Gözlüğünden yansıyan solgun yüzümü inceledim uzunca bir süre. Bulut’un gözleri gibi benimkiler de mesafeliydi, ürkekti.

O günden sonra sık sık ziyaret ettim onu ancak hiçbir zaman fazla konuştuğumuzu hatırlamıyorum. Annem ev işlerini yapıyor, yemek getirip götürüyor; ben de onunla birlikte gökyüzünü izliyor, kaybettiği Bulut’unu arıyordum. Bazen pirinç çerçevesi aynada kendime bakıyor, uzaklardaki çocuğun yüzündeki hüznünlü ifadeyi kendi yüzümde bulmaya çalışıyordum. Annem fotoğraf çerçevelerinin tozlarını alıyordu.

Gri, puslu bir akşamüstüydü; annem evinin kapısını kilitleyip terliklerimizi eve geri getirdi. Onun kahve içtiği fincanlarımız, yemek yediği tabaklarımız mutfakta duruyordu. Canlanmamakta direnen saksı çiçekleri, bizim balkonumuzda yerlerini almışlardı. Onun balkonunda sallanan sandalye ise rüzgârla arkadaşlığını kesmişti.

Bulutsuz, kapalı bir akşamüstüydü. Bulut’un fotoğrafı oymalı kapının kenarında duruyordu.

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

“ ... pirinç çerçevesi aynada kendime bakıyor, uzaklardaki çocuğun yüzündeki hüznünlü ifadeyi kendi yüzümde bulmaya çalışıyordum. ”

Dolce Vita (!)

Sabah kalktığımda yatağım bana daha yumuşak, daha sıcak gelmişti. Çarşaf lar yeni değiştirilmiş ti ve o kadar güzel lavanta kokuyordu ki yatak beni kendine hapsedmişti. Kalkmak istemiyordum. Yatağım da böyle çok rahattım. Ablam uyandığını duymuş olmalıydı. Ben yatağın sıcak kollarında hapsolmuşken odama geldi ve beni kucakladı, yatağımdan kaldırdı. Kalkar kalkmaz odamdaki soğuk hava tüm vücudumu sardı. Bir pencere açık kalmış olmalıydı. Ablam sarılmasa donabilirdim. O sıcacıktı ve saçlarını ipek gibi yapana kadar taramıştı. Şeftali kokulu parfümünü sıkmış, ballı dudak kremi ni sürmüş ve sabah sigarasını içmişti. Pencereyi de ablamın sabah keyfi açık bırakmış olmalıydı. Sarılma seansımız bitince beni yatağa oturttu ve giyinmeme yardım etti. Rahatlığım ve uyku sonrası mayhoşluğum gardırobun Sahra Çölü kadar kuru ve haftalardır yağlanmaya ihtiyacı olan menteşelerinin gıcirtısıyla geçmişti. Ne giymem gerektiğini her gün ablam seçerdi. Yatakta yanıma oturdu ve giyinmeme yardım etti. Özel günlerde giydiğim yünlü, balıkçı yaka kazakımı giydirmişti. Altımay sa her zaman giydiğim taytlarımdan vermişti. İkisi de yatağım gibi lavanta kokuyordu. Demek doğum günümde ne giyeceğim çok önceden belliydi. Bu nedenle ablam tüm kıyafetlerimi ve çarşafımı o lavanta kokulu deterjanla yıkamıştı. Ablam böyle biriydi: geleceği en küçük ayrıntısına kadar planlardı. Bense an'ı yaşamakta

ustaydım. Ablam benim de saçımı taradı, şeftali kokulu parfümünden boynuma sıktı. Her gün sıkmaktan parfümü bitmek üzereydi. Bana doğum günüm için birkaç damla kalmıştı sadece. İkimiz de dışarı çıkmak için hazır dık.

Beni yatağımdan kaldırıp kapiya gitmeme yardım etti. Aslında yardıma ihtiyacım yoktu çünkü yıllardır aynı evde yaşıyorduk ve ben tüm evi ezberlemiştim. Bütün odaların yerini, tüm duvarların kıvrımlarını biliyordum. Kapiya geldiğimizde ablam beni kapının yanındaki sert tabureye oturttu ve ayakkabılarımı giydirdi. Yıllardır giydiğim spor ayakkabılarımı giydirmişti. Bağcıklar sıkıca bağlanmaktan ko ptu kopacaklardı, tabanı ise birkaç kez çıkmıştı. Ablamsa annemden kalan hafif topuklu ayakkabılarını giymişti. Yürürken çıkan topuk sesleri annemi hatırlatıyordu. Ablam o sert tabureden kalkmama yardım etmek için elimden tuttu. Orta parmağına bant yapıştırmıştı: sabah keyfinin başka bir marifeti. Evin kapısını bir gümbürtü ile kapattı ve kilitledi. Ablamın evi kilitlemesi hep uzun sürerdi çünkü anahtarlığında bir sürü anahtar vardı ve hangisinin evinki olduğunu bulması zaman alırdı. Anahtarı ararken içinden hep söylenirdi. Bense anahtarlardan çıkan şık irtı seslerini dinleyerek kaçınıcı seferde bulunduğunu tahmin etmeye çalışırdım. Bugün beşinci seferde bulabilmiş ti. En azından öyle tahmin ediyordum.

Beni apartman merdivenlerinden indirdi. Belimden sıkıca tutmuş, kolunu tutmaya zorlamıştı. O da yardıma ihtiyacım olmadığını biliyordu. Kolunu tuttuğumda ablamın en sevdiği sentetik iplikten yapılmış tüylü kazağını giydiğini fark ettim. O kadar yumuşaktı ki kazağında parmaklarımı gezdirmeyi durduramadım. Son basamak-tan indiğimizde ablamın topuklarının çıkardığı sesle kendime geldim ve parmaklarımı geri çektim. Apartmanın kapısından çıktığımızda pencereden gelen soğuk havanın odamda yarattığı etkinin üç misli büyüklükte bir etkiyle tüm bedenim titremişti. Menteşelerdeki gıcırta da neydi. Bu soğuk tüm uyku mahmurluğumu elimden almıştı. Sokak uyanmış ve gününe başlamıştı bile. Bugün biraz geç kalmıştık hayata. Çocuklar top oynamaya başlamış, çoktan günün ilk camını kırmışlardı. Memo kırmış olmalıydı. En üst kattaki Selma teyzenin camına gelmişti. Ancak Memo o kadar iyi atabilirdi. Selma teyze de Memoları terlik yağmuruna tutmuş, avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Bütün bu hengâme içinde belediye görevlisi yerleri süpürüyordu. Süpürgesinden çıkan ses Selma teyzenin tiz sesiyle birleştiğinde kulak tırmalıyordu. Titremeye başlamış olmalıyım ki ablam biraz daha hızlı yürümeye başladı. Her zaman gittiğimiz fırın çok uzakta değildi. Fırına yaklaştığımız ekmek, simit ve vanilya kokularından belliydi. Ablamın kapıyı açması ve kapının ucundaki çanın çalmasıyla vücudumu tekrardan bir sıcaklık sardı. Hemen bir masaya oturduk. Hiçbir şey yapmamız gerekmiyordu. Garsonların hepsi artık bizi tanıyor, gördükleri anda iki çay, iki simit ve biraz keçi peyniri koyuyorlardı masaya. Ne zaman bu fırına gelsek basit bir kahvaltı yapardık. Zaten kahvaltı kimin umurundaydı? İkimiz de tatlıyı düşünüyorduk. Tatlı siparişimiz ise tam bir törendi. Ablam masaya oturduktan ve garsonlardan birine selam verdikten sonra beni öperdi. Bu öpücük sürprizim için bir uyarıydı. Daha sonra masadan kalkar ve vitrinlerin yanına gider, bana sürpriz olacak

tatlıyı seçerdi. Bu fırının yabancısı olmasam da doğum günlerimde hep farklı hissedirdim. Bana sanki daha önce bu fırının keklerinin yumuşak, simit ve ekmeklerin mayalı, ekşimsi ve taş fırından gelen odun kokularını hayatımda ilk kez almışım gibi gelirdi.

Ablam masaya geri döndüğünde çaylarımız gelmişti. Çay bardağını tuttuğumda ince belinden gelen sıcak beni uyandığımdaki rahatlık hissime götürmüştü. Garsonun simit ve peynir tabaklarını koyuşu mermer masada çınladı. Tatlıya bir adım daha da yaklaştığımız. Ablam bizim için simitleri hızlıca hazırlıyordu. İkimiz de tatlı için sabırsızlanıyorduk. Simitler de sıcacıktı. Masaya getirdikleri keçi peyniri tuzlu ve kremamsı tadıyla simite çok yakışıyordu. Simit ve peynir ikilisi ne kadar muhteşem olsa da aklımda hep tatlı vardı. Bu yüzden hızlı hızlı simidimi bitirdim. Ablam da öyle yapmış olmalıydı ki simidimi bitirdiğim an "Tatlı için hazır mısınız?" diye sormuştu. İkimizin de tatlıyı dört gözle beklediğini biliyordum. Başımı sallayarak ona cevap verdiğimde seçmiş olabileceği tüm tatlıları düşünüyordum: süt-laç, kazandibi, profiterol... Profiterol söylemiş olamazdı çünkü geçen sene doğum günümde onu yemiştik. Bir tahmin yapamadan gizemli tatlı masaya gelmişti. Pasta ve çikolata gibi kokuyordu. Çikolatalı pasta mı söylemişti? Ablam o kadar klasik bir insan değildi. Çok nadir doğum günlerimde pasta yerdik. Çatalı ilk batırmamla sert bir şeye çarptım. Çok sert değildi ama biraz bastırmak gerekiyordu. Daha sonra ise pasta kısmının geldiği anlaşılıyordu. İlk ısırtığı almamla anlamıştım: kestaneli pastaydı.

Ablam altıncı işine girdiğinde Dante gibi ömrünün yarısını harcamıştı. Ondan önceki işlerinde hiç mutlu değildi. Maaşı da çok azdı. Bu yüzden yeni işi

ikimiz için de önemliydi. Doğum günüme denk gelen yeni işin kutlaması en mutlu olduğum zamanlardan biriydi. Bu nedenle daha önceki paramızla alamayacağımız efsanevi kestaneli pastayı söylemişti. İkimiz için de çok değerli bir andı. Kestaneli pasta en alakasız anılarımızı, okul günlerimizi, çocukluk hatıralarımızı çağırıştırmıştı. O sabah pastayı yiyene kadar hiç konuşmadığımızı fark ettim. Ablam sadece geçmişten bahsederken gerçekten mutlu ve heyecanlı olurdu. Onun dışında kendi yarattığı cehennemde yaşardı. Doğum günüm işte o zaman başlamıştı. Ablamla geçmiş ve gelecek ile ilgili düşüncelerimizi konuştuğumuzda. İkimizin de hayalleri ve istekleri vardı.

Fırından çıktığımızda sokakta çıt çıkmıyordu. Çocuklar evlerine dönmüştü. Selma teyzenin kızgınlığı geçmiş, belediye görevlisinin işi bitmişti. Düşündüğümünden de geç başlamıştık güne. Dışarısı evden çıktığımızdan daha da soğuktu. Ne kadar yürürken yardım istemesem de ablamın koluna yapışmışım. Tüylü kazağı fırın gibi sıcacıktı. Bu sessizliği bozan bir arabanın motor sesi gittikçe yaklaşıyor, etraftaki egzoz kokusu artıyordu. Bir anda motor sesi durdu. Egzoz dumanı ise yüzüme doğru geliyordu. Ablam elimden tuttu ve arabaya binmeye yardım etti. Fırından çıkar çıkmaz sokaktaki bir taksiye işaret vermiş olmalıydı. Taksinin içi suni deri ve ter kokuyordu. Bu iki kokunun birleşimi arabaya bindiğim anda midemi bulandırmaya yetmişti. Ablamdan camı açmasını istedim. Böylece nereye gittiğimiz hakkında tahminde bulunabilir, kokudan kurtulabilirdim.

Her doğum günümde bir yere giderdik. Taksiciye ben duymadan gideceğimiz yeri nasıl söylerdi hiç bilmiyorum. İlk yıllar bu yüzden en küçük tahminde bile bulunamazdım. Yıllar geçtikçe camı açtırmaya başladım. Böylece dışarıdan gelen sesler, kokular,

havanın daha soğuk olup olmadığına bakarak tahminlerde bulunmaya başladım. Ablamın bundan haberi yoktu. Tahminlerle yaşamının getirdiği bir oyundu sadece. Bu sefer de oyunumu oynuyordum. Hava gittikçe soğumuştü. Camdan esen rüzgâr gittikçe sertleşmişti. Havanın tazeliği taksinin boğucu kokusunu hafifletiyordu. Martı çığlıkları, balıkçı teknelerinin dalgalarla savaşmalarından gelen seslerle tahminim şekillenmeye başlamıştı. Yosun kokularını almamla nerede olduğumuzu biliyordum. Boğaz'daydık.

Ablam taksiciye parasını verdikten sonra elimden sıkı tutarak arabadan indik. İyi ki de elimi tutuyordu çünkü burayı tanımiyordum. Her an düşebileceğimden korkuyordum. Ablamın sımsıkı tutan eli bana güven vermişti. Yavaşça yürüyerek bir banka oturduk. Bank hafif nemliydi ve soğuktu. Ahşabı eskimiş, kıymıklar ahşabından ayrılıyordu. Demir kollarındaki işlemeleri hissetmek istiyordum ama dokunamayacağım kadar soğuklardı. Beni ısıtan tek şey ablamın sıcak koluydu. Şu an soğuğun hiçbir önemi yoktu ama. Dalgaların kayalara çarpma seslerinde, yosun ve balık kokularında kaybolmuşum. Her şey huzur veriyordu. Geçen gemilerin korna sesleri beni uzaklara götürmüştü. Cunda adasında gelincik şerbetinden ve gazozdan hazırladıkları gezoz dedikleri içeceği içiyor, sakızlı dondurma yiyor, kedileri seviyordum. Tüyleri yumuşacıktı. Mutluydum. O sırada fark ettim ki kendi cehennemlerinde yaşayanlar sadece ablam ve Dante değildi. Ben de öyleydim. Sadece hissedebildiğim, koklayabildiğim, tadını alabildiğim ve duya bildiğim bu dünyada kendi cehennemimdeydim. Beni cennete götüren tek şey hayallerim ve o tatlılardı. Ah o tatlılar yok muydu? Dolce vita!

*Dolce vita: tatlı hayat

Kayra Coşkun FEN10

Taverna

Güneş eriyip denize karışırken gökyüzüne bulaştırıyor içinde sakladığı renklerini. Gün ışığının en sessiz üyesi olan mor bile özgür kalırdı aydınlık tahtını yavaş yavaş karanlığa bırakırken. Selene, ağır ve narin hareketlerle yıldızlar arasındaki yerini almaya koyuluyor.

Midilli’de bir sahilde, ayaklarını uzatmış, rakı balık eşliğinde manzaranın keyfini çıkarıyor. Yanında can dostu. Ruhu bir yandan geçmişin izleri yüzünden kanarken, bir yandan huzurla doluyor. Rakısından bir yudum aldıktan sonra derin bir nefes alıp gözlerini kapatıyor.

Eski eşini getirdi gözünün önüne. Zarif ve asil bir kadındı Efrosini. Güler yüzlüydü. Çıkıktı kemikleri. İnceydi, uzun boyluydu. Eğlenmeyi bilirdi. Yıllar önce göçüp gitmişti yeryüzünden. Verem olmuş, tedavi edilememiştir.

Gözlerini açıp balığından birkaç lokma alıyor. Ellerini asla kirletmez yemek yerken, daima çatal bıçak kullanır. Kadehi önce yıldızlara doğru kaldırıyor, sonra arkadaşının kadehiyle tokuşturup rakısını yudumluyor. Kulağı çalan müzikte. Kadehi hardal rengi masaya bırakıp elleyle ritim tutuyor. Buzukicinin hoşuna gidiyor bu, gülümsemesinden belli. Parça bitiyor, buzukici sesleniyor, “Tebrikler Lefterios!”. Gülümseyerek teşekkür edip önündeki büyük peynir tabağından bir dilim çerkez peyniri kapıyor. Kolçaklı, ahşap, Van Gogh mavisli sandalyesinde hafifçe yayılıp ayaklarını yere indiriyor. Arkadaşıyla sohbet ediyorlar peyce. Yorulunca duruyorlar. Ay ışığıyla aydınlanan durgun gümüş denize bakıp düşüncelere dalıyor yine.

Náfplioluydu. Orada doğmuş, on iki yaşına kadar orada büyümüştü. Sonra Atina’ya taşındılar. Ortaokul ve liseyi orada okudu. Üniversiteye orada gitti. Bir süre orada çalıştıktan sonra Midilli’ye yerleşti. Küçük ve samimi bir yerdin Náfplio, başkente alışması zor olmuştu bu yüzden. Adaya gelince rahata ermişti biraz.

Yalnız bir adamdı. Gittiği her yerde yalnızca iki üç arkadaş olmuştun. Okulda dışlardı onu ama ezilmezdi asla. Ona lakap takanları umursamazdı.

Bir kızı vardı. ‘Boyalı kuşun boyalı yavrusu’ derdi ona. Kızı bulmuştu bu lâkabı. Annesine benziyordu. Uzun boylu, inceydi. Onun da çıkıktı kemikleri. Gözleri babasının gözleriydi. Fırsat buldukça gelirdi adaya. Sevgilisini de getirirdi bazen. Severdi damadını Lefterios. Çok iyi anlaşırldı. Beraber geldiklerinde üçü oturur, sabaha kadar dertleşir, tartışır, sohbet ederlerdi. Bazen susup otururlardı denize karşı. O da keyifliydi.

Çalan parçanın farkına varıp ayağa kalkıyor. Arkadaşı da onunla beraber ayaklanıyor. Kasap havasıydı bu. İkisi de çok sever. Birkaç kişi daha var ortadaki ‘dans pisti’ olarak kullanılan boşlukta. Gü-lüp eğlenen kalabalık masalar var. Oynayanları izleyenler var.

Parçanın sonlarına doğru iki adam tartışmaya başlıyor. Dikkatler o yöne kilitleniyor. Masalarında iskambil kâğıtları var, hile konusu olsa gerek. Tartışma kısa sürede hararetleniyor, kavga çıkıyor. Birbirlerinin yakasına yapışıyorlar. Birkaç kişi daha dâhil oluyor. Onları ayırmaya çalışıyor insanlar. Kavga büyüyor, adamlardan biri iyice öfkeleniyor, en yakındaki kadehi aldığı gibi karşısındakine fırlatıyor. Kadeh adamın koluna çarpıp çatlıyor, yere düşünce kırılıyor. Bu sefer kadehi fırlatana sandalyeyle girişmeye kalkıyor, üç kişi atılıp adamı zar zor zapt ediyorlar. Ortalık yatışınca müzik devam ediyor.

Yine denize karşı oturuyor Lefterios. Pilakiye uzanıyor, pilaki bitmiş. Diğer mezelerden tırtıklanıyor. Anıları geliyor aklına.

Efrosini’yle sık sık gelirlerdi buraya. Tam bu tavernada, kıyı tarafındaki masalardan en soldan ikinci masa. Bazen eğlenir, bazen dertleşirlerdi. İrini ve Orpheus’ta kendilerini görürdü.

Müzik bitiyor, fiziksel dünyaya geri dönüyor. Etrafına bakınıyor. Müzisyenler toparlanmaya başlamış. Yapraklar zarifçe salınıyor meltemin etkisiyle. Deniz usul usul tokatlıyor sahili. Ay kızarmış, batacak yakında. Başını kaldırıp yıldızlara bakıyor, selam verdikten sonra gözlerini kapatıp denizin şarkısına kulak veriyor.

Bilge Yula Hattatoğlu 9B

hayaller ve sevgili

Hayal et, sevgili! Hadi gel, tut elimi! Bak, tam şurada bir deniz hayal et; martıların uçtuğu maviliği hayal et! Duyuyor musun nasıl çığlık atıyorlar? Burada bir bank hayal et, gel oturalım üstüne. Ne kadar güzel değil mi? Geçen gemiler, köşedeki balıkçılar... Bak tam burada kulağına bir şey fısıldıyorum, sen de gülüyorsun. Tüm İstanbul kısıkanıyor gülüşünü sevgilim; şimdi de o utanmış gülümseme beliriyor yüzünde, başını hafiften yana eğiyorsun. Gel elimi tut sevgili! Yukarı bak! Gökyüzünü hayal et. Gece mi istersin, gündüz mü? Gel gece yapalım, gözlerden irak. Sana göz kırpan yıldızları hayal et, havada asılı ayı... Şimdi elini tutuyorum sevgili, gözlerden ırağız. Sen şaşırıyorsun ilk başta, bana bakıyorsun. Elimi sıkıyorsun sonra gülümseyerek, yıldızlara bakarmış gibi bana bakıyorsun.

Gel sevgili, bırakma elimi. Gel otur soluklan. Derin bir nefes al, rahatla sadece. Hayat bir macera elbet ama arada bir soluklanalım. Maceram da nefesim de seninle sevgili. Başını yaslıyorsun omzuma, ben gülümsemekten alamıyorum kendimi. Biri görse dışarıdan... Hani ikimizin de saçı başı dağınık, bir yaktakta sarmaş dolaş... Ama boş ver birilerini sen, bu bizim hayalimiz sevgili. Evimizi hayal et sen, gündüz son ses söylenen şarkıları ve atılan kahkahaları; gece fısıldanan sırları ve aşkı.

Hayal et sevgili, hayal et! Hayal etmekten başka ne gelir ki elden? Hayal et ki elini tutabileyim, hayal et ki şu gerçeğin karanlığını bir an unutalım. Ne gelir elden sevgili? Bu karanlıkta neyiz var bizim bu hayallerden başka? Neden bunca kelime sevgili, neden bunca hayal? Şu karanlık var ya, şu karanlık! O karanlıkta bir ışık yakmak amaç.

Küçücük bir ışık ya, elden başka ne gelir? İnsan başka nasıl yaşar sevgili, insan başka nasıl sevdiğine kavuşur?

Ne mumlar dizdim ben seni görebilmek için... Ama mumlar da tehlikeli. Karanlıkta çabuk fark ediliyorlar. Gözleri karanlığa alışmış insanlar var, ışığa düşman insanlar var. Görüyorlar seni anında, söndürmeye uğraşıyorlar. Sert bir rüzgâr esiyor önce, tutunamıyorsun. Toz olup savruluyorsun, sönmüyor ışığın. Hadi dayandım diyelim, kalemine tutundun diyelim... Tekrar yaktın ışığını, koruyorsun bu sefer rüzgârlardan ya da alıştın artık tekrar yakmaya. Bir zincir şangırtısı geliyor oradan, sen ne olduğunu anlamadan bileklerin kenetleniyor demir halkalarla. Nasıl tutabilirsin ki öyle kalemi? O şangırtıyı kim duyacak, peki... Seninki binlercesinin arasında yitip gidecek, karışacaksin karanlığa sessiz bir gürültüyle. Şanslıysan... Şanslıysan üç dört kişi duyacak sesini. Şanslıysan bir iki ses çıkacak senin için. Bir başka sessiz gürültü... Belki de sevgili... Belki de ne rüzgâr ne zincir... Tek bir ses bitirir işini. Tam alınına, tek bir ses... Ve bitti... Sessiz ve karanlık. Tam da istendiği gibi...

Ağlama sevgili. Bak bizim hayallerimiz var. Elini tutamıyorum bu karanlıkta evet... Ama hayallerinde tutuyorum. Bir elimde mumla senin elini tutuyorum, gülümsüyorsun bana yaşlı gözlerinle. İçim parçalıyor her gözyaşı damlasıyla ama sen iyi geliyorsun bana, elimi sıkıyorsun. Hayal et... Sevgili... Bizi hayal et. Hayal et ikimizi; deniz kıyısında, yıldızlı gecenin altında, evimizin sıcaklığında, aydınlık bir yarıncında...

Sena Ecem Altun 12A

Gece mi istersin, gündüz mü?

Hayat bir macera elbet ama arada bir soluklanalım.

Çizim: Emre Duman FEN12

Bir başka sessiz gürültü...

Gözleri karanlığa almış insanlar var.

Şu karanlık var ya, şu karanlık!

Toz olup savruluyorsun.

Doğan Hızlan ile Söyleşi

Ulviye Taylan: Sayın Hızlan, bize zaman ayıracağınız için teşekkür ederiz. Gençleri sizlerle buluşturmanın heyecanı ve mutluluğu içindeyiz. Köşenizdeki yazınızda Şişli Terakki Lisesinin adının geçmesi çok heyecandırdı bizi. Yazınızda ilk kitap fuarının okulumuz Şişli Terakki Lisesi'nin koridorlarında gerçekleştirildiğini belirtmişsiniz.

Doğan Hızlan: "Evet, biliyorum. Hatta ben onunla ilgili bir arkadaşımı görevlendirdim. Bunu önemseyen sadece sizler değilsiniz. Birçok insan bu olayın peşine düştü ve benden konuyla ilgili ayrıntı istediler. Örneğin Turan Karataş, Şükran Akalın bu bilginin çok önemli olduğunu söylediler kültür tarihimiz için. Ben de bunu Nezh Bey'in (Nezh Demirkent) kızı Didem'e söyledim. Didem o tarihi bulacak, daha ayrıntılı bilgi verecek bana."

Ulviye Taylan: Bilgileriniz tarihçemize, geleneğimize belge olarak geçecek; ilk kitap fuarının okulumuzun koridorlarında açılmış olması bizler için çok değerli.

Doğan Hızlan: "İşte onu belgelendirmeye çalışıyoruz. Bu konuda Nezh Demirkent çok hassastır ve sıkı çalışır. Mesela Hürriyet'in de ilk Gösteri dergisi çıktığında şimdi tabii otuz, kırk yıl oluyor; ki "Gösteri" hâlâ çıkıyor, orada da bir yarışma açmıştık. Kitabı ile oraya gelip de ilk yarışmada ödül kazanan adam da Murathan Mungan. Kırk sene evvel demek... Murathan'a söylediğim de çok kıızıyor. "Hayır, hayır... Kırk sene olamaz." diyor. Sonradan epey müzik yazıları ve resim yazıları yazan Mehmet Ergülen, o da denemede ödül kazandı. Gösteri'nin etkinlikleri vardı o yıllarda. O senenin öyle olayları vardı ve o kitap fuarı da bir köşe taşıdır o dönemde. Biz başka yarışmalar da yapardık Hürriyet'te, Nezh Bey'in sağlığında. Şehir Tiyatrosunda bir açılışa ben bir konuşma yapmıştım, galiba karikatür yarışmasıydı. Artık o kadar çok anı yaşandı ki, bunu çok iyi hatırlıyorum. Bunları şimdi sizlere bildirmiş oldum ama diğerlerini de artık belgeler hatırlasın."

Zeynep Sarıfakioğlu: Yazınızda kitapların okurla buluşmasında Beyazıt, Sahafklar Çarşısı, Cağaloğlu, sonra da Beyoğlu'nun rol oynadığından ve TÜYAP'tan söz ediyorsunuz. Okurla buluşmada değişkenlerle ilgili ne söylemek istersiniz?

Doğan Hızlan: " Şimdi efendim, şöyle bir şey... Şimdi burada 50'ler, 60'larda benim gezdiğim kütüphaneler,

dinlediğim müzikler farklıydı. Şimdi bunlardan kitap yapıyoruz, Yapı Kredi'de; Murat Yalçın yapıyor. Bir tane de İstanbul Belediyesi Yayınları, İstanbul'da gezdiğim yerlerle ilgili bir çalışma istedi. Bu kitabı da Çağlayan Çevik yaptı. Ancak bunlar zor çalışmalar. Kitap düzeltmeleri için rahmetli Hasan Ali Ediz derdi ki anılar için, un çuvalı gibidir, vurdukça toz tutur devamlı, bitmez. Düzeltme işi de öyledir. Okudukça yazıdaki eksikleri tamamlama gereği duyarsınız. Ben de şimdi okuyorum, bu eksik diyorum. Onu yazarken bu da eksik diyorum. Sonu gelmiyor. İstanbul ile ilgili o kadar söylenecek şey var ki... Yapı Kredi Yayınlarına bir yatak koyup burada yatacağım galiba.

Neslişah Tara: 'Şehir ve kültür kavramlarının dünyada birbirlerine bu kadar yakıştığı ve anlam kazandığı şehrin İstanbul olduğundan hiç kuşumuz yok diyorsunuz; İstanbul, Şehir ve Kültür adlı kitapta. Biz gençlerden İstanbul adına, kültür adına beklentiniz ne olur?

Doğan Hızlan: Herkesin yaşadığı şehrin tarihini, doğal güzelliklerini, arkeolojik güzelliklerini hepsini bilmesini isti-

ANLATSIN

yorum. O şehrin tadını çıkarmak... Ben bir şehre gitmeden evvel daima el kitaplarından çok, orayı anlatan edebiyatçıların kitaplarını okurum. O gözle görmeye çalışırım. İsviçre'ye gittiğimde Bijit ne yapmış, Almanya'yla ilgili şu ne bu ne derken yazılmış eserler dikkatimi çeker, yazarlar bir başka açıdan bakıyor oraya çünkü. Ve şehrin de güzelliğini bilmeden de o şehirde yaşamının bir zevki yok. Nerede olursa olsun, yani Trabzon'a gidiyorsun Trabzon'da ne var? Ortodoks Kilisesi var, yukarıda evler var, oraya sinmiş şeyler var. Onları göreceksiniz. Ama yaşadığımız şehre dikkat etmiyoruz. Her gün önünden geçip gittiğimiz yerlere dikkat etmiyoruz. Çoğunuz İstiklal Caddesi'nden geçmişsinizdir. Beyoğlu'ndaki binalar nasıl, hangi binayı seviyorsunuz, diye sorsam "A, bilmiyoruz." derler. Her gün yaşadığınız yere ilgisizlik ve kanıksamışlıkla yaklaşırken ilginç özelliklerle gezmek için gittiğimiz yerlere oluyor. Yani bilhassa gittiğiniz yeri öğreniyorsunuz aslında. Yaşadığımız yere duyarsız olmamalıyız. İstanbul'da Bizans var, Osmanlı var, Cumhuriyet var. Hepsi sinmiş buraya. Bir yerde bir cami görüyorsunuz, başka bir yerde bir kilise görüyorsunuz, daha farklı bir yerde bir havra görüyorsunuz. Onların yaşama biçimleri var. O bakımdan da şehrin, İstanbul gibi bir şehrin zenginliği çok fazla. Demiş ya şair: "Ey bin kocadan arta kalan bive-i bâkir / Hüsnünde henüz tâzelîğın sihri hüveydâ / Hâlâ titrer üstüne enzâr-ı temâşâ". Sonra Yahya Kemal bunun tersini yazıyor bir şiiriyle. Hakikaten ne kadar bozsanız da, bu şehir bozulmuyor. Yine varoşlara gidiyorsunuz, birdenbire Fener'e gidiyorsunuz, başka şeyler... Güzel İstanbul'u görüyorsunuz. Beyoğlu'nda biraz kaldı kalmadı. Ama karşı kıyıya gidiyorsunuz başka, bu kıyıda bakıyorsunuz başka bir şey görüyorsunuz. Çok zengin. Gittiğiniz yerin zevkini çıkarmanız da önemli. Meyhaneye bile gitseniz o meyhanenin bulunduğu semtin geçmişini bilmek önemli. İnsan yaşadıkça o yeri seviyor, İstanbul böyle benim için.

Mercan Uludağ: "Siz İstanbul'u yazılarınızda bir İstanbul aşığı olarak anlatıyorsunuz. İstanbul'da çok sevdiğiniz, hep giderim, dediğiniz bir yer var mı?"

Doğan Hızlan: "İstanbul'un farklı semtlerini severim ben. Samatya'yı severim örneğin. Karşı tarafta Boğaz'daki o az bilinen yerlerini severim. Bu tarafta tabii, Emirgan'dan ötesi ayrıdır. Hepsini sevmemin sebebi şu: Hepsine ilgili yazarlardan bir şeyler okudum. Gittiğimde birdenbire o yazarın metinleri, satırları veya dizeleri aklıma geliyor. Bir nevi örtüşüyor bu şeyler... Örneğin Çamlıca. Çamlıca'yı İntibah'ta yazmış Namık Kemal, çok güzel betimliyor orayı. Çamlıca'daki Eniştemiz var, Abdülhak Şinasi Hisar. Hakeza o farklı anlatır Çamlıca'yı. Tüm bunlarla seviyorsunuz bu semtleri. Büyükkada'ya gidiyorsunuz, Cevat Şakir ailesinin anlamı var. Çocukluğun o Büyükkada'sı, başka bir Büyükkada'dır. Heybeli –sevdiğimiz bir ada-, o zaman, benim gençliğimde, akordeon çalınırdı; danslar edilirdi. Şimdi bunlar değişiyor. Değişmemesi de mümkün değil tabii, her yer değişiyor. Londra değişmiyor mu, Paris değişmiyor mu? Çoğunluk, azınlığın kültürünü daima yiyor; İstanbul da maalesef öyle oldu. Azınlık müthiş azaldı, kozmopolitliği gitti. Buna rağmen sık sık gittiğim, gezdiğim yerler var tabii. Boğaz ve Samatya da bunlardan bazıları."

Zeynep Sarıfakioğlu: Birçok şairin şiirleri besteleniyor günümüzde, şarkılar yapılıyor. Hatta siz de Fazıl Say'ın "Güz Şarkıları" albümünden bahsediyorsunuz bir yazınızda. Sizce besteyi yapan kişinin, şairi yakından tanıması gerekiyor mu?

Doğan Hızlan: Şarkı sözüyle -Türkçesiyle güfte- şiir çok farklı şeylerdir. Yahya Kemal'in şiirleri bestelenmiş örneğin, diyor ki: 'Valla benim şiirlerim besteye pek gitmiyor. Asıl müzik için uygun güftesi yazan adam, Delioğlan'dır.' Delioğlan diye bahsettiği kişi güfte yazarı ve besteci Mustafa Nafiz İrmak. Bunun nedenini söyleyeyim; opera metnini, librettosunu okuduğunuzda göreceksiniz, bir edebi şaheser değil. Müzikle beraber olduğunda bir şeye dönüşüyor. İyi şiir her zaman iyi beste olmuyor. O da ayrı bir şey...

Ulviye Taylan: Sanatçının şiiri tanınması, çalışması gerekiyor, değil mi? Farklı iki disiplinin bir dünyada buluşması, izleyiciyi ve okuyucuyu tamamlaması mı bu?

Doğan Hızlan: Tabii... Edebiyatta libretto yazan, edebiyatta kalmış değil ama operayla beraber metin kalmış işte. Sanatın o kadar değişik yorumu, okudukça görü-

Doğan Hızlan ile Söyleşi

len çokgen yanı var ki... Yani, insan, bilgisini bazen artırıyor; bazen de yok ediyor bazen de yeni bilgilerle besliyor kendini.

Bir zamanların en meşhur kitaplarından Şoholov'dan Durgun Don'u çevirmişti Tektaş Ağaoğlu. Savaşı anlatıyor, Şimdi kaç kişi onu okuyor. O zamanlarda bir sol hareket vardı. Devrim şarkıları söylenirdi. Edebiyatta modaydı bu. Ancak iyi edebiyat bir gün okunuyor. 1940'ta yazmış Kızıl ile Kara'yı Stendhal. !980'de okunur diye. Kırk yıl sonrayı görmüş. İyi bir şey kendini gösteriyor. Değeri sonradan anlaşılıyor, ortaya çıkıyor. Moda değişiyor, moda eserlere de yansıyor. O dönem revaçta olan bir eser sonradan yeniden basıldı ama satılmadı. Kimse okumadı. Çünkü hayatın gerçekliğine dair bir şey bu. Yani o romanlarda sevgilisinin elini tutmak için günlerce bekliyor kahraman, günlerce peşinden koşuyor. Eee... Şimdi kim koşacak sevdiğinin peşinden canım. Şimdi böyle bir şey yok. Beklemek yok. Benim hoşuma gidiyor, beklememek. Ben gençliğimde biraz öyleydim. Bir evin tek çocuğu olduğum için, ben arkadaşlarıma artık söyle hadi, derdim sevdiğini; ama söyleyemezlerdi. Hatta bak ben gidip söylerim, derdim. Ben söyledim. O ritmi var hayatın, o zamanki romanı okumak beyaz dizi diye bir şey vardı, aşk romanları vardı; okunmuyor şimdi ama. Günümüzde artık blogerlar var. Her kuşağın da kendine ait kitabı görme isteği var. Ve ben diyorum ki, usta şairi ben başka türlü anlatırım, siz başka türlü anlatırsınız. Çünkü herkesin birikimi, yorumu, edindikleri farklıdır. O blogerlar da bir genç kuşağın damarını bulmuş, onu yazıyor. Edebiyat tarihine kalır, kalmaz, ne olur onu kestirmek mümkün değil. Eskiden çok satan romanlar vardı. Okunurdu, konuşulurdu. Şimdi öyle romanlar kalmadı artık. Ama klasikler hâlâ var, bir Shakespeare okuyunca insan diyor ki 'Bir adam ki dünyadaki insana dair bütün sırları, kötülükleri, zavallılıkları görmüş; güzellikleri de görmüş. Düşünebiliyor musun iktidar için kralı öldüren bir adam Macbeth. Yok mu şimdi aynısı? Kendine verilen imkânı kullanan, babasını bile tanımayan Kral Lear var. Hayatın gerçeğini keşfetmiş bir adam tabii okunur.

Zeynep Sarıfakioğlu: Murat Bardakçı'nın sizin için söylediği bir söz vardı: "Doğan Hızlan'ın asıl önemi bugüne kadar yazdıkları değil, yazması gerekenlerde yani henüz yazmadıklarındadır." Bu söz benim çok hoşuma gitti, şimdi sizi dinledikçe anlıyorum ki birçok yönünüzü aktarıyorsunuz ve şu günlerde sanatçı kimliklerin gençlere dokunması pek mümkün olmuyor. Hem deneme hem eleştiri türünde eserler kaleme alıyorsunuz, siz Murat Bardakçı'nın sözüne katılıyor musunuz?

Doğan Hızlan: Nuri Çolakoğlu arkadaşım, der ki bana: "Abi, artık sen kişiler hakkında yazamayacak kadar önemlisin." Edebiyat dünyasında, basın dünyasında o kadar çok şeye tanık oldum ki ama bu tanıklıklar bende kalacak şeyler. Onu bir sansasyon gibi yazamam. Öyle bir şey olmaz. Midas hikâyesini bilirsiniz. Midas berbere gidiyor. Berber bakıyor ki kulakları büyümüş. Kralın eşek kulağı olmuş. Kimseye söyleyemiyor. Fakat bir gün geliyor dayanamıyor, ormana gidiyor bağıyor: "Midas'ın kulakları eşek kulakları!" diye. Birdenbire şehrin içinde uğultular dolaşiyor. 'Midas'ın kulakları eşek kulakları...' diye. Güzel bir söz vardır. Kafanızdakini söylediğiniz anda sır olmaktan çıkar, derler. Bizde sır saklamada biraz hata var. Dikkat ederseniz çok tuhafır, biz bir yere gittiğimizde hemen aramızda kalsın, diye anlatırız. O, hiç arada kalmaz.

Mercan Uludağ: Kalem tutkunuzu okumuştum, bir yazıda; gazeteye yazdığınız yazıları dolmakalemlerle mi yazıyorsunuz, bilgisayarla mı?

Doğan Hızlan: Bilgisayarla yazıyorum, bilgisayarın güzelliği düzeltmeleri kolayca yapabiliyor olması elbette. Geçmişte bir şey yazarsın düzeltme yapmak için kırmızı kalem alıyorsunuz elinize, başlıyorsunuz düzeltme yapmaya. Zahmetli. Şimdi öyle değil. Daktilo zamanı vardı ki o çok daha zahmetliydi. Onu bilmezsiniz siz. Teknoloji iyi bir şey aslında. Teknoloji seviyorum ben. Çok iyi müziklerimi longplayden dinlemeyi seviyorum çünkü onlarda sıkıştırma yok. Ama bu beni CD dinlemekten alıkoyamıyor. Spotify'dan İtunes'tan almaktan alıkoyamıyor çünkü bilgisayar başındayken açıyorum bir arya ve dinliyorum. İtunes'tan bir operayı dinliyorum. Bu kolaylıklardan yararlanmak lazım. Kırk yıl evvel gramafon alınır, gramafon iğnesi kırılır, zembereği boşalırdı. Zahmetti.

Ulviye Taylan: Doğan Bey, küçük bir hareketle başlıyorlar gençlerimiz yazma serüvenlerine. Gençlerimizin yazmalarını geliştirmeleri anlamında onlara ne önerirsiniz?

Doğan Hızlan: İnsan önce yazdıklarını başkalarına göstermeli, henüz olmadı diye düşünüp bekletmemeli. Yani yazı mutlaka gün ışığı görmeli. Yazmanın bir istek, tutku olduğunu unutmamalı. Sait Faik örneğini bilirsiniz. Diyor ya "Yazmasaydım çıldıracaktım." Bu husus da önemli. Bunun yanında beslenmek de önemli. Hiç kimse tek başına yetenek değil. Ne kadar yetenekli de olsa bunu göz ardı etmemeli yazar adayı. Kimse Mozart, Beethoven değil. Okudukça yazı gücünüz gelişir ve siz böylelikle yazı geleneğine bir şey katmış olursunuz. İnsan eski edebiyatı

sevmese de bilmeli, bunu kendine alt donanım yapmalı. Şu da var, her yazdığınızı beğenmeyebilirsiniz, atarsınız, geliştirirsiniz. Ama yazmaya devam etmelisiniz. Bazen bana genç kuşaklardan soruyorlar. "Hocam bu konuyu nasıl besleyeceksiniz? Şunlar şunları yaparak diyorum, onlar da yetmez, diye yanıtlıyorlar beni. Ben de dönüp bu konuyla ilgili başka kitaplara bakıyorum, yazımı beslemek için örneğin. Onlar da şimdi oldu hocam, diyorlar. Bir de başka fikirlere de açık olmak lazım. Kendi yazdıklarınıza âşık olmamanız gerekir.

Yeni yayınları da takip etmek önemli, eleştirel düşüncelere önem vermeli örneğin. Eleştiri kitapları bu konuda önemli bir işlev görmektedir. Bu konuda yeni çıkan bir kitaptan söz etmek isterim size "Edebiyatta Düello Yapanlar" adlı kitap bu kitap. Puşkin ile ilgili bir kitap bu. Yapıtta ondan aşk uğruna öldürülmüş bir insan olarak söz ediliyor. Kim öldürmüş, neden öldürmüş bilinmiyor. Tabii sert bir eleştiri kitabıdır bu kitap. Bunun yanında yemek kültürüne varana kadar eleştiri türünü, kültürünü genişletebilirsiniz. Ayşe Fahriye adlı bir hanımın 80'lerde kaleme alınan bir yemek kitabı var "Ev kadınları" adında. Kitap başlangıcında hanımlara mizah tadında nasihat veriyor. Gecelere kadar sohbetle dalıp hiçbir iş yapmayan hanımlar, biraz bu kitabı okuyun da bir şeyler öğrenin de çocuklarını size benzemesin. Yataktan geç saatte kalkıp hemen süslenmeye, gezmeye odaklanırsınız, diyerek eleştiriyor. Tabir yerindeyse yerden yere vuruyor. Gerçekten de böyle mirasyedi aileler, hanımlar da vardır o dönemde. Kitap bu tür hanımlara sert bir üslupla eleştiri getirir. Yani eleştiri kitapları ile haşır haşır neşir olmak başlangıçta dediğim gibi yazarlığa yeni başlamış adaylar için çok geliştirici olacaktır. İlla ki okumak çocuklar.

İnsan okudukça insanı, kendini, dünyayı tanır. Kendi iç dünyanızı tanımanız açısından çok önemlidir. Bu konuda Bağdatlı Ruhi der ki mesela, "Bize yüksekte bakanlara biz daha yüksekte bakarız ama bize alçaktan bakana da

biz daha da alçak gönüllü bakarız." İşte edebiyat insana bunu öğretir gençler.

Ulviye Taylan: Eleştiri ve deneme yazılarınız okurlara ayna tutuyor. Yazı hayatınıza başladığınız gibi devam ediyorsunuz. Öykü ya da roman yazmayı hiç düşündünüz mü? Gençlerimize bir tür belirleyip onda devam etmeyi mi tavsiye edersiniz siz de?

Doğan Hızlan: Her alanda yazarlar var, siz kendinizde de yeteneği görüyorsanız yazabilirsiniz elbette. Ben eleştiri türü ile başladım evet. Şimdi evelden şiir de yazan eleştirmenler vardı ve onlara denirdi ki kardeşim sen şiirde başarılı olmadın da eleştiriye geçtin. Yani adeta şiirde başarılı olamayanlar eleştiri yazarlar demek isterler. Ben şimdi böyle bir roman yazsam bana, şimdiye kadar bakın neler yazdı; şu yazdığı romana bakın derler.

Ulviye Taylan: Doğan Bey, peki eleştiri ve deneme türünü sizin için okura ulaşma aracı olarak görebilir miyiz?

Doğan Hızlan: Evet, elbette. Ben şunu söylüyorum. Okur ile yazar arasında bağ kuran kişidir eleştirmen. Çünkü yazar kendi eserini anlatamaz, anlatmamalı, yanlış bir tutuma kayabilir böyle olunca. Eleştirmen ise bu konuda dengeyi kuran, kurabilen kişidir. Aslında kurması gereken kişidir. Bu nedenle eleştirmen sevilmeyen, yererseniz sizden kötüsü olmaz. Olumlu değerlendirme yaparsanız da o bu işi iyi bilir, derler size. Zordur eleştirmenin konumu. Edebiyatın doğası budur ama.

Ulviye Taylan: Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Kadife Menekşeler

Huzurevindeki renksiz, küçük odasında yatağına uzanmış, balkondaki kadife menekşelere bakıyordu. Yüzündeki derin kırışıklıklar yaşını ele veriyordu. Kırışıklıkların derin olması belki de hayatın ona yaşattığı zorluklardı. Kadife menekşeler ona Büyükkada'yı anımsatmıştı. Ailesi, evi, yuvası olan Büyükkada'yı...

"Her sabah sessizce kalkar, hazırlanır, Büyükkada sokaklarına atardım kendimi. Günün tatlı koşuşturmasına hazırlanırdım. Meltem vücudumu okşardı sanki. Yüzümü hafif bir gülümseme alırdı. İçim neşeye dolar, kıpır kıpır olurum nedense. Belki de Büyükkada'da olduğumdan böyle hissederdim. Matrak Ahmet'in bakkalına uğrar, sıcacık ekmeklerden alırdım. Evdekilerin yeni uyanmakta olduklarını bilirdim. Kendimi güne hazırlarken onları da hazırlamalıyım. Kendi sokağımıza girince içim kararır birden. Tüm neşem kaybolur, içim kesif sisle kaplanırdı. Evin boyaları dökülmüş, duvarın bazı yerleri çatlamıştı. Duvarı boyatmayı öyle çok isterdim ki... Fakat hiçbir ay sonu bunun için arta kalan bir para olmazdı. Eve telaşla girer, hızlıca kahvaltıyı hazırlardım. Çocuklar bazen şikâyet ederlerdi peynirin zeytinin yokluğundan ama pek konuşamaz, oturur yerlerdi sıcacık ekmeklerini. Ben de birkaç lokma atıştırdıktan sonra çantamı kap-tığım gibi evden çıkardım. Bu kadar hızlı olmama rağmen pencere tabanındaki kadife menekşelerimi asla unutmazdım. Önce su verir, sonra işe gideceğimi ve onları çok sevdiğimi söylerdim menekşelerime. Geç kalmamak için koşardım bazen. Faytona binmezdim. Faytonun gereksiz olduğunu düşünürdüm. Yürümek bana hem mutluluk verirdi hem de fayton parasından kurtulmuş olurum. Yürürken kafam boşalır, genel-de Mehmet'im düşünürdüm. İçimi öyle bir acı kaplardı ki, bacak kaslarımdaki acı bunun yanında hiç kalır-dı. Böyle düşüncelere dalmamın tek iyi yanı, işe nasıl geldiğimi anlamamam olurdu. Düşünceler içinde kaybolmuşken birden kendimi Konak Pastanesi'nin önünde bulurdum. İşimi çok severdim. Küçükken de rahmetli annem gibi garson olmak isterdim zaten. Büyüdüğümde ise garson olmak bir seçim değil, zorun-luluk olmuştu benim için. Ne kadar zorunlu olsam da günler geçtikçe işimi sever olmuşum. Sabah saatle-rinde pek müşteri olmazdı, öğle saatlerinde esnaf tatlı yemek için pastaneye akın ederdi. Akşam saat

sekiz gibi kepenleri kapatırdık. İşe geldiğim gibi yürüyerek geri dönerdim. Dönerken çocuklarımı düşünürdüm. Merak ederdim onları. Karınlarının aç olduğunu bilirdim. Bunu düşündükçe adımlarım daha da hızlanırdı. Bazen içimden gelir, eve dönerken bir tane kâğıt helva alırdım Hasan ve Müzeyyen'e. Kâğıt helvayı belki de yılda sadece birkaç kez yiyebildikleri için çok severlerdi. Erkenden karınlarını doyurur, ikisini de uyuturdum. Kalan zamanda ev işlerini yapardım. Uyumam için geriye belki üç belki dört saat kalırdı. Her şeye rağmen ben hayatımdan çok memnundum.”

Mukaddes Anne, kapının tıklanmasıyla düşüncelerinden sıyrıldı. Gelen hemşireydi. İçmesi gereken ilaçları getirmişti. Doksan beş yaşının verdiği titreme ve yaşlanmayla yavaşça ilacını içti. Bu ilaçların kendisine fayda etmeyeceğini biliyordu. Az bir zamanı kalmıştı belli ki. Kalan zamanını düşüncelerden düşüncelere akarak geçirmeyi tercih ediyordu.

“Zaman ilerlemiş, altmışlı yaşlarıma gelmiştim. Sıradan bir gün geçiriyordum. Evdeydim. Evin sessizliğini bozan bir telefon geldi. Arayan polisti. Çok şaşırılmışım. Aklımda bin türlü senaryo yazmışım. Polisin söylediği, olmasına en ufak bir ihtimal vermediğim, aklımdan geçen senaryolardan hiçbiri olmayan bir şeydi. Aniden vücudum uyuşmaya başlamıştı. Telefon elimden kayıp deri terliklerimin üzerine düşmüştü. Beynimde fırtınalar kopuyordu. Olduğum yere çömelmiş kalmışım. Kırk senedir çektiğim Mehmet'in acısı şimdi üçe katlanmıştı. Yırtınıp didinerek büyüttüğüm, okuttuğum canım evlatlarım, babaları gibi öbür dünyaya göçmüşlerdi. Hiç olmadığım kadar yalnız hissediyordum kendimi. Evlatlarım bana zenginliği tattırmışlardı ama kendileri yoktu. Onların gidişinden sonra birkaç sene yalnız yaşamışım. Acılarımı kısa süreliğine de olsa bana unutturacak hobiler edinmişim. Altmış yaşında resim çizmeyi, piyano çalmayı, dans etmeyi öğrenmişim. En sonunda bana ihanet eden Büyükada'mı, evimi terk etmeye karar verdim. Kadıköy'deki huzurevine gelmişim. Adı gibi bana huzur veriyor muydu bilmiyordum ama yalnızlıktan kurtulmuşum.”

Mukaddes Anne uzandığı yerden hayatını bir kez daha gözden geçirmişti. Elinde kalan, çocuklarının kazanmış oldukları paraları hayır kurumlarına, ihtiyaç sahiplerine dağıtmıştı çoktan. Bunu yaptıktan sonra içindeki acı bir nebze de olsa azalmıştı. Hayatı ile ilgili düşünebileceği bir şey kalmamıştı. Doğru-lup bir yudum su içti. Tekrar yatağına uzandı ve gözleri ağır ağır kapanmaya başladı. Su gibi akıp geçen hayatı, fırtınada kökünden sökülen ulu bir çınar gibi sona ermişti. “Elveda!” dedi hayata, “Merhaba!” dedi acısızlığa.

Selin İskender 9A ŞTTL

Sarıyer Kızla Cici Oğlan

Kötü kokuyordum, hem de buram buram. O zamanlar kaç kişiyle tanışıp kaç kişiyi ağırlamıştım, kim bilir. Ne yüzlerle karşılaşmış, ne badireler atlatmıştım. En büyük aşkımdan ayrıldığı için hayattan uzaklaşmak isteyenlerin sulu gözlerine de tanık oldum, yeni doğan bebeğine kavuşmak isteyen anne babaların heyecanlı bakışlarına da. Talibim de çoktu, gezer dururdum zaten. Gezerken elbet birisine rastlardım o talipler arasından. Taliplerim gelmeden önce Hüseyin Abi son ses açardı teybimin sesini, yakardı sigarasından. Sigara içmekten sararmış dişlerini göstermekten hiç çekinmez, kalın sesiyle türküsünü söylerdi. Taksim - Sarıyer arasında mekik dokurken Hüseyin Abi'nin teypten çıkan cızırtılı şarkılar eşliğinde söylediği türküleri dinleyerek geçerdii işte tüm günlerim. Hüseyin Abi'mi severdim. On üç sene boyunca onun sayesinde o kadar insanı tanımıştım zaten, sevmemek mümkün mü? Ama artık yaşlanmıştı o da. Yüzündeki kırışıklıklara bakardı hep aynamdan. Sonra da "Ah Aysun'um, seninle bir ömür geçirirsem böyle olurum işte!" diye iç geçirir, ak düşmüş bıyıklarının altından gülümserdi. Hüseyin Abi'ye göre Aysun'du benim adım.

Son yıllarında pek benimle ilgilenemez olmuştu Hüseyin Abi'm. Bir keresinde beni garaja koymuştu, koca bir ay boyunca Taksim - Sarıyer arasındaki o

nefis sahil manzarasından mahrum kalıp örümcek ağlarıyla yaşamıştım. O zaman anlamıştım zaten göçüp gittiğini abimin. Bir ay boyunca karanlığın içine gömülmüş, tozlanmış, kirlenmişim. Olup bitenlerden habersiz beklemiştim sadece.

Yağmurun garaj kapısına şiddetli bir şekilde, sanki beni uyarırcasına, vurduğu bir günde kapı büyük bir gıcırıtı ile açılmış, bir ayın ardından ilk defa gökyüzünü görebilmeyi başarabilmişim. Arkadan iki adamın sesi geliyordu, dinlemeye çalışıyordum ama anlamak ne mümkün. O adamlardan biri gelip camımdan içeri bakmıştı. Yeni biriyle tanışmak için o kadar hazırlıksızdım ki adamı görünce çok utanmıştım. Anahtarlarımı kaptığı gibi beni dışarı çıkarmıştı. O şiddetli yağmurun altında bir güzel tozumu kirimi akıtmıştım. Bu adam Hüseyin Abi'mden çok daha gençti. Adını henüz öğrenememişim ama siması o kadar tanıdık ki. Ya daha önce karşılaşmıştık ya da bir yerde görmüşüm onu. Bu yüz, dergi kapaklarında yer almaya layık bir yüzdü. Sanki arka koltukta bacak bacak üstüne atarak oturup "Cihangir'e gidelim." diyecek bir havası vardı. Böyle bir simanın şoför koltuğunda oturmasına pek anlam veremiyordum. Yemyeşil gözlerle ve siyah, boyalı, yana taradığı upuzun saçlara vardı. Ama yüzünün güzelliğini bozan tek şey gülüyor olmasıydı. Pek de memnun değildi bulunduğu yerden belki de...

Bakırköy'den Beşiktaş'a bir arayış halinde sağa sola bakarak gitmişti. Belli ki meslekte yeniydi. Hareketleri kendinden emin değildi çünkü... Abimden kalan türkü

kasetlerini kurcalamıştı kırmızı ışıkta durduğumuzda. Kasetleri teybe bir takıp bir çıkarmıştı ama bir türlü zevkine göre şarkı bulamamıştı. En sonunda şarkıları kurcalarken en alta karışmış olan bir kaset bulmuştu. İşte ilk defa yüzü gülerken görmüştüm onu. Ondan sonra da bir daha düşmedi zaten. Heyecanla taktı teybe şarkıyı. Bu şarkı Hüseyin Abi'nin dinlediklerinden farklıydı. İlk defa duyuyordum bu şarkıyı ama kesinlikle son duyuşum olmamıştı. O günden itibaren sadece çalan şarkılar değişmemiş, eskiden olanın aksine hem gündemi takip eder hem de farklı kitap adları tanır olmuştum. Adım bile değişmişti o geldikten sonra. Sarışın kızım derdi bana. Arada bir de dertleşirdi öylece benle.

Saat yedi buçukta sabah bültenini açardı hep. Hep aynı kadın tok sesiyle sunardı o günün haberlerini. Pek iyi söz çıkmazdı kadının ağzından. Her zaman cümlelerinin sonu "... yine can aldı" ile bitiyordu. Çatışmaları, boykotları, grevleri anlatırdı. Çok nadir de olsa sinemadan, sanattan bahsedilirdi bu haber bülteninde. O, taliplerim gelse bile bu haberleri pür dikkat dinlerdi. Ama bir keresinde spiker kadının "Yeşilçam'ın cici oğlanı sinema dünyasında uzun süredir görünmüyor." demesine fırsat vermeden kapamıştı radyoyu hızlıca. Anlam verememiştim o zamanlar.

Birkaç yolcunun sanki onu önceden tanır gibi adıyla hitap etmesinden adını öğrenmiştim. Tarık'tı. Ama adıyla hitap etmiyordum ona. Cici oğlandı benim için o, o gün teybi kapattığından beri. Teybimizin olmazsa olmaz parçaları artık Cem Karaca, Erol Evgin, Tanju Okan'ınkiler olmuştu. Akşamları okuma saatimiz bile vardı. Yani cici oğlan, bazen sesli okurdu sevdiği yerleri ben de dinlerdim onu. Eskiden tek bildiğim gazete Tercüman'ken şimdi Cumhuriyet, Hürriyet gibi isimleri öğrenmeye, hayatımda hiçbir zaman kitaptan kesit okuyan birine tanık olmamışken onun sayesinde buna da tanık olmaya başlamıştım. Ama o bazı kitapları arka koltuğa uzanarak okurdu, bazen de önce sağına soluna bakardı biri

geçiyor mu diye; öyle gizlice, saklarcasına koyardı bagajıma kitapları.

O da Hüseyin Abi gibi bir keresinde bir gitmişti bir daha da gelmemişti. Bir 12 Eylül sabahıydı. Hüseyin Abi gibi onun da böyle ansızın gideceğini tahmin edebiliyordum. Ama bu kadar erken olacağını tahmin edemezdim. Neden gitmişti? Farkındaydım bir taksi şoförü olabilmek için fazla kültürlü, fazla düzgündü. Elleri, yüzü fazla narindi.

Öğrenmiştim dört ay sonra ona neler olduğunu. Başkası devralmıştı beni artık. Sabah bültenlerinde adı geçer olmuştu. İki buçuk ay yatmış içerde. Ne narin elleri kalmıştır şimdi ne de yüzündeki o gülümseme. Canı da çok yanmıştır ordayken bizim cici oğlanın. Daha onu yakıştıramazken şoför koltuğumda oturmasına, bit dolu bir hücrede iki buçuk ay geçirmesini tahmin bile edememiştim, hâlâ da edemiyordum.

Onu son görüşüm beni terk ettiği gün olmamıştı. Yirmi iki sene sonra da karşılaşmıştık onunla. Yüzündeki kırışıklıklar artmıştı ama hâlâ yakışıklılığundan taviz vermiyordu. Bu sefer tam istediğim gibi arka koltuğumda bacak bacak üstüne atıp sigarasını yakarak oturmuştu. Seslenmişti usulca: "Cihangir'e gidelim."

Nilsu Balcı 9A ŞTTL

Güzün

Güz yağmuru hatırlarmış. Çekilen tüm nefesleri, bırakılan vazgeçilen umutları, korkuyla titreyen elleri, heyecanla sarılan boyunları... Bırakmaya başladığı ilk yağmur damlasıyla, kalemin kağıda sarılışı gibi hatırlar kılarmış tüm insanları. Her bir yağmur damlası ortak olmuş kalp atışlarına. *"Peki ya ben istemediysem? Kabul edilmeyen savaşta ne zamandır yenik sayılıyorz?"* Son kez, göğsünü kabarta kabarta içine çekti havayı, derince. Son kez bu kadar gerçek olduğundan habersiz. Artık burnu o hep anlatılan antiseptik kokuyu almıyordu. Bunu acıdan başka koku alamaz olmuştu. Korkudan kaçan her bir damla tüm gücüyle bırakıyordu kendini kıpkırmızı gözlerden beyaz yere. Ama *"Erkekler ağlamaz?"* Bundan sonra ağlamayacaktı işte. Son kez, adı okununcaya dek, özgürce. *"Seni de yanımda getirdim. Cenazeme gelemezsen diye, yorulma diye. Başında yanımdaydın, sonunda yine benimle ol diye. Hiç üzülme benim için, o kararlı gözlerle kızma bana. Biliyorsun küllerimden doğduğumu, bir daha saçılan küllerimi birleştiremeyeceğimi."* Gözlerinden akan sonbaharın son fırtınasında alev alev yanıyordu. Son nefesi ciğerlerinde takılı kaldı, bıraktığı an dönmeyeceğini bilir gibi. Adını duyunca dünya için umarsız, onun için kocaman bir cesaretle titreyerek yerinden kalktı. Bedeni odaya, ruhu mezara girdi.

Herkes yıldızlara uzanmaya çalışıyordu. *"Sen benim saçlarıma dokunsan, yeter. Hâlâ en sevdiğim şey kafamı dizlerine koyup her bir saç telimde güzel ruhunu hissetmek. Sana yaptığım kahvenin sıcaklığıyla ellerini ısıtmanı izlemek. Belki ben artık sana kahve yapamayacağım, ama sen ellerini hep sıcak tut. Olur mu? Çocukluğum senindir sevgilim. Unutma, onu ve kendini sarıdan uzak tutacaksın."*

"Duyularınızı bağışlama isteğinizde kararlı olduğunuza dair ilgili yeri imzalayın." Defalarca aynı cümleyi kurmuş kuru sesi duydu. *"Söz verdiğim gibi seninle başladım, seninle bitiriyorum sevgilim. Duyduğum, hissettiğim son şey sen ol diye o şarkıyı dinledim. İnan bana duyduğum son şey sensin, mutluluk."* Müziğin güçlü ritmi acının feryadını bastırmadı. İnce belli kadehi eline aldı, kan kokan sandalyeye oturmak yerine pencerenin kenarına ilişti. Sarı kurdelelere sarınmadı. Gördüğü son şeyin sapsarı oda olmasına izin vermedi. Gördüğü son şey, bulutlarla yaraşır mavilikteki onun gözleriydi. Nefesini bıraktı, ölüm kadehi denen kan kırmızısı ilaçtan bir yudum aldı. Son kez onun için acı çekti. Çektiği en güzel acıydı. Beceriksizce tüm iplerini kopardı, kesti, birer birer yok etti!

Bir nefes sonra, ona yaşam uzunluğunda geldi, gözlerini griye açtı. Duyularıyla birlikte savaşı da kaybetti. Artık o, toplumun en sevdiği 'insanlardan' yalnızca biriydi.

Büge Sunar 12B

*Jessica Lopez

Sessiz

Zihninin rotasını kaybetmiş, karanlıkta düşüncelerinin uçlarına basarak yürümeye çalışan bir çocuk düşün. Ölümün eskitemediği, soluklara adanmış kimliksiz harfleri kucaklarken söyleyemediği birçok kelimenin diline uğursuz bir öpücük kondurduğu bir erkek çocuğu...

Sahtekâr düşleri emanet bir ruhun bekçiliğini yaparken hiç olmadığı kadar tutsak bir geçmişe ev sahipliği yaptı. En değer verdiği şeyleri bir saattin tik taklarından daha hızlı kaybetti. Yaşadığı esaret halatını boynuna geçirdi. Sessizlik, acımasız kamçısını ruhunun ücra köşelerine kadar işlese de yalnız olmayı hep sevmişti fakat farklı olmayı hiçbir zaman benimseyememişti.

Yıldızlara bakıp düş kurduğu çocukluğunun düzeleceğine olan inancı, hayallerindeki manzara ile uyuşmuyordu. Bağıra bağıra ağlayamayışındaki eksikliği ve daha birçok yüzleşmesi gereken hayallerin katili, kendi küçük dünyasının dışında kalanlardı. Ağzını her açışında başaramayışındaki kalbine oturan yükün var ettiği ağırlık, masum iniltilerini ruhuna dökerken her zamanki gibi yutkunup izlemeyi tercih etmişti.

Tahribatı olanaksız bir yaranın hep orada var olacağını biliyordu. Doğuştan gelen özelliğinin bir kusur sayılması ve titreyen ses tellerini kara bir çarşaf ile örtmesi, belki de yaşayıp görebileceği tüm olumsuzlukların senfonisi olmaya devam edecekti.

Aylin Pak 9C ŞTTL

Kayıp Tren

Uzun yolculukların hüznünü demir gövdesine ince ince işlemiş tren, sarı sıcak bir gölgeyi beraberinde getirerek ve sarsılarak ilerliyordu; yolculuk başlayalı çok olmuştu. Adı ona sonradan bahşedilmiş Havva daha fazla dayanamadı, trenin dar ve pas kokan koridoruna çıkıp yarı açık pencereden elini uzattı. Her ne kadar küçük eline bir bilet konulmuş olsa da yalnız olmadığını ve gri bir öfkeyle kaplanmış gözlerin onu hep takip edeceğini biliyor gibiydi; bu sebeple gözlerini hep tedirginlikle kırıpıyordu. Gideceği şehre kıyasla bir toz zerresi kadar küçük olan bu trende bile kendini kaybolmuş hissederken elinde hiçbir şeyinin olmadığını fark etti. Son anda, hayatındaki tek merhamet timsali annesi koluna bir bez çanta takabilmeyi başarmış ve Havva evden öylece kapı dışarı edilmişti. Yıpranmış bez çantada biraz su, biraz ekme ve köye bir daha dönemeyeceği kadar uzak şehre bir tren bileti dışında hiçbir şey yoktu. Tren son istasyona geldiğinde Havva içinde hiç azalmayan, aksine hep tırmanan korkuyla beraber indi. Büyük tren garında ürkek adımlarla dolaşıyor ve başındaki kirli şalla açıkta kalan her yerini kapamak ve hiç görünmemek, yok olmak istiyordu. Annesinin ona ezberlettiği gibi tren garından çıktı ve köşedeki kalabalık otobüs durağının biraz ilerisinde onu alacak olan arabayı bekledi. Havva, o sırada caddede olup bitenleri izledi. Göreceği insanların köydekilerden farklı olacağı ona tembihlenmişti ancak bu kadarı, genç kızın hayal dünyasının duvarlarını zorluyordu. Kırmızı yüzlü tombul çocukların ya da sarı saçları tasa benzeyen oğlanların rahatça bağırması, kalabalık kaldırımda koşuşturması içinde bir yere dokunmuştu sanki. Saatlerce o durağın yakınında bekledi, tek ümidi içinde kim olduğunu bilmediği o arabanın gelip onu alması ve annesinin tembihlediği üzere bundan sonra barınacağı yere götürmesiydi ancak araba saatlerce gelmedi. Havva sokakların boşalmasını, parlak gündüzün yerini soğuk ve karanlık geceye bırakmasını saniye saniye izledi. Elinden hiçbir şey gelmiyor, büyük yemyeşil gözleriyle öylece etrafa bakınıyordu. En sonunda bir kadının ona yaklaştığını gördü. Buruşuk elleri, zayıf, kopacakmış gibi duran bilekleri ve dağınık seyrek saçları olan kadın ona doğru hızla yürümeye ve garip hırıltılar çıkarmaya başladığında oturduğu kaldırım taşından kalktı ve nereye gittiğini bilmeden, hesaplamadan koşmaya başladı. İnce bacakları ve yorgun bedeni el verdiğiince koştu ve önünde uzanan dimdik yokuşun başında durmak zorunda kaldı. Yokuşun iki yanında paslı demirden korkuluklar ve yer yer taşları sökülmiş merdiven basamakları vardı. Arnavut kaldırım taşlarıyla dimdik yokuşun sonuna kadar uzanıyor,

Havva'nın bakış açısından ufuk çizgisine bir yol çiziyordu. Genç kız nefes nefese beklerken bez çantasını unuttuğunu fark etti, artık tamamen dımdızlak bir biçimde hiç bilmediği, yabancı bir şehirde kaybolmuştu. Ailesi istese onu gelip bulurdu, hatta çok zeki bir erkek kardeşi vardı, onu kurtarabilirdi ama biliyordu; buraya gönderilmesinin tek sebebi ailesinin elini kana bulamadan kendi kendine ve yapayalnız ölmesini istemeleriydi. Yokuşu ağır ağır çıkmaya başladı, şalı omzuna düşmüştü ama artık bunu umursaması gerekmezdi. Bir anda durdu, eli paslı korkulukta kalmıştı ve nefes nefeseydi. Artık elini beline koymaması ya da kalabalıkta yüksek sesle gülmemesi için onu takip eden ve sessizce konuşan gözler yoktu etrafında. Her ne kadar acınası bir yalnızlık gibi görünse de artık kendi hayatını yalnızca kendi kararlarının değiştirebileceğine inanmaya başlamıştı. Yaşlı kadının büyük gözlerini unutmuş ve yokuşu daha hızlı tırmanmaya başlamıştı, bacaklarını sıkamak zorunda kalmadığından daha hızlı koşuyordu. Uzun, gür saçları bu uzun ve sakin sokakta iğreti bir parça değildi. Yokuşun sonuna gelip düzlüğe çıktığında alçak topuklu ayakkabıların tok seslerini duydu. Kumral saçları ve dizinde biten siyah elbisesi, kolunda taşıdığı çantasıyla genç bir kadın ağlayarak yakarıyordu. Yanındaki beyaz gömlekli, uzun boylu ve yapılı adam ise kelleşmeye başlamış kafasını avuçları içine alıyor ve sinirli gözleriyle kadını izliyordu. Genç kadın ağlayışı hiddetlendirdikçe yerinde durmadan kıpırdayan adam büyük eliyle kadına vurdu ve sert tokat, gecenin karanlığında kadının bembeyaz yanağında patladı. Sokaktan geçen birkaç kişi vardı ama sanki bu olayı yalnızca Havva'nın gözleri görüyor gibiydi. İnsanlar yürümeye devam ediyor, dükkanların ışıkları hâlâ hiç bitmeyen bir enerjile yanıp sönüyor ve uzaktan kötü bir müzik sesi geliyordu. Az önce ayaklarını ilk defa özgür bırakan Havva, şimdi bu büyük şehir hakkında ne düşüneceğini hiç bilmiyordu. Onu ilk defa özgür hissettiren bu yerde karşılaştığı manzara sanki bu sokağa ve bu şehre değil; geldiği yere ve oranın toz toprak içindeki yollarına aitti. Kısa parmaklarıyla şalını sıktı ve yan yana yürüyen çift köşeyi dönene kadar öylece durdu. Kendini yere atsa da, ağlasa da kimse onu görmeyecek gibiydi. İşte o zaman, al yanaklı tombul çocuklar gibi görünmez olmayı diledi.

Nazlıcan Uzuner 10A ŞTTL

Ütopya

Saat 21.00

Dün, ondan önceki gün ve ondan da önceki günler yaptığım gibi bu saatte televizyon karşısında uzanmış, dinleniyor olmam gerekirdi. Genelde elimdeki demlenmiş çayın sıcaklığına kendimi teslim ederdim. Çok geçmeden bir baş ağrısı gelir, tüm vücuduma uyuma emri verirdi. Asla yeterli olmayan bir uyku uyuduktan sonra saat 06.00 civarı uyanır, güzel olup olmadığını umursamadığım resmi kıyafetlerimi giyer ve yaklaşık 10 saat boyunca bir daha dönmek üzere evimi terk ederdim. Yol üzerindeki bir fırından simit alıp vapura doğru yürürdüm. Arabam vardı ama sabah trafiğine katlanmak istemediğim için vapuru tercih ediyordum. Vapurda simidimi yedikten sonra kimsenin adını duymadığı ama kendi çapında büyük başarıları olan çalıştığım şirkete giderdim. Oradaki tek muhasebeciydim. Saatler boyu çalıştıktan sonra şirketdeki tek arkadaşım ile beraber yemek molasına çıkar ve kanser tedavisi olan babasının durumunu ya da evine alacağı kediye bir isim düşünüp düşünmediğini sorardım. Konuşkan biri olduğu için tek soru sormakla tüm konuşma hakkımı tüketmiş olurdu –bu benim için kötü bir şey değildi- Yine saatler boyu çalıştıktan sonra evin yolunu tutardım. Eğer enerjim varsa yemek yapardım. Yoksa sadece sipariş verirdim. Ve sonra saat 21.00 olurdu.

Aylar boyu bozmadan gerçekleştirdiğim bu rutinin bugün bozulmuştu. Bir saattir aynı sandalye üzerinde oturmuş, bugün bana gelen mektubu okuyordum. Tekrar tekrar okuyordum çünkü beni kendine çekmişti. Hayır, hayır beni içine hapsedmişti ve kurallarını bilmediğim bir oyunu oynamaya zorluyor gibiydi.

Sevgili Dilek,

Kim olduğumu ya da sana neden bu mektubu gönderdiğimi bilmiyorsun. Ama sana anlatmam gereken bazı şeyler var. İlk olarak senden çocukluğunu düşünmeni istiyorum. Eminim ki çocukken geleceğe dair bir sürü hayalin vardı. Dünyadaki birçok insan gibi bu hayallere ulaşamamışsındır diye düşünüyorum çünkü hiç-

bir çocuğun hayali muhasebeci olmak değildir. Bu hayallerin nasıl öldü? Kim öldürdü onları? Bunu hiç düşündün mü? Eminim sana o kadar önemli gelmiyordur bir hayalin ölmesi ama bu korkunç bir cinayet, Dilek. Dünya üzerinde her an herkes tarafından çocuklara karşı işlenen bir cinayet. İnsanlara dikkatli bakarsan herkeste bir yara izi görürsün. Ölmüş hayallerin yaralarıdır onlar. Bu yaralara hep bir sınırlandırma sebep olmuştur. En büyük hayali Amerika'da yaşamak olan biri maddi olanakları yüzünden yaşayamaz. Doktor olmak isteyen biri matematiği yapamadığı için olamaz. Vatanını kurtarmak için düşüncelerini hapse bir vatan haini sayılarak yazan atılır ve yazdıkları yayınlanmaz.

Sınırsız bir dünya mümkün Dilek. Herkesin gerçekten eşit olduğu bir dünya. Doğduğun ülkeye, inandığın dine, sevdiğin kişiye veya yeteneklerine göre yargılanmayacağı bir dünya. En doğal halimiz olan çocuklara baktığımızda dünya onları sınırlandırana kadar özgürce, sınırsızca yaşayabiliyorlar. Ne güzel demiş Nazım Hikmet "Dünyayı verelim çocuklara" diye. Ben çocukluğun yok olmadığına inanan insanlardayım. Maalesef ki içimizdeki çocuklar her geçen gün ölüyorlar. Aslında herkes kontrolü içindeki çocuğun eline verse sınırsızca yaşayabiliriz.

Tüm dinlerde bir cehennem inancı vardır ve bu dinlere inananlar cehennemden kaçıyorlar. Oysaki biz şu an cehennemin ta kendisinde yaşıyoruz. "Abartma." dediğini duyar gibiyim. Sana bunu kanıtlamama izin ver. Yanıma gel. Tam anlamıyla cehenneme tanıklık edebileceğin bir yerdeyim. Türkiye-Suriye sınırındayım. Oradaki insanlara beni sorarsan eski bir arkadaşı anımsar gibi bakacaklar, belki biraz hüzünlenecekler sonra yerimi gösterecekler. Adımı söylemeyi unuttuğumu fark ettim. Adım Ahlam. Seni bekliyor olacağım.

Gideceğim! Bu fikir her ne kadar delice olsa da hiç tanımadığım bir insanı aramak adına Suriye kapısına gidecektim. Bu mektubu neden bana gönderdiğini ve ne yapmam

gerektiğini soracaktım. Hemen patronumu arayıp yıllık iznimi kullanmak istediğimi söyledim. Yoğun bir dönemde olmadığımız için kabul etti. Gerekli birkaç şeyi bir çantaya koyduktan sonra uyudum. Yarın uzun bir gün olacaktı. Her zamanki gibi saat 06.00'da kalktım. Yıllık iznimi Suriye'ye gitmek için kullandığım aklıma geldi. Komikti.

Saatler boyunca süren yoldan sonra Kilis'e vardım. Saat çok geçti bu yüzden zar zor bulduğum otelde kalma kararı aldım. Ahlam'ı ertesi gün arayacaktım. Mektubu tekrar okudum ve mektubun varlığına inanarak kendimi deli olmadığımı ikna etmeye çalıştım. Ertesi sabah saat 09.00 gibi otelden ayrıldım ve sınır kapısına gittim.

Cenneti ve cehennemi dünya üzerinde arayan insanların varlığını biliyordum. Kendim arayacağımı hiç düşünmezdim. Cennetin yeri hakkında bir fikrim yoktu ama cehennemin burası olduğuna eminim. Daha önce belki de çalışıp çabalayıp mal sahibi olmuş insanlar ellerinde tek bir poşetle çaresizce bakınıyorlardı. Ailesini kaybetmiş çocukların bazıları bağırınıyor bazıları ise sessizce oturuyorlardı. Birkaç insan kapıda oturmuş, birini ümitte bekliyorlardı. Oradaki herkes yaralıydı. Yaraları fiziksel bir yara değildi ancak bu yaraların varlığı koyu renkte akan bir kanmışçasına ortadaydı. İçimi en çok acıtan şey ise bu insanların benden ya da tanıdığım insanlardan hiçbir farkının olmamasıydı. Ne kadar süre orada dikilip izledim bilmiyorum. Neden burada olduğumu hatırlamam uzun sürmedi. Ahlam'ı bulmalıydım.

"Oradaki insanlara beni sorarsan eski bir arkadaşı anımsar gibi bakacaklar, belki biraz hüzünlenecekler sonra yerimi gösterecekler."

Mektupta bunu demişti Ahlam. Demek ki bu insanlar onu tanıyorlardı. Tek başına yürüyen yaşlı bir teyze buldum. Yanına gittim ve "Ahlam'ı nerede bulabileceğimi biliyor musunuz?" diye sordum. Teyze gerçekten de eski bir arkadaşını anımsıyormuşçasına hü-

zünlendi ve sonra bana "Ahlam öldü." dedi.

Ahlam öldü.

Ahlam'ın hayal ettiği dünyaya olan inancım beni cehenneme kadar getirmişti ve şimdi Ahlam'ın öldüğünü öğreniyordum. Teyze yüz ifademi görünce devam etti. "Arapça bilir misin?" diye sordu. Bilmiyordum. Kafamı iki yana salladım. "Ahlam Arapçada hayaller anlamına gelir. Ahlam bizdik, Ahlam çocuklarımızdı, Ahlam evimizdi. Ahlam öldü. Çevrene bak sana. Hayallere dair bir şey görüyor musun? Göremezsin. Hayallerimizi bombaladılar."

Söyleyecek bir şey bulamadım. Yürüdüm, uzaklaştım, kaçmak istedim. Bu dünyanın bir parçası olduğum için kendimden nefret ettim. O mektubun bana nasıl geldiğini merak ettim ama bununla sonra ilgilenecektim. Ahlam her kimse bana bir görev vermişti. Beni bul demişti. Ölü de olsa bulmam gerek diye düşündüm. Sessizce ve çaresizce oturan bir çocuğun yanına gittim ve ona evinde bıraktığı hayallerini sordum. Ağlayarak anlattı. Başka bir çocuğun yanına gittim ve ona da sordum. Sonra başka birine ve bu böyle devam etti. Hepsi ölü hayallerinden bahsederken ağladılar. Sanki çok değer verdikleri birini kaybetmişçesine ağladılar.

"Eminim sana o kadar önemli gelmiyordur bir hayalin ölmesi ama bu korkunç bir cinayet. Dilek. Dünya üzerinde her an herkes tarafından çocuklara karşı işlenen bir cinayet. İnsanlara dikkatli bakarsan herkeste bir yara izi görürsün. Ölmüş hayallerin yaralarıdır onlar."

Dilek'in dinlediği bütün hayaller Ahlam'ın ütopyasında bir bir gerçekleşti.

Zeynep Saravin 11F

Afiş

Yaşlı adamın hayatı gittikçe durağanlaşıyordu. Artık evden parka bile daha az gitmeye başlamıştı. Günlerini evde camın kenarında, eski günlerini düşünerek geçiriyordu. Eskiden ne kadar da aktifti. Sık sık seyahat eder, farklı kültürler ile iç içe olma şansını yakalardı. Her seyahatinde kendini daha da gelişmiş hissedirdi; ama işinden emekli olduğundan beri sanki hayatından bir şeyler eksilmişti. Ailesiyle aynı evde yaşıyordu. Herkes onun yardımına koşuyordu, bir dediği iki edilmiyordu. Ama bunlar yaşlı adamın kendini değersiz ve faydasız hissetmesin engellemiyor. Dışarıya çıkmayı, tek başına eski günlerdeki gibi özgür olmayı istiyordu. Elinden geldiğince dünyaya bir katkıda bulunmayı düşlüyordu. Evdekiler ise dinlenmesini ilaçlarını almasını ve kendini yormaması gerektiğini savunuyordu.

O sabah uyandığında İçindeki ses ise bazen hayatı değiştirebilmek için güven duyulan alandan çıkılıp yeni olanaklara kucak açmanın gerektiğini fısıldıyordu. İçindeki sesi dinledi, sessizce evden çıktı. Bastonunun da yardımıyla yürüyebildiği kadar yürüdü. Temiz havanın ciğerlerine dolmasına izin verdi. Böyle bir günde evde durmak mümkün müydü? Bahar tüm güzellikleri ile kendini ortaya çıkarmayı başarmıştı. Gençken bir yaz boyunca çalıştığı kitapçıyı, kış akşamlarında oturmayı çok sevdiği o kahvehaneyi geçti. Deniz kenarına ulaştığında banka oturup soluklanma ihtiyacı olduğunu fark etti. Ufka doğru uzun uzun baktı. Gelecekte nelerin karşısına çıkacağıнын hayalini kurarken sağ tarafındaki panoda duran afiş dikkatini çekti. Bir yardım kuruluşunun yardım gönüllülerine ihtiyacı olduğu yazıyordu. İlk önce içinden yaşlıları gönüllü olarak kabul etmeyecekleri düşüncesi geçti. Sonra ise denemekten zarar gelmeyeceğini düşündü. Verilen adresin de yakın olduğunu görünce harekete geçti. Eskiden ilkokul binası olan yerde açılmış bu yardım kuruluşu onun için yeni bir geleceğe açılan kapı olabilirdi. Binaya girdi. Girişteki görevli kız ona selam verdi. Büyük ihtimalle yaşlı adamın gönüllü olmak için geldiği aklından geçmemişti. Yaşlı adam görevli kıza yaklaştı ve buraya gelme amacını anlattı. Kız ilk önce şaşırıldı ama daha sonra burada tabii ki gönüllü olarak yardımda bulunabileceğini söyledi. Yaşlı adamın içinde bir sevinç ışığı parladı. Bu parlıtı gözlerine de ulaşmış olmalı ki isterse bugün de başlayabileceği söylendi. Yaşlı adam bu öneriyi hemen kabul etti. Üst kata asansörle çıktı. Onu çocukların olduğu odaya yönlendirdiler. İçeriye girdiği an oyun oynayan çocuklar kafalarını kaldırıp ona baktı. Odaya bir anlığına sessizlik hâkim oldu. Sonra ise çocuklar bir ağızdan bağırdılar: "Dede!"

Yaşlı adamın onlara yardımcı olmak için geldiğini anlayınca çok sevindiler. Hemen onu aralarına aldılar. Yaşlı adam onlarla konuştu. Daha sonra ise çocukların bir ailesi olmadığını öğrendi. Her çocuk aparyıdı; ama hepsinin paylaştığı ortak duygu özlemidi. Hayatın zorlukları onları küçük yaşlarında etkilemişti. Hepsi gereğinden çabuk olgunlaşmıştı. Ama yine de hepsi sevgiye ihtiyaç duyuyordu. Yüreklarının içindeki o saflık, o hüznün yaşlı adamı duygulandırdı. İki tarafın da birbirine ihtiyacı vardı. Artık her sabah uyandığında onu hayatta olduğuna sevindirecek bir şey vardı: Çocukları.

Ceren Albayrak 9E

Bakışlar

Güneşli bir ilkbahar sabahı kuşların cıvıltısıyla evden çıktım. Kozyatağı'ndan Bağdat Caddesi'ne doğru yürüyorum. Sokaklar kalabalık, her yerde en az on beş katlı binalar var.

Etraftaki herkes bana garip bakıyor, sanki çok tuhaf bir şey giymişim gibi. Yürürken gözüm açık gri palto giymiş bir adama takıldı. Elli beş altmış yaşlarında biri, o da bana bakıyor. Yaşlı adamı görünce aklıma çocukluk yıllarımda yediğim en güzel dondurmaları yapan Veysel Amca geldi. Annem ve babam ile her ilkbahar akşamı Veysel Amca'nın dondurma dükkânına gider, dondurmalarımızı bitirdikten sonra Bağdat Caddesi'ne doğru yürürdük. Tabii kız kardeşim doğduktan sonra bu pek mümkün olmadı.

Biraz daha ilerledikten sonra eskiden sinema salonlarının olduğu yere geldim. -Şu an yerinde yirmi katlı bina var.- O gün annem bana sinemaya gitmeyi teklif etmişti. Film bittikten sonra Veysel Amca'ya gideceğimizi söyleyince hiç düşünmeden teklifini kabul ettim. Filmin adı Forrest Gump'mış. Filmin bitişinde annem bana doğru eğildi ve filmde geçen bir repliği söyledi: 'Tanrı herkesin aynı olmasını isteseydi herkesin bacağına demirler takardı.' O zamanlar annemin söylediği replik benim için pek bir şey ifade etmiyordu. Bir iki gün sonrasında babam bana benim çok güçlü olduğumu, her şeyin üstesinden gelebileceğimi söyledi. Babamdan bunu duymuş olmanın verdiği tarif edilemez o duyguyla uyudum. Sabah okula gider gitmez arkadaşlarıma benim çok güçlü olduğumu, her şeyi yenebileceğimi söyledim. Arkadaşlarımdan biri bana 'Bilek güreşi yapalım mı?' diye sordu. Tabii ki kabul ettim ama kazanamadım. Akşam babama Oğuzhan'la bilek güreşi yaptığımı fakat güreşte kaybettiğimi söyledim. O da bana bahsettiği gücün böyle bir şey olmadığını söyledi. Bir ay sonra okulda resim yarışması düzenlendi. Annemin tavsiyesiyle resim yarışmasına katıldım. Annemin yardımıyla güzel bir resim yaptım, okulda ikinci oldum. Okul çıkışında babam beni almaya gelmişti. Koşa koşa ona gidip sarıldım ve resim yarışmasında ikinci olduğumu söyledim. Babam da bana demek istediği gücün bu olduğunu söyledi. O kadar mutlu olmuştum ki...

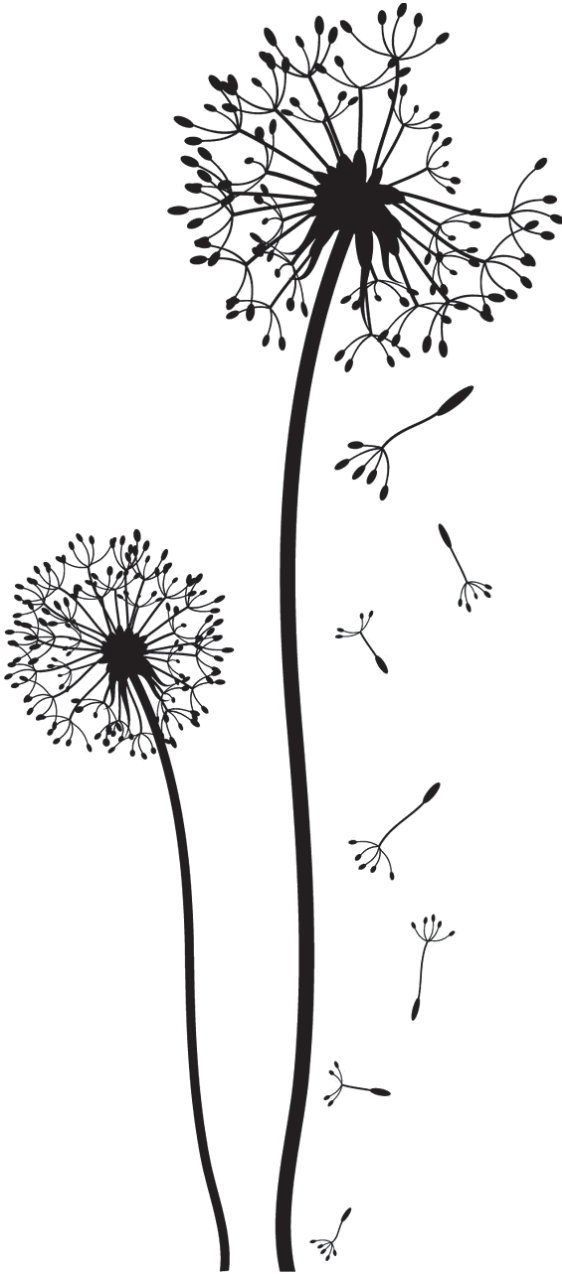
Birinci sınıfta resim yarışmasında derece alınca okuldaki herkes beni tanımış oldu. Okulda çalışan görevliler, öğretmenler, müdür ve müdür yardımcıları... Bir kısım benimle gururlanırken, bir kısım da benim tüm eksik yönlerimi, yapmadığım ya da kötü yaptığım şeyleri gün yüzüne çıkartma peşindeydi. Her dönem iki kez gerçekleştirilen veli toplantısı yaklaşmak üzereydi. Annem her ne kadar bana hissettirmese de gerçekleşecek veli toplantısı için endişeliydi. Çünkü okuma-yazmada biraz sıkıntılar yaşıyordum. Bize ilk öğretilen fişleri yazabiliyordum fakat 'Cumhuriyet çok yaşal!' ve 'Baba bayram geldi!' fişlerini bir türlü yazamıyordum. Ben de annemle birlikte her gün ödevlerimi yaptıktan sonra okuma-yazma alıştırmaları yapıyordum.

Beklenen gün gelmişti. Annem erkenden hazırlanıp okuluma gitti. Sınıfıma girip ikinci sıraya oturmuş, o günü hiç unutamıyorum. Dediğine göre öğretmenin her cümlesi dönüp dolaşıp bana geliyormuş. Benim okuma-yazmada zorlandığımı, derslerde konuştuğumu ve teneffüste yerde oturduğumu anlatıp duruyormuş. Annem okuldan gelir gelmez ağlamıştı. Herkesin içinde beni bu kadar yermesi onun hoşuna gitmemişti tabii.

İlkokul son sınıftayım. 23 Nisan için sınıfça bir gösteri hazırladık. Benim görevim Ecem'le şiir okumaktı. Ecem o zamanlar en yakın arkadaşım. Herkes bizi alkışlamıştı. İlk defa sahneye çıkmıştım. İçimizde heyecanla karışık bir endişe vardı. Coşkulu alkış seslerini duyunca üzerime rahatlık geldi.

"23 Nisan'da gösterisi olacaktı. Her akşam şiiri ezberleyebilmek için evde yüksek sesle okuyordu. Çok mutluydu. Bir okul çıkışında Orhun'un annesi yanıma geldi ve öğretmenin şiir kısmını iptal ettiğini söyledi. Sahneye çıkması zor oluyormuş. Başımdan aşağıya kaynar sular döküldü. Ne diyecektim şimdi ona!"

Ortaokula gitmeye başladığımda okulumu değiştirmek zorunda kaldım. Zaten öğretim hayatım boyun-

ca birçok kez okul değiştirmiştim. O dönemler annem çok mutsuzdu ama bana hiçbir şey hissettirmiyordu. Okul müdiresi ile birtakım sorunlar yaşamış, galiba anneme kötü davranıyordu. Öğretmenim de benden hep yerde oturuyorum diye şikâyetçiydi. Ortaokul yıllarımda pek fazla geziye gitmedim. Bir gün annemle sınıf öğretmenim bizim yanımızda kavga ediyorlardı. Öğretmenim beni geziye götürmeyeceğini, benimle uğraşamayacağını söyledi. Oysa o kadar da yaramaz bir çocuk değildim.

Ortaokuldaki arkadaşlarımın hep kardeşi vardı. Ailelerimiz yakın olduğu için haftada bir buluşur, sokakta oyunlar oynardık. Orhun'un kardeşi Pelin ve Erdem'in kardeşi Şevval de bizimle oynarlardı. Benim de kız kardeşimin olmasını çok istedim. Onları ne zaman bir arada görsem hep benim de bir kız kardeşimin olmasını dilerdim. Ben on bir yaşındayken bir kız kardeşim oldu. Benim adımla annem koyduğu için kardeşimin adını babam koydu: Işıl.

Işıl büyüyordu. Onunla diğer arkadaşlarım gibi oyunlar oynayabiliyordum. Işıl ile birlikte kendi bulduğumuz oyunlar oynardık. Onunla birlikte en çok yapboz yapardım, atçılık ve legolarla oynardım. En çok dedemle birlikte legolarla oynamayı severdim. Dedem o kadar güzel lego yapardı ki! Okuldan geldiğimde odamda kocaman uçaklar, şatolar, hayvanlar bulurdum.

Hâlâ Bağdat Caddesi'ne doğru yürüyorum, çok az mesafem kaldı. Dünkü dans gösterimizi kutlamak için arkadaşlarımla buluşmaya gidiyorum. İnsanların bana neden baktığını anlıyorum. Knadyenlerle yürüdüğüm için gözler hep üstümde. Aslında kendi başıma yaşıyorum, dans ediyorum, ehliyet kursuna da başladım yakında araba da kullanabileceğim. Ama insanlar bunu görmüyor.

Onlara göre
ben kusurlu,
birtakım şeyleri yapamayan,
kendine yetemeyen,
yardıma muhtaç,
eksik,
yaşam enerjisi olmayan biriyim.
Hepsi bu!

Nil Nalçakan 9B ŞTTL

Af

Dokuz yıl on ay on iki gün oldu tam. Bu dört duvarın arasına ilk atıldığımda, değil yıllar yirmi dört saatin bile nasıl geçeceğini düşünmekten kendimi alamamıştım. İlk günü anımsıyorum yine hava almaya çıkmıştık, etrafta türlü türlü kirli işlere bulaşmış katilin, hırsızın, tecavüzcünün, dolandırıcının bana sanki dünyanın en büyük suçunu işlemişim gibi bakması çok garibime gitmişti, hâlâ unutamam. Gerçi tüm bu bakışlar hâlâ da değişmedi, değişen tek şey yüzler oldu geçen dokuz yıl içerisinde. Yine dışardayım ve ne tesadüf ki tek başımayım. Son bulacak mı bu esaret, bilmiyorum. Gardiyanın bağırmasıyla koğuşuma döndüm, bazısı almış eline anasının fotoğrafını bakıyor, bazısı oturmuş kare tahta masanın çevresine memleketi kurtaracakmışçasına gönderilen askerleri konuşuyor. Ben mi? Öyle bakıyorum etrafa. Tam o anda içeri yeni birini getirdi gardiyanlar. Koğuştaki tek boş yatak olan benim ranzamın altındaki yatağa geçti. Elinde çantası yeni olduğu her halinden belli olan ayakkabıları, beyaz gömleği siyah pantolonu ve yeşil parkasıyla altımdaki yatağa yerleşti. Genç adamın yürüyüşü dikti ve kendinden emindi. Böyle bir gencin hangi suçta bulaştığını uzunca bir vakit düşündüm. Katil olacak kadar soğuk değildi bakışları, tecavüzcü desen hiç değil, hırsız desen aklımın ucundan bile geçmedi. Tam da o sırada çantasının fermuarının açık kalan kısmından görünen kitaba bakakaldım. Genç adam neye baktığını anlamışçasına bavulunun fermuarını hemen kapatıverdi, gördüğümü anlamış olmalıydı. Anlamıştım o da bendendi, bari diğer mahkûmlar öğrenmese diye düşündüm, bir koğuşa bizden iki taneye tahammül etmezler, saplayıverirler şişi bir gece ansızın. O gece hiç uyuymadım, döndüm durdum; başımıza gelebilecek senaryolardan korktuğumdandı belki. Sonra on yıl öncesini düşündüm fikirlerimi özgürce ifade etmekten hiç çekinmediğim günleri, ne de çok değiştirmişti beni bu hapisane. Elimde olan tek özgürlüğüm olan düşüncelerimi bile elimden almıştı zorla. Zorla diyorsam lafın gelişi değil ha, kelimenin tam anlamıyla işkenceyle şiddetle almışlardı elimden düşüncelerimi. O gecenin sabahında onunla ilk kez konuştum. Adı Kurtuluşmuş. Okuduğu kitabı sordum, yüzünde varla yok arası bir tebessüm belirir gibi oldu ya da bana öyle geldi bilmiyorum, cevap

vermek ya da vermemekte kararsız kaldı, sonra derin bir nefes aldı ve kitabın kendisinin olduğunu ve buraya gizlice soktuğunu söyledi. Onu gammazlayıp gardiyanlara söyleyeceğimden korkmuş olmalı ki tedirgin tedirgin baktı suratıma ama ben onu yanıltacaktım.

“Kaç yaşındasın sen?” diye sordum.

“Otuz ikime bastım dün. Sen kaç yaşındasın?” diyerek cevap verdi.

“Senden yedi yaş kadar büyüğüm ve dokuz yıldan fazladır o kitaplar yüzünden içerdeyim, o kitaplar bana beladan başka bir şey getirmedi genç adam.” dediğim anda çocuğun gözleri doldu ve söze daldı:

“Havaalanındaydım.” dedi. “Gidecektim hem de Moskova’ya ama son anda kendi babam beni polise ihbar etmiş.”

Derin bir sessizlik oldu. Kendi baban tarafından ihbar edilmenin ne kadar acımasız olacağını düşündüm. Hani babalar kahramandı? “Kimse bizim fikirlerimizi duymaya hazır değil buralarda genç adam.” dedim. Beni başını sallayarak onayladı, gözlerinde hayal kırıklığını görmüştüm, bu adamı içerde olmak değil babası üzmüştü. Sonraki günlerde bize ne olacağını düşündük durduk. Acaba buradan bir gün çıkabilecek miydik? Bu dört duvar arasında biraz daha kalamayacağımı anladım zaman geçtikçe, dayanamıyordum. Kurtuluş’a hiçbir şey belli etmemeye çalışıyordum ama günler geçtikçe ben aklımın köşesinde yatan fikri daha da çok benimsiyordum. Günler geldi geçti. Tek fark Kurtuluş’un varlığıydı. Onunla konuşmak istediğim her konuyu konuştum, her konuyu tartıştım. Bana arkadaşlık, sırdaşlık etti. Arada gardiyanın cebine para sıkıştırarak kitaplar getiriyorduk. O gün tam onuncu yılımdı hapishanede. Kurtuluş elindeki kitaplardan bir şiir açtı koydu önüme. Okumaya başladım. O şiirin benim içimdeki bombanın pimini çektiğini Kurtuluş asla bilmeyecekti.

*Ben içeri düştüğümden beri güneşin etrafında on ke-
re döndü dünya,
Ona sorarsanız: 'Lafı bile edilemez, mikroskobik bir
zaman...'
Bana sorarsanız: 'On senesi ömrümün...'*

Devamını okumaya gerek dahi duymadım, eğer oku-
saydım daha da fena olacaktım, biliyorum. Gözlerim
dolmaya, boğazım acımaya başladı. Sanırım ağlıyor-
dum, hapishaneye girdiğimden beri ilk defa hem de
son defa. Pes ediyordum, bu koşuşta olduğum za-
man boyunca tecavüzcülerin ve katillerin bu dört du-
var arasından çıktığına sayılmayacak kez şahit ol-
muştum. Yan ranzamda hamile karısının canına kast
etmiş ve çocuğuyla birlikte karısını katledip öldüren
Eşref vardı; diğer tarafta ise sadece okuyan ve fikirle-
rini özgürce paylaşmaya çalışan ben ve Kurtuluş,
haber geldi bugün. Eşref iki haftaya çıkıyormuş.

O gece sabaha karşı uçtu. Ömrümün tam onuncu
yılıının birinci gecesiydi hapiste geçen. Yatağımdan
sessizce kalktım. Tuvalete gittim. Gardiyanın cebine
sıkıştırdığım ve cebimdeki son yirmi lirayla aldığım
ipe baktım. Sonrası mı? Gerek yok anlatmaya. En
son taburenin yere çarpma sesini hatırlıyorum yaşa-
ma dair.

Üç saat sonra:

Kurtuluş bir huzursuzlukla uyandı, gördüğü kâbusun
etkisiyle terlemişti. Yavaşça yerinden kalktı yatağında
göremediği sırdaşının nerde olduğunu düşünürken
soluğu tuvalette aldı, yüzünü yıkayacaktı. Göz bebek-
leri yerdeki tabureden yukarıya tırmandı yavaş yavaş.
O an işte o an belki de hayatında ilk defa kör olmayı
diledi. Bir çığlık koptu dudaklarından yeri göğü inle-
cek kadar. Tüm gardiyanların tuvalete doluşması bir,
bilemediniz bir buçuk dakika sürdü. Bir curcuna kop-
tu. Aynı anda koşuştakiler de tuvalete koştu. Üvey
kızına tecavüzden hüküm giymiş Süleyman "Bir hain-
den daha kurtulduk." dedi ve otuz iki diş sırtmasını
çekinmeden göstererek geldiği gibi geri döndü. Diğer
mahkûmlar da Süleyman'dan farklı değillerdi hepsi
bir 'hain'den kurtuldukları için mutlulardı. Kendi suçla-
rını hiçe sayan bu adamlar tek suçu farklı düşünmek
ve okumak olan bu adama laf ediyorlardı. Bundan
sonraki iki gün oldukça sıradandı koşuşta. Kurtuluş
ne yiyor ne konuşuyordu. Sinirliydi, sitemliydi belki de
sırdaşına biraz. Çünkü tek bırakmıştı onu koca ko-
uşta. On gün sonrası hiç olmaması gereken bir
şey oldu. On bir gün önce olsa bu habere karşın mut-
luluktan ağlayacak olan Kurtuluş'un şimdi delirmişçe-

sine koğuşu dağıtmasına, ranzaları devirmesine
ve gardiyanlara saldırmasına kimse anlam vere-
medi. Ne miydi onu delirten? Af çıkmıştı, af!

Sıla Akgül 9A ŞTTL

Ana Kokusu

Evden dışarı çıktı, bir sağına baktı bir soluna. Sokakta ne kale yapmak için kullanılan küçük ve yassı taşlar vardı ne de misket oynayan çocuklar. Kendi zamanı aklına geldi, annesinin onu eve sokmak için bağrıışlarını hatırladı oysa o sokakta kalıp arkadaşlarıyla futbol ve saklambaç oynamak istiyordu. Yine baktı etrafına ne futbol oynayan çocukları ne de arabanın arkasından ebeyi gözetleyen çocukları gördü, gördüğü tek şey evin içinde oturup parlak ekranla oynayan çocuklardı. O ekran o kadar parlaktı ki binanın en üst katından bile belli oluyordu. Fark etmişti, devir artık eskisi gibi değildi burada.

Hatırlıyordu bir ay önce iş teklifi aldığında sevinçten yeğenleriyle sokakta futbol oynayışını, o koca vücuduyla arabanın arkasına saklanışı. Bir ay geçmişti, sadece "Bir ay!"... Sol tarafından gelen motorlu kurye bir defa seslendi ona, duymadı; bu sefer dürttü onu, o zaman fark etti ancak. Kurye ona kendi apartmanının adresini soruyordu, ardından bunun annesinden gelebilecek köy peyniri olabileceğini düşündü. Motorlu kuryeye sordu paketin kaç numaralı daireye teslim edileceğini, kurye tereddüt etmeden söyledi. Adamın yüzüne bir gülücük kondu, kurye anlamadı paketin sahibinin adam olduğunu, adam söylemek zorunda kaldı kendi evi olduğunu. Kurye yine umursamazmışcasına tereddüt etmeden verdi talimatı. Hemen merdivenleri üçer üçer çıkarak dairesine girdi. Aceleden anahtarları karıştırıp elinde olan bütün anahtarları sırayla anahtar deliğine sokmaya başladı. Doğru anahtarı bulduktan sonra ayakkabılarının bağını çözmeden çıkartıp ceketini girişteki sehpanın üzerine fırlattı. Hızlıca koltuğa oturup paketin dışındaki kaplamayı eliyle yırttı ve paketteki kurdeleyi yavaşça çekti. Paketin kapağını açtığında plastik bir kabın içinde annesinden

gelen en sevdiği köy peyniri vardı. İlk önce köy peynirini yavaşça kokladı ardından uzun zamandır özlemini duyduğu bu peynirin tadına çatala gereksinim duymadan baktı. Gözlerini kapattı ve yaşadıklarını gözünün önünden geçirdi. Ağzına attığı bir parça onun bugün için daha yemek yememesine yetirdi ve yetti de.

O günü köy peynirinden aldığı bir parçayla geçirdi. İstese bütün peyniri oracıkta bitirirdi ama küçük bir parça almayı tercih etti. Aynı özenle paketi kapattı ve mutfaktaki raflardan birinin en dibine, gözünün göremeyeceği bir yere koydu. Mutfaktan çıktı ve annesine minnetlerini duyurmak için telefon açtı. Telefonda köy peynirine ve ailesine olan özlemini dile getirdi. Bunları duyan annesi her şeyin yolunda olup olmadığını sordu. Annesi "Her şey yolunda anam." cevabını almasına rağmen çocuğunun ses tonundan anladı gerçeği. Telefon konuşmasının ardından gerçekten yaşadığı bu şartlardan memnun olup olmadığını yatağında düşündü.

Ertesi sabah yumurtasının yanında daha dün gelen köy peynirinden sadece bir parça alacağı sözleriyle rafın gözle görünmeyen yerinden kabı çıkardı fakat peyniri yerken kendini tutamadı ve büyük bir kısmını yiyiverdi. Ona göre köy peyniri normal bir peynir çeşidinden çok daha fazlasıydı bu yüzden bitirirdi nerde görse. Eskiden anasının ve babasının yanındayken bir kısıtlaması yoktu fakat artık sadece bir kalıbı vardı köy peynirinden. Bazen, ihtiyaçtandır, süper marketlere gittiğinde sözde üzerinde "köy peyniri" yazan doğal yollarla üretilmiş fabrikasyon eseri olan peynirlere rastlardı ama bildirdi onların asla anasının gibi olmadığını. O akşam için işten arkadaşları ona bir parti verdiklerini söyleyip onu evlerine davet ettiler. İçinden partiye gitmek gelmiyordu fakat bu çevreye uyum sağlayabilmek

için bu partiyi iyi bir şans olarak görüyordu. O da belki bir kentli olabilirdi. Partide envai çeşit yiyecek ve içecek vardı onlar da partideki kişilerin birbirleriyle konuşmaları gibi doğal değildi. Bunu fark etmesi uzun sürmemişti fakat bir yandan da inanamıyordu. Parti sona erdi ve herkes evlerine dağıldı. Partide hiç eğlenemedi fakat suratını da asmadı, asmadı ama suratını partidekiler ayıp olmasın diye asmadı, başka bir şeyden değil. Evine doğru yürürken aynı doğrultuda yürüyen ama biraz daha ilerde olan partiden tanıdıklarını gördü. Uzaktaydılar ama yine de konuştukları duyuluyordu çünkü sokak o kadar sessizdi ki kimse dışarda sohbet muhabbet etmiyor, çiğdem çitlemiyordu, evde o parlak ekrana bakıyordu herhalde. Sadece apartman camlarının içindeki parlak ekrandan çıkan ışıklar sokağı aydınlatmaya yetiyor, neredeyse gözleri kamaştırıyordu. Partiden iki kişi az önce gayet güzel bir şekilde sohbet ettikleri kişiler hakkında kötü yorumlar yapıp ağza alınmayacak şeyler söylüyordu. Kendi kendine acaba kent insanı hep böyle mi diyip bir yandan da üzülüyordu. Apartmanın önündeki merdivenlere oturup kendi kendisiyle dertleşti, annesine söylemezdi çünkü bilirdi annesinin tüm bunları dert edeceğini. Kent yaşamının ona göre olmadığını biliyordu fakat başka yerde de iş olanağı yoktu. Kafası çok karışmıştı ve ailesini de çok özlemişti bunun üzerine izin kullanmaya karar verdi.

Otobüs yolculuğunda cam kenarlarını severdi hep çünkü eskiden kent tarafına alışveriş yapmaya gittiklerinde hep yolu izler, süper marketlerden alacağı çikolatanın hayalini kurardı. Kentin bir zaman sonra onun yaşadığı yer olacağını nereden bilebilirdi? O zamanlar hep hayalini kurardı kentte yaşamın zannederdi

ki ne zaman istese çikolata alıp mutlu olacak. Aslında hayali gerçek olmuştu fakat pişmandı hayalinden.

Sabah çok heyecanlı uyandı ve önceden hazırladığı bavulunu, paltosunu ve köy peynirini alıp otobüs terminalinin yolunu tuttu. Taksinin camından apartmanına son bir kez baktı belki bu apartmana son bakıştıydı. Otobüse bindi ve verilecek olan o minik kekleri bekledi. Otobüste verilen minik kekler ona çok büyük şeyler ifade ediyordu yemekten falzasıydı onun için. Küçükken otobüste o verilen keklerin hepsini ağzına atmaya çalışır fakat hiçbir zaman başarılı olamazdı ve kekin yarısından fazlası dışarda kalırdı. Şimdi eskidi gibi kekin hepsini ağzına atmaya denemeye karar verdi belki bunun için büyüktü fakat alışkanlıktı onun için. Keki ağzına attı, bilmiyordu hepsinin gireceğini, bir anlık durakladı ve ne kadar büyüdüğünü fark etti, şaşırıldı. Yolculuğun sonunda anası onu karşıladı. Anasını görünce gözünden dökülen yaşlarla ona sarıldı, onu kokladı, öptü ve yine gözyaşı döktü. Kentteki sıkıcı, daraltıcı kokunun ardından masum ve ahır kokan anasının kokusu onun için çok pahalı bir parfümden ya da deodoranttan daha ferahlatıcıydı. Anasına arabanın nerde olduğunu sordu, anası yorulacak diye kendisinin kullanmasının sakınca oluşturup oluşturmayacağını sorunca durakladı anası ve ona bir kez daha sarıldı aynı içtenlikle. Unutmuştu arabalarının olmadığını, kent değildi ki burası!

Tuna Gürer 9A ŞTTL

Hanımeli Kokusu

Bir an olsun uyku tutmadı gözünü tüm gece. Birikmiş acıları gözyaşı olmuş birer birer süzülüyordu kızarmış yanaklarından aşağı. Çıglıklar eksilmiyordu aklından. Hep aynı kareler tekrar tekrar gözünde canlanıyordu. Günler, aylar, hatta seneler geçmişti üstünden belki de ama onun için yaşadıkları gecenin keskin soğuşunda kendisini şehrin sokaklarına atabilecek kadar tazeydi. Gözlerini gecenin karanlığında maviliği kaybolmuş denize dikmiş, yine aynı şeyleri düşünüyordu. Denizin dalgasıyla yüzüne sıçrayan birkaç damla, ona o günlük toz bulutundan sonra içini ısıtan ılık yağmuru anımsatmıştı. Her şeyin sona erdiği o anı.

Kızı Derdekea, onun diktiği bez bebeğine minik ellerini dolamış uyuyordu. Oğlu Eth'se çoktan uyanmış beşiğinden çıkmak için çabalıyordu. Oğlu henüz bir, kızı ise yedi yaşındaydı. Oğlunu kucağına alarak yavaşça yatağa koydu ve odadan sessizce çıkıp mutfaka doğru yöneldi. Mutfakta hangi dolabı açsa koca bir hiçlikle karşılaşılıyordu. Günlerdir evden çıkmadığı için evdeki yiyeceklerin hepsi tükenmişti. Ayrıca kocasından bir haber yoktu. Onu hayata bağlayan tek şey çocukları ve içinde kıvılcımı henüz sönmemiş olan umuduydu. Artık dışarı çıkması gerektiğinin farkındaydı. Yoksa açlığa dayanamayacaklardı. Kendisi buna katlanabilirdi fakat Eth ve Derdekea'nın yaşı buna el vermiyordu. Yatak odasına girdiğinde Eth'in de ablasının yanında tekrar uykuya daldığını görmüştü. Derdekea'nın saçlarını okşayarak usulca kulağına "Hemen geleceğim güzel kızım." diye fısıldadı.

Yanağına küçük bir öpücük kondurdu ve oğlunu da saçlarından öptü. Çocuklarının kokusunu içine çekti. İlbaharda kokusuyla etrafa huzur saçan hanımeli gibiydi onların kokusu da. Üstlerini iyice örtüp merdivenleri çıkararak kapıya doğru yöneldi. Aklında ve kalbinde olan tek şey onlardı. Bir anlığına bile yitirmemiş olduğu umudu onu yalnız bırakmamıştı. Geri döneceğine emindi.

Kapıdan dışarıya adımını attığı an tüm insanlığın ayı-bı olan o manzarayı görmek zorunda kalmıştı. Yıkık dökük evler, ansızın karşısına çıkan ölü bedenler, çocukların ellerinden yere düşen yıpranmış oyuncaklar... Mahallede henüz hiçbir hasar görmemiş olan evlerden biri de onlarınkiydi. Hızlıca iki sokak ötede insanların ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan büyük çadıra doğru yürüyordu. Oraya vardığında kalabalığa karıştı. Herkes acele ettiğinden sıra hızlı ilerliyordu. Yemek, giysi ve ilaç doluydu içerisi. İnsanların hepsi elleri dolu panik içerisinde hareket ediyordu ki koca çadırı sessizlik bürüdü. Hiçbir şey anlamamıştı. Biri konuşuyordu fakat o duyamıyordu. Sessizliğin yerini cümbüş almıştı. Herkes telaşla koşturmaya başladı. O sırada birini sıkıca tuttu ve olanları sordu. O kişi sadece tek bir kelime söylemişti fakat o kelime onun dünyasının yıkılmasına neden olabilecek kadar büyüktü: "Gelmişler!"...

Gelmişlerdi. Herkes bunun ne anlama geldiğini o kadar iyi biliyordu ki kimse kim diye sormamıştı. Onun aklındaki ise çocuklarıydı. Elindeki unu, suyu, oğlu Eth için zar zor bulunduğu bir tekeri kopmuş olan oyuncak arabayı ve Derdekea'ya aldığı beyaz elbiseyi

fırlatarak koşmaya başladı. Uzun eteği ayağına dolanıyor, saçları yüzüne çarpıyordu. Rüzgâr tenine değiyordu. Sokağın köşesini döndüğünde gördükleri onu mahvetmişti. Dimdik ve kendinden emin duran asker bir eliyle Derdeke'a'yı diğeriyle ise Eth'i küçük kollarından tutmuş sürüklüyordu. Koştı çocuklarına. Haykırdı yüreği ateş içinde: " Durun, yapmayın n'olursunuz! "Asker bir anlığına arkasına baktı ama umurunda bile olmamıştı gözyaşları içinde koşmaya çalışan kadının çabası. Eth ve Derdeke'a'ysa annelerini fark etmeleriyle bağırırmaya başlamışlardı. Yüksek sesle hıçkırarak ağlıyorlar ve "Anneee!" diye bağırıyorlardı. Çocuklar bağırmaı, anne ise koşmayı bırakmamıştı. Asker daha fazla tahammül edemedi. Çıkardığı tabancasını çocuklara doğrulttu ve "Uzaklaş buradan!" diyerek kadına seslendi. Çaresizce donup kalan kadın ne yapacağını şaşırılmıştı. Elinden hiçbir şey gelemezdi. Gitmelerine razı olmuş ve yavaşça dizleri üzerinde tozlu yola çökmüştü fakat çocuklar çırpınmaya devam ediyordu. Her hareketlerinde kollarından daha da sıkı tutan asker hızla ilerliyordu. Tanka yaklaşmıştı ki kulakları sağır eden bir patlama sesi duyuldu. Yaklaşık elli metre ileride tahminen bir bomba patlamıştı. Asker bunu hiç beklemedi ve bu şaşkınlıkla çocukları bıraktığı sırada bir dahaki bombanın onlara doğru yaklaştığını fark etti fakat kurtuluşları için artık fazlasıyla geçti. Asker, daha kaçış planını düşünmeden bomba tam da onların olduğu yere düşmüştü. Çocuklarının ardından bakalmış annenin yüreğini ateşler sarmıştı. Eth ve Derdeke'a'nın anneleriyle göz göze geldiği o an umudun sona erdiği andı. Bombanın patlamasıyla yalpalayarak koşmaya başlayan anne çocuklarının parçalanmış bedenini toz bulutu içerisinde zar zor bulabildi. Çocukları ölüme sürüklenirken gözlerinin içerisine bakıp hiçbir şey yapamaması onu kahreden en büyük şeydi. Yerde öylece donakalmış duruyordu.

Şu anda ise neden hâlâ hayatta olduğunu düşünüyordu. Onu hayata bağlayan tek bir şey yokken çocuklarının ölümüne sebep olmuş olan bu dünyada neden bu kadar uzun süre yaşamaya devam etmişti hiçbir fikri yoktu. Belki de bir annenin başına gelebilecek en kötü sonu yaşadığı içindi ölümün ona hafif gelmesi. O zaten her gün o anı tekrar yaşayarak ölüyordu. Bedeninin bu hayatta olması hiçbir şeyi değiştirmeye yetmiyordu. Hayatla olan savaşını o gün kaybetmişti. O artık ilkbaharda hanımeli kokuları almıyordu.

Şevval Ünlü 10A ŞTTL

Düşen Bir Yaprığın Ardından

Sıradan bir sonbahar günüydü. Yapraklar dökülmüş, ağaçlar çıplak kalmıştı. Düşen yapraklar öyle güzel gözüküyordu ki... Ama nedense benden hep süpürmemi istiyorlardı yaprakları. Süpürürüm elbette, işim bu değil mi zaten? Fakat asfaltı görmek daha mı hoşlarına gidiyor?

Aldım süpürgeyi elime. Sokağa çıkıp başladım süpürmeye, süpürmeye...

O gün evsiz bir adam, bir duvarın dibinde soğuktan bir nebze korunabilmek için sokak köpeklerine sarılarak uyuyordu. Haksız yere mesleğinden ihraç edilmiş bir öğretmen, bu durumu eşi ve çocuklarına söyleyemediği için evinden çıkıp akşama kadar sokaklarda dolanıyordu. Bir taksi şoförü akmayan trafiğe olan hıncını bağırıp çağırarak, kornaya basarak çıkarıyordu. Bir kadın, bakışlarıyla kendisini rahatsız eden sözde bir adam yüzünden eteğini aşağıya doğru çekiyor ve yere bakarak ilerliyordu. Annesinin sürdüğü tekerlekli sandalyesiyle dışarı çıkan çocuk, önünden kırmızı parlak bisikletle geçen bir çocuğa iç geçirecek bakıyordu. Hastanenin bahçesinde bankta yatan yaşlı adama kimse bir şey sormuyordu. Birileri gelip güzelim ağaçları kesmeye başlıyordu, belli ki bina dikeceklerdi. Birileri el ele dolaşan iki sevgiliye suç işliyorlarmışçasına bakıyorlardı. Okulda olması gereken küçük bir çocuk, ustasını dinleyip minicik elleriyle çalışıyordu. Üstü başı kirli, yüreği tertemiz inşaat işçisi üstündeki yorgunluğu atmak ve memleketine olan hasretini az da olsa gidermek için sigarasını yakıyordu. Yaşlı bir adam oturduğu bankta gazetesindeki "aşk cinayeti" başlığıyla yazılmış, bir sapığın bir kadını "seviyordum, kıskandım" diyerek bıçakladığı alçakça bir cinayetin haberini okuyordu. Görgüsüzün teki arbasının camından yere çöp atıyordu. Bir genç anlık bir zevk için uyuşturucuya bulaşıp sefalet dolu günlerine başlıyordu. Kendi yaptığı oltasıyla balık tutan bir yaşlı, aç olmasına rağmen tuttuğu tüm balıkları etrafında toplanan kedilere veriyordu.

Biten sıradan bir günün yorgunluğunu atmak için evin sıcaklığı geliyordu gözümün önüne. Koşarcasına ilerliyordu ayaklarım evde rahatlamamın ümidiyle.

Derya Ece Baş 9A ŞTTL

Ada

Hiçbir tartışmanın son bulmadığı, her gün ayrı bir olayın çıktığı bunaltıcı yazın sonlarına doğru artık neredeyse aşırı depresyondan ilaç almaya başlayacaktım. Artık gerçekten yeterdi. Her gün, ama her gün babamla saçma sapan nedenlerden tartışmaktan bıkmıştım. Bu kadar kapalı fikirli, başka düşüncelere bu kadar karşı ve inatçı biriyle üç ay boyunca aynı ortamda o bunaltıcı adada bulunmak o kadar zordu ki gerçekten bıkmıştım. Her konu üzerinde saatlerce tartışıp birbirimizden nefret etmeye devam ederken ben yine mümkün olduğunca kendimi savunmaya çalışırdım, hiç kimse kusura bakmasın.

Bardağı asıl taşıran son damla yazın sonlarında gerçekleşen bir olaydır. O günden sonra kendisini hayatımdan sildim. Babam olarak görmemeye başladım. Hoş sanki önceden çok umurundaydı bir biyolojik bağımız olması.

Gece saat 10.00, etraftaki meyhaneler boş almaya başlamıştı. Personeller yanında dinlenirken gittikçe azalan müşterilerin yemek yemelerini izliyordum. Bense babamın otelinin önünde, yandaki meyhanenin sahibinin eşi ve kızıyla konuşuyordum. Belliydi yakında biz de adanın merkezinden çıkıp merkez dışındaki evimize gidecektik. İstemiyordum sırf beyefendinin uykusu erken geliyor diye eve gidip karanlıkta sıkılmak istemiyordum. Babamın dışarı çıkıp şemsiyeleri topladığını görünce yakında gideceğimizi anlamıştım. Bir şekilde ertelemem gerekiyordu. Ne kadar merkezde kalırsam o kadar iyiydi. O karanlık, ıssız yere gitmek istemiyordum.

Ben de direkt iki arka sokağa gitmeye karar verdim. Babamın önünden geçerken yürüyüşe çıkıyorum, dedim ve uzaklaştım. Gidecek çok fazla yer olmadığından sadece bir kaldırımda oturup telefonumda birkaç oyun oynadım. Yaklaşık on dakika sonra geri gittiğimde otel kapalı, babam da ortalarda yoktu. Meyhanecinin karısıyla kızı babamın gittiğini söylediklerinde bir an korktum. Kalacağımız ev yaklaşık

bir buçuk kilometre ilerideydi ve nasıl gideceğimi bilmiyordum. Ben de babamı aradım telefonu açtığımda bağırıma başladı: “Neredesin sen çabuk söyle!” Beni alması için Adakale marketin yanına gelmesini söyledim. Markete doğru yürürken telefonda bağırma sesleri geliyordu ama dinlemiyordum. Bıkmıştım artık. Arabaya biner binmez bağırıp küfür etmeye başladı. “Sen beni kandırabileceğini mi sandın gerizekeli!” Oradan bakınca aptala mı benziyorum? Bir halt bildiğin yok, gelmiş bana oyun oynamaya çalışıyorsun. Anlamıyordum, neden olayı abarttığını anlamıyordum. Birkaç saniye sonra fark ettim. Benim kaçtığımı sanmış. Ama ona yürüyüşe çıktığımı söylemiştim. Gittikçe daha çok bağırıyordu. Ortada bir yanlış anlaşılma vardı ama bu onu fark etmiyordu. Kendimi savunmak için ben de bağırarak cevap veriyordum. Tartışmaya daha ne kadar katlanabilirim diye düşünürken sesi daha da arttı: “Sen bu içi boş beyninin çalıştın mı sanıyorsun?” Hani yumruk yaptığınızda elinizin arka kısmında beliren kemikler vardır ya... Hatta bazı öğretmenler öğrencilere hafifçe ellerinin kemik-eklem kısmı ile vurur. Hiç beklemediğim bir anda babamın elini alnımın sol üst kısmında hissettirdim. Tartışmadan bunalırken şimdi bu çıkmıştı.

Acıyordu, çok acıyordu. Ağlamak istedim ama acıdan değil. Artık bıkmıştım, katlanamıyorum bu çok fazlaydı. Sınırdan çaresizlikten ağlamak istiyordum. Hiçbir şekilde kaçışı olmayan bu adada, sonuna kadar nefret ettiğin biriyle kalmak zorundaydım. Eve varınca dolaptan buz aldım, şişmişti. Acısı yaklaşık Üç gün boyunca devam etti. Fiziksel acısı. Asıl acı bitmeyen bıkkınlık ve hüzün, değil yazın sonuna kadar, yılın sonuna kadar bile devam etti. Ben de karşılığını fiziksel bir şekilde verdim; ama bunu birine söyleseydim iş Esirgeme Kurumu'na kadar giderdi. Çok fazla seçeneğim yoktu. İki yıl geçti bunun üzerinden ve hala nefretimi devam ediyor. Çocuktur hatırlamaz, demeyin Efendim dedim kendi kendime. Çocuk hatırlar ve unutmaz.

İstanbul ve Ben

Karanlık gökyüzü yine. Soğuk çarpıyor beni üstümdeki tek parça kartonun ince kenarlarından. Ve kafamı kaldırıyorum gökyüzüne ben. "Allah'ım, bugün de yaşayabilecek miyim? Yoksa alacak mısın bu atan kalbi benden?" diye düşünüyorum. Her gün söylediğim gibi bu sabah da tekrarladım. Biraz ileride annem, küçücük ellerini ve ayaklarını ince rüzgârdan saklamak için nereden bulduğunu bilmediğim bir örtüyü üstüne örtüyordu. Tüm gece boyunca uyumamıştı, biliyordum. Ağlıyordum. Ben annemi nadiren ağlarken görürdüm. O gülümserdi bize hep. Böyle olmazdı. İçim acıdı. Yanına, o koca bedeninin sağına çömeldim. Ellerini örtüden çıkardı. Saçlarımın arasında gezdirmeye başladı. Sonra örtüyü açarak beni de sardı. Annemin koynuna girince o dışardaki ince soğuğu birden unutmuşum. Bu mutlulukla annemin gözlerinin içine baktım. "Ne oldu anne?" diye sormak istiyordum. Annem ise sadece o mavi gözlerinden akan küçük damlaları örtüsüne silip beni sarıyordu. Bana bakınca kendime geldim; Anne. Ne oldu? Bana söylemeyecek misin? Kuzum. Kara Mustafa'm. Takma kafana böyle şeyleri. Öylesine çıkıyor işte yaşlar gözümde, bende bilmiyorum ki neden. İçim biraz daha rahatlamış bir biçimde örtünün içinde, annemin koynunda kayboldum ve güneşin doğmasını, yeni bir ateş yakmasını bekledim. Annemin örtüsü üstümdeydi ama koynu yanımda değildi uyandıgımda. Yatmak için girdiğimiz benim ev dediğim bu küçük sokakta ne annem ne de ondan bir şey vardı bu örtünün dışında. Yerdeki karton ince rüzgârın etkisiyle yerinden kalktı ve caddeye uçtu. O da yalnız bırakmıştı beni. Artık evimde sadece ben ve bir örtüm vardı. Kendime dedim birkaç dakika bekleyeceğim annem için. Gözlerim kocaman açık, karnımın gurultusunu dinlemeden bekliyordum. Birazdan annem yemek getirecekti. Artık örtü ısıtmıyor beni. Ellerim titriyor, üşümeye başladığım için dişlerim tak tak sesler çıkarıyordu. Kendimi sıkıyorum ve güçlü bir sesle "Anne!" diye bağıriyorum. Ses yok. Bu sesin ardından yankılanan benim yankım var. Sokaktan dışarı kafamı uzatıp yürüyen insan seline şahit oldum. Etraf biraz daha ısınmıştı. Örtümü çıkarıp yanıma serdim ve soğukun caddeye uzanan tarafındaki merdivenlere oturup küçük gözlerimle annemi aramaya başlamıştım. Birkaç insan sanki istiyormuşum gibi ceplerindeki o kirli bir liralarla örtümü kirletiyorlardı. Hemen üstündeki paraları alıp merdivene koydum. Örtüyü iki kere çırparak temiz bir şekilde yine yanıma serdim. Annem "insanlar" derdi. Onlar bizden çok farklılar. Anlamıyorum ki ne demek istediğini. Ellerimi sıkarak ayağa kalkıp insanlarla yürümeye başlıyorum. Bana insan değilmişim gibi bakıyorlar. Benim ne farkım var ki onlardan. Yürüdüğüm yolda bir sırayı bana bırakıyorlar. Kimse oradan geçmiyor. Ben de istemeden evimden çok uzaklara yelken açıyorum. İlk vardığım durak bir deniz.

Senin gözlerine benziyor anne. Üstteki teneke yığınlarının sesiyle irkilip geri kaçıyorum. Çok büyükler anne. Koca koca konulmuş taşlar üzerine çıkıp koşuyorum. Kuş gibi uçuyorum. Annem belki tutar diye çok uzaklara atlıyorum ama düşüyorum. Eskisinde olduğu gibi. Karnım beni yürümekten alıkoyuyor. Kaç gündür yemek yemiyoruz anne. 2, 3... Hatırlamıyorum ki bende. Bir adam denizin yanında kocaman kırmızı arabasıyla bağıriyor. "Simitçi". Arabanın içinden o güzel simitleri görüyorum. Bana bu simitleri ilk gördüğümde bir tane almıştın ya aynı onun gibi cebimdeki kuruşlarla bir tane alıyorum. Ve denizin karşısındaki koca taşlara oturup denizi kokluyorum, doğayı kokluyorum, seni kokluyorum anne. Simidimin yarısı bitince sonrası için yamalanmış cebimde bozuk paralara karşı onu terk ediyorum. Yürüyorum. Deniz bitmiyor anne. Her yürüdüğümde dalgalar biraz daha hızlı çarpıyor sanki karaya. Ama o ince rüzgâr var ya, o ince rüzgâr. Beni durmaya zorluyor. Üşüyorum anne, donuyorum. Bu sefer beni ısıtabilecek bir ateş yakanım yok. Tuzlu suyun o acı kokusuyla yan yana kalıyorum. Seni özlüyorum anne. O kahve saçlarım ince rüzgârla birlikte sallanıyor. Ben titremeye başlıyorum. Gözlerim kapanıyor anne. "Durun" diyorum. "Lütfen, bari biri bu cennetin neresi olduğunu söylesin." Bir ses geliyor anne. "İstanbul" diyorlar. En son görebildiğim insanların arasında hissimla dalgalarını karaya çarpan o mavi deniz oluyor. Aynı senin gözlerin gibi. Ve kapatıyorum anne gözlerimi. Yarım simidim cebimde kururken, senin örtün üstünden yavaşça kayarken. Umarım o da uçmamıştır senin gibi anne. Ellerim titriyor. Ve ben o kırmızı yanaklarımdaki yaşları hissediyorum. Öylesine çıkıyor işte yaşlar gözümde, bende bilmiyorum ki neden. İçimden "Ah, İstanbul" diyorum. "O denizin bu kadar üzülmesin bizim için. Bu dalgalar iki tarafa hissimla vurmasın. Ne olursun. İnsanlar rahatsız olmasın." Dediklerim oluyor ve ben birden o denizin hissimlı sesini unutuyorum. Birden kendimi annemin o koca bedeninin sağında buluyorum. Ellerini örtüden çıkarıp saçlarımın arasında gezdirmeye başladığı zamanda. Sonra örtüyü açarak beni de sardı. Anladım ki örtü uçmamış. Koynunda ince soğuğu birden unuttum. Bu mutlulukla annemin gözlerinin içine baktım. Annem ise sadece o mavi gözlerinden akan küçük yaşlarla... Gözlerini silip beni sarıyordu. Gökyüzüne baktım. Karanlıktı. Soğuk çarpıyordu beni üstümdeki kartonun ince kenarlarından. Ve kafamı kaldırıyorum gökyüzüne ben. "Allah'ım, bugün de yaşayabilecek miyim? Yoksa alacak mı İstanbul, benim o atan kalbimi benden?" ...

Yağmur Bingül 10A

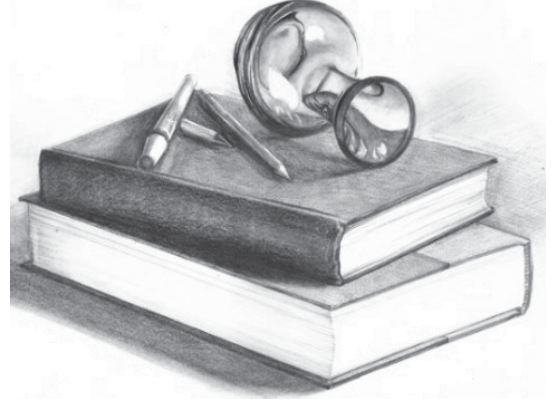
Dikiş Makinesi

Ben kızlarla dolu bir ailede büyüyorum, etrafımda hep teyzelerim ve kız kuzenlerim var. Hal böyle olunca özel günlerdeki sohbetlerimizin konusu da sıklıkla ne giydiğimiz ya da ne giyeceğimiz olur. Bu sohbetlerde anneler büyükannemin onlara bayramlarda dikiği elbiseleri ballandıra ballandıra anlatırlar. Bugün yine özel bir gün ama üzücü bir gün; çünkü her bayramda evine topladığımız büyükannemi kaybettik ve onun eşyalarını toplamak üzere büyükannemin evine gidiyoruz.

Kapıdan girerken hepimiz farklı bir duygu ile yüklüydük. Arka odadan büyükannemin "Kızlar, siz mi geldiniz? diye seslenmesini sanki hepimiz hissettik. Bir süre sessiz bir şekilde oturduktan sonra annelerle birlikte biz de işe koyulduk. Anneler mutfaktaki eşyaları toplarken ben de kuzenimle büyükannemin yatak odasındaki eşyaları toplamaya başladık.

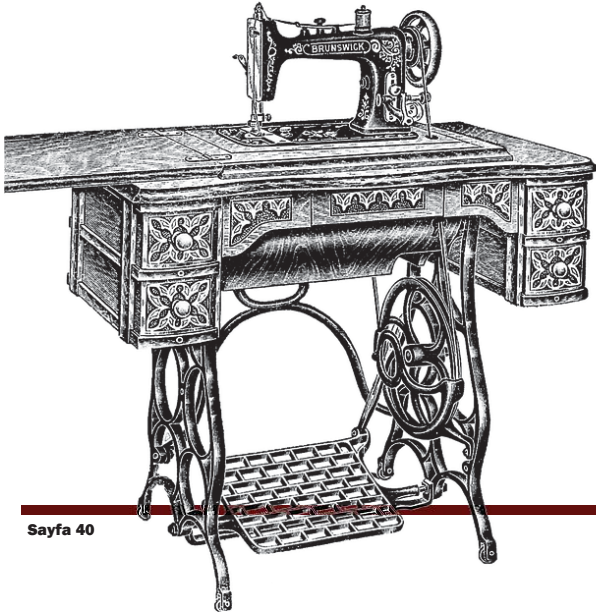
Ben ilk iş olarak büyükannemin başucunda duran hep merak ettiğim büyük kutuya yöneldim. Kutunun içinde onun genç kızlık dönemine ait olduğunu düşündüğüm günlüğünü buldum. Kuzenimle oturup günlüğü okumaya başladık.

Günlüğü okudukça annelerin bayramlarda anlattığı büyük annemin dikiği elbiselerin hikâyesi ortaya çıkmaya başladı. Büyükannem henüz on üç yaşındayken bir kız ve bir erkek kardeşiyle birlikte annesinin ve babasının isteği üzerine Yugoslavya'nın Bosna şehrinde İstanbul'un Cağaloğlu semtine göç etmişler. Babası bir tekstil fabrikasında çalışmaya

başlamış. İstanbul'da geçen birkaç zorlu seneden sonra büyükannemin annesi vefat etmiş. Büyük annem de evde kardeşlerine bakmaya başlamış. 18 yaşına girince kardeşlerin okula başlamasıyla birlikte ailesine destek olmak için babasıyla tekstil fabrikasının dokunma kısmında çalışmaya başlamış. Bir süre sonra atölye sahibi haftanın belli günleri ona kumaş vermeye başlamış. O kumaşlarla ne yapabiliirdi ki? Bu nedenle annesinin sandığında onları biriktirmeye başlamış. Yirmi iki yaşına geldiğinde genç bir hukuk öğrencisi ile evlendiğinde babası ona düğün hediyesi olarak dikiş makinesi almış. Büyükannem sandıktaki kumaşlarla iki kızına ve kendisine elbiseler dikmeye başlamış. Salonun başköşesinde duran düzenli tozu alınan dikiş makinesinin hikâyesini duyunca evin en güzel köşesinde duruyor olması daha anlamlı gelmeye başladı. Günlüğü annelerin bize seslenmesi ile geri yerine koydum ve içeri onların yanına gittim. Eve dönüş yolunda keşke biz kızlar bu dikiş makinesinin hikâyesini büyükannemin ağzından dilemiş olsaydık, dedim. Ama kuzenimle birlikte okunması da keyifliydi. Eve döndükten sonra evde olan her eski eşyaya farklı bir gözle bakmaya başladım ve ilk fırsatta onların bir hikâyesi varsa onu öğrenmeye çalıştım.

Ela Tuğrul 9E

Sonbahar Kızı

Babaannem hep "Sonbahar kızısın sen." derdi. Esintili, huysuz bulutların gergin gergin dolaşıp önlerine gelene çattıkları bir kasım sabahı doğmuşum. Gerçekten de derin bir husumetim olmuştur, daima sonbaharla. Babaannem de fark etmiştir bunu. Henüz küçücükken, gülüşüme eşlik etmeyen bakışlarımı, ayak seslerim duyulmasını diye parmak uçlarımda attığım adımları görmüştü.

Sonbaharın asaletinin altında derin bir hüznün yatar. Kenarları yıpranmış, sararmış, eski bir fotoğrafın geçmişte kalmışlığına rastlarsınız dökülen kuru yapraklarda. Hiçbir zaman kahkaha attığını göremezsiniz sonbaharın; yalnızca çekingen bir tebessüm belirir ağaçların dallarında. Yakın olduğu kadar uzaktır size, sıcak olduğu kadar soğuk, mesafelidir. Siz kovaladıkça kaçar; bu yüzdendir güz günlerinin göz açıp kapayıncaya kadar geçmesi.

Kimi günler yağmur bulutlarının öfkelerini çıkardıkları dünyayı izlerim. Sonbaharın şımarık çocuklarıdır yağmur bulutları. Burunları havada dolaşır durur, üç günlük dünyanın fani meseleleri peşinde koşarken ayağı takılan insanlarla alay ederler. Sonbaharlı ıslıklı rüzgârını, narin yapraklarını, iyimser gökkuşağını komik bulur; yüzlerine üflerler. Çocuktur yağmur bulutları, insanlar da oyuncakları...

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

Sonbaharın şımarık çocuklarıdır
yağmur bulutları.

İblis

Yapılmasının kararlaştırıldığı andan beri sorun yaratan bir durumdu sokağımızdaki yeni apartman. Sokağın tüm sakinlerinin huzurunu kaçıran ne o zamanlar yirmi beş yaşında olan apartmanımızın kömürlüğünün yıkılması ne tamamlanmayacağına kararlaştırıldığı yıl yedi yaşında bir çocuğun bacağının kesilmesine neden olması ne de işçilerden birinin ölümüydü. Asıl sorun bunca yıldan sonra bile yarım kalan inşaatın çürümüş bir ceset gibi orada durması ve etrafa insanın canını sıkan bir koku yaymasıydı. Artık yerinde olmayan apartmanımızın üzerine kocaman bir gölge düşürüyor, yirmi bir yaşına kadar içinde uyuduğum odaya güneş girmesini engelliyordu.

Sokağımız zaten dar, insanın içini bunaltan bir yerdi. Çoğu son on yılda inşa edilmiş, denizle odanın camı arasında barikat kurmuşlardı. Hangisinin daha yeni olduğunu anlamak için balkonların "Fransızlığına" bakmak gerekiyordu. O balkonsuz halleriyle bile hangisinin camından elinizi uzatsanız yanındakinin duvarına dokunabiliyordunuz. Ancak biz şanslıydık. Apartmanımızın sol tarafı ana caddeye uzanan sokağa bakıyordu, sağında ise küçük bir arsa vardı. Kışın burada arkadaşlarımla kartopu oynar, neredeyse yarım saat içinde de çamurdan başka bir şey bırakmazdık üstünde. Böyle zamanlarda bizim kömürlüğün üstüne çıkar, dedem görene kadar kar toplamaya çalışırdık. Dedem cama çıktığı gibi bağırırmaya başlar, kaçmanın kafasına mandal fırlatırdı.

Bir kardan adamlık kar toplayamayacak bu küçük arsaya bir ev yapılmasını bizi geçtim, yetişkinler bile düşünememişti. Biz, arsanın dört köşesindeki kırmızı

halkaları hazine işareti sanıp sevinçle koşuşırken annemler korkunç bir gerçeği fark etmişlerdi: bu halkalardan biri kömürlüğün hizasındaydı. Dedem köyde olduğu için durumu dayım arsanın sahibiyle halletmeye çalışmıştı ya da kendisi öyle söylüyordu, çünkü anneme göre arsa sahibi "Yıkın bu kömürlüğü!" dediği anda dayım "Hemen!" diye cevap vermişti. Babamın da mantıklı çözüm önerileri var gibiydi. Gerçi, bunları evin içinde ağızdan alevler çıkararak söylediği için ben öyle sanmış da olabilirim. Babamın bu ikna etme taktiği başkalarının üzerinde bende ve annemde yarattığı etkiyi yaratmıyor gibiydi. "Damat" etiketini üstünden bir türlü atamamıştı babam, görüşleri doğrudan elenirdi.

Sonunda dedemi aramak birinin aklına geldiğinde arsa sahibi bir ay içinde inşaatın başlamasını planladığını çoktan salık vermişti. Bu "arsa sahibi" denilen adam öyle korkunç bir hale gelmişti ki gözümde, Haluk'la birlikte, tıpkı oyunlarımıza konu olan tüm canavarlar gibi, onu çizmeye çalışmıştık. Kâğıtta beliren şey bir insandan başka her şeye benziyordu. Bu eciş bücüş yaratık annem ve dayımın birbirleriyle konuşmayı tamamen kesmeleriyle sonuçlanan olaylar dizisini başlatmış, kömürlüğümüzü yıktırmıştı. Dayım çiçeklikteki bitkileri toplarken annem mutfak camından onu izleyerek söyleniyordu.

İnşaatın temelleri atıldıktan sonra her şey çok hızlı oldu aslında. Sanki bir iblis yeraltından yükselmeye çalışıyor, önce ellerini uzatarak kırılan koca taşların yarattığı çukurun kenarlarından destek alıyordu. O derinlerden yükseldikçe biz de nasıl bir vücudu ol-

duğunun farkına varıyorduk. Odanın camından inşa-
atı izlemek en büyük eğlencem olduğu için en yakın-
dan izleyen de bendim onu. İşçilerden ikisini ayırt
edebilmeye başlamıştım bile. Biri sesi güzel olandı;
öğle yemeğinden sonra çalışmaya başladıklarında
sürekli türkü söyler, annem de sadece o zaman salo-
nun camını sonuna kadar açardı. Diğer Abbas'tı.
Abbas göçmendi, ne tam Türkçe konuşabiliyor ne de
anıyordu. İsmi ustasının sürekli "Abbas oraya git!
Abbas şunu getir! Ben söylemeden yapman lazım
bunları Abbas, yoksa usta olamazsın!" diye bağırma-
sından öğrenmiştim. Gençti, kıvrık saçları ve kısa
sakalları vardı. Bir keresinde ben camdan bakarken
göz göze gelmiştik ve bana gülümsemişti. O zaman-
lar neden olduğunu anlamadığım bir şekilde ikinci kat
çıkıldıktan sonra geceleri hep inşaatın zemin katında
uyurdu. Babam ona neden bekçi kulübesinde uyuma-
dığını sorduğunda ustasının izin vermediğini söyle-
mişti. Yine de Abbas ustasını sever gibiydi. Usta ona
bu apartmandan sonra başka bir inşaat işi olduğunu
söylediğinde Abbas, "Sen nereye, ben oraya," demiş-
ti.

Sokağımızdaki mantıcıda öğle yemeğini yerken beni
ve arkadaşlarımı yanına çağırmıştı Abbas. Arkadaş-
larım hemen kaçmıştı ama ben tanıyordum onu. Ya-
nına gittiğimde omzuma hafifçe iki kere vurmuş, hiç
açmadığı kola şişesini elime tutuşturarak geri yolla-
mıştı. Ertesi gün, ağustosta olmamıza rağmen, gü-
nün ortasında sağanak yağmur başladı. İşçiler yavaş
yavaş toparlandıkları sırada bir bağırış yükseldi,
"Abbas düştü!" İlk anda Abbas'ın sadece biraz yalpa-

ladığını sanmıştım. Ancak inşaata bir hafta kadar
devam edilmediğinde Abbas'ın durumunun daha
ciddi olduğu çoktan belliydi. Beşinci katta ayağı kay-
mış, çukurun dibine kadar düşmüştü.

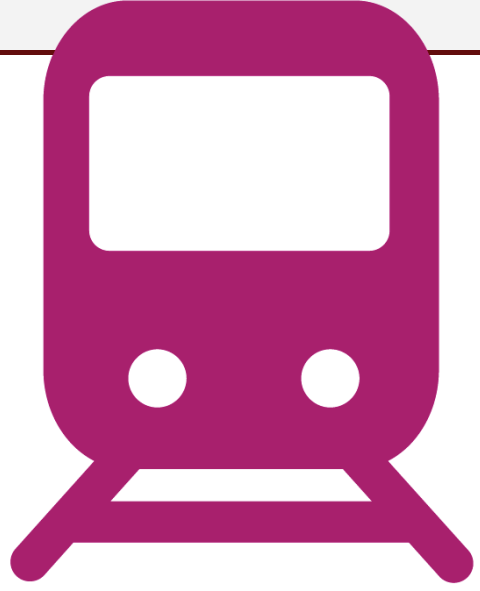
İnşaat çok daha uzun süre olduğu gibi kalmaya de-
vam etti, biz ise bu kazanın etkisini çok çabuk atlattık.
Ekime doğru inşaatın dördüncü katından sarkan
kalın bir halatla ikinci kattan en yakın kaldırıma doğ-
ru sallanmaya başlamıştık bile. Ne var ki çok uzun
sürelili olmadı bu; Baran hızını almak için halatı tutu-
rak koşarken düşmüş, bacağına çivi saplanmıştı.
Baran hiç ağlamamış, korkulu gözlerle bundan an-
nesine bahsetmememizi istemişti. Baran'ın anne-
sinden hepimiz korkardık. Ne zaman oğlunun başı-
na bir şey gelse onu önce döver, sonra gerekiyorsa
yarasını tedavi ederdi. Ağlarsa da daha sert vurur-
du. Öfke dolu bağırışları tüm sokakta yankılanırdı.
Bu sırrı yaklaşık iki hafta saklamamızın karşılığı
olarak bize bir enfeksiyonla teşekkür eden Baran'ın
bacağı, başka bir yol olmadığı söylenerek kesildi.
Annesinin, sonucunda Baran'ı dövmediği tek kazay-
dı bu.

Yine de her şey yerine oturdu. Apartmanımız kırk
yaşına geldiğinde tıpkı kömürlüğü gibi saatler içinde
yıkıldı, Baran protez bacak takmaya başladı, inşaat
ustası da muhtemelen onlarca farklı yerde çalıştı.
Ancak yedi yaşındayken gördüğüm, çukurdan yük-
selen iblis orada, artık tamamen Fransız balkonlarla
dolmuş sokağı izlemeye devam etti.

Ayçe İdil Okatan 10A ŞTTL

Son Durak

19.41... İş çıkışı... Beylikdüzü metrosu. Her zamanki gibi kalabalık. Kartta parası yoktu. Kart yükleme noktasına gitti, yarısı boş cüzdanından beş lira çıkardı ve karta yükledi. Şimdilik işini görürdü. Metroya doğru ilerledi. Metronun rayları gıcırdatan sesini duydu. Adımlarını hızlandırdı. Tüm yolculuk boyunca ayakta gidecek gücü yoktu. Son bir güçle metro kapısının önüne attı kendisini. Üstünde iş kıyafetleri, yanında taşıdığı iş çantası, gevşek kravatı, aceleyle ütülenmiş beyaz gömleği, gömleğinin üzerinde yemek lekesi ve elinde az şarjlı telefonu ile kapıya yakın bir yere oturdu.

Metro sonuna kadar dolu ve insanlar hâlâ içeri girmeye çalışıyor. Gideceği mesafe uzun, ineceği yer son durak. Çok yorgun. Ayaktakiler gözlerini dört açmış yer kapmaya çalışıyor. İnsanların göz hapislerinden kaçıyor çünkü yerini vermek istemiyor. Yanındaki teyze de onu bir yandan sıkıştırıyor. Sıkışık ve kalabalık, metronun kapıları sonunda kapandı ve metro sanki o kadar insanın ağırlığını kaldıramıyormuş gibi ilk önce yavaşça ilerledi, sonradan hızlandı. Bir saatlik eve dönüş yolculuğu başlamıştı.

Şöyle bir etrafına bakındı. İğne atılsa yere düşmezdi. Önünde bir grup lise çağında genç vardı. O kadar yakınlardı ki konuşmalarını rahatlıkla duyabiliyordu. Gençler izledikleri diziler hakkında konuşuyordu. Dinlemeye başlayınca bunların yabancı diziler olduğunu anladı. Gençlerin hepsi yabancı gençlik dizilerini izliyordu. Türk gençlik dizilerinin olmadığını düşününce gençlere hak verdi. Televizyondaki dizilerin çoğunluğu fakir kız, zengin erkek ya da erkeğe muhtaç kadın senaryolarıyla dolu olduğu için gençlerin başka dizilere yönelmesi normaldi. Aslında kaliteli yerli gençlik

dizileri olmadığı için gençler yabancı dizilere yöneliyordu, bir bakımdan kendi kendimizi yabancılaştırıyorduk. Bunları düşünürken gençler metrodan indi. Önü açılınca karşısında test çözen çocuğu gördü. Bir önceki gün haberlerde görmüştü. Sınav sistemi yine değişmişti. Eğitim sistemi ne zaman oturacaktı? Çocukların sınav merkezli bir sistemde yetişmesinin etkilerini düşündü. Acaba çocuğa bir metin yaz dese yazabilir miydi yoksa tek cevaplı sorulara alıştığından iki kelimeyi bir araya getiremeyecek miydi? Yanındaki teyzenin sıkıştırması artmıştı, neyse ki teyze o durakta metrodan indi.

Metrodaki insan sayısı bir türlü azalmadı. İnsanlar metrodan indikçe yerlerine yeni birileri geliyordu. Bu sefer karşısına kıyafeti farklı ve dekoltesi bir kadın oturdu. Metrodaki insanlara şöyle bir göz gezdirdi kadın. Metroda farklı giyinmiş birçok kişi vardı. Bir yanda kapalı bir kadın otururken diğer bir yanda daha açık giyinen bir kadın oturuyordu. Yanında küpeli bir erkek otururken ayakta da uzun sakallı biri olabiliyordu. Bütün farklılıklara rağmen birlikte yolculuk yapabiliyorlardı. Peki, neden herkes birbirine benzetilmeye çalışılıyordu? Farklılıklarla beraber yaşamak bu kadar zor muydu? İnsanlar neden dış görünüşlerine, dinlerine ve buna benzer bir sürü şeye göre sınıflandırılıyor ve ötekileştiriliyor?

Bu düşüncenin sonucu bir örnek o sırada yaşandı. Ayakta giden adamlardan biri kadının kıyafetini beğenmemiş olacak ki daha kapalı giyinmesi gerektiğini söyledi. Kadın bir anda sesini yükseltti ve adamın bu tavrına karşı koydu. Adam kadının üstüne yürümeye çalıştıysa da etrafındakilerin bakışlarından ve kadının güçlü bir şekilde karşı koymasından kendinde o gücü bulamadı ve sessizce geri çekildi. Aslında kadın kendi haklarını bilse, kendini savunabilse, toplum da bu konuda bilinçlense, kadına şiddet haberlerinden eser kalmazdı. Bunun çözümü eğitimden başka bir şey olamazdı. Ülkenin, dünyanın dört bir yanında kadınlar da erkekler de bu konuda iyi bir eğitim alsaydı, bilinçlenseydi metrodaki gibi bir erkek bir kadına ne yapması gerektiğini söylemez, insanların kıyafetlerine karışmaz, kadınlar da kendini savunacak durumda olurdu.

Düşüncelere o kadar dalmıştı ki metrodaki insan sayısının azaldığını fark etmedi. 20.11... Yolun yarısı bitmişti. Yanında ne onu sıkıştıran biri vardı ne de metroda kavga eden birileri. Gözlerini rahatça kapadı. Sabah yediden akşam yediye kadar çalışıyordu. Evden kahvaltı yapmadan çıkmıştı. Kahvaltı yapacak ne zamanı ne de parası vardı. Günde on iki saat çalışmanın karşılığında asgari ücret alıyordu. Bugün ayın kaçındı, maaşını ne zaman alacaktı? Milyonlar kazanan futbolcuları düşündü. Onlar da üniversite

bitirmişler miydi, günde on iki saat çalışıyorlar mıydı acaba? Karnı guruldadı. Saatlerdir bir şey yemeden duruyordu. Evde yemek de yoktu. Yemek alacak parası da kalmamıştı, tüm maaşını harcamıştı. Annesini gördü karşısında. "Acıkmışsındır sen, sana en sevdiğin yemeği hazırladım." diyordu annesi ona. Annesini çok özlemişti. İşe başladığından beri onu hiç görememişti. Kendi ayakları üzerinde durmayı pek başarabiliyor da değildi. Açlığını unuttu, sadece annesinin özlemi aklındaydı. Yanına gidip annesine sarıldı.

"Beyefendi?"

Artık rahattı, annesi yanındaydı.

"Beyefendi?"

Keşke hep çocuk kalsaydı, hiç büyümeseydi.

"Beyefendi, son durağa geldik."

Uyumuştur. Sersemlemiş bir halde yerinden kalktı. Saatine baktı. 20.41... Tam bir saat olmuştu. Telefonunun şarjı da bitmişti. Metrodan indi. Karnı tekrar guruldadı. Annesini görmesi sadece bir rüyaydı, gerçek hayata geri döndü ve yalnız bir şekilde evinin yolunu tuttu.

Cansu Köseoğlu 9A ŞTTL

Kahverenginin En Güzel Tonu

Merdivenden gelen ayak seslerini duyuyordum. Kalbim küt küt atmaya başlamıştı. Gideli tam altı saat on iki dakika olmuştu. Onsuz geçen her saniye kendimi eksik hissediyordum. Onunla bir elmanın iki yarısı gibiydik. İlk karşılaştığımız anı hatırlıyorum da, ne kadar heyecanlanmışım. Hayatımda gördüğüm en güzel gözlerdi onunkiler. Mutluluk, heyecan ve hayranlıkla bana bakan bir çift göz... Dışına doğru hafif elaya çalan, kahverenginin en güzel tonu olan o gözler ışıl ışıl parlıyordu.

Kapı sertçe açıldı. Yatağın üzerine çantasını fırlattı. Çok yorulduğu belliydi. O kadar uzun süre çalışıyordu ki eve yorgun argın dönüyordu. İlk günler eve gelince hemen beni kucaklar ve bana gününün nasıl geçtiğini anlatırdı. Onu konuşurken dinlemek o kadar hoşuma giderdi ki her gün sabırsızlıkla bana dönüşünü beklerdim. Yıllar geçtikçe sohbetlerimiz azaldı, ben yokmuşum gibi davranmaya başladı. Yemeğini yiyor, hemen televizyonun başına geçiyordu. Oysaki ondan tek istediğim benimle ilgilenmesiydi.

Saat 19.30. O sevdiği televizyon programının saati geldi. Her zamanki gibi koşu koşu televizyonun karşısına geçti. Kumandayı bulamamış olacak ki birdenbire bağırılmaya başladı. Uzun süren arayışının ardından sonunda kumandayı bulmuştu. Yan oda olan yatak odasında olmama rağmen televizyondan gelen sesleri rahatça duyabiliyordum. Tiz, kısa süre çalan bir zil sesinin ardından bağrıışmalar, tezahüratlar ve ara ara çalan bir düdük sesi... Son zamanlarda en çok izlediği program bu olmuştu. O programdan sonra eski sevecen, sakin ve duygusal insan gitmiş, yerine saldırgan ve hırçın birisi gelmişti. Son zamanlarda bana karşı sert davranışları kalbimin iyice kırılmasına neden olmuştu. Artık emindim benden sıkılmıştı, artık beni istemiyordu. Tamam, çok güzel sayılmazdım. Orantısız bir vücudum vardı, kollarım ve bacaklarım normalden daha kısa ve kalındı. Hele göbeğim... Gerçi kulaklarım ve burnum da biraz büyüktü. Boyumun kısalığındansa hiç bahsetmiyorum bile. Ama beni beğenmese ilk gün bana öyle bakmazdı, o kadar kişi arasından beni seçmezdi. Hem ilk günden beni annesiyle de tanıştırmıştı. Beni beğenmese bunları yapmazdı değil mi? O yüzden uzun süre aramızın neden bozulduğunu, neden beni artık eskisi gibi sevmediğini düşündüm ama bir tek neden bile bulamadım.

Bana sert davranışları gün geçtikçe daha da şiddetleniyor ve gitgide artıyordu. Ne yapacağımı bilemez hale gelmişim. Bu hayat benim için ne kadar zor olsa da onsuz bir hayat düşünmüyordum. Onu o kadar çok seviyordum ki ona son bir şans daha vermeye karar verdim.

İzlediği program bitmiş olacak ki odaya geldi. Yatağa doğru ilerlerken bir anda göz göze geldik. O anda gözlerindeki boşluğu gördüm. Bana eskisi gibi bakmıyor, hiçbir şey hissetmiyordu. Artık hayat anlamsızdı. Bana yaşama sebebi veren o gözler artık ışıldamıyordu. Artık kararımı vermişim. Onun sevgisi olmadan yaşamaktansa, yaşamamayı tercih ederdim. Ellerimi boynuma doğru götürdüm. Korkuyordum fakat bu şekilde yaşamaya devam edemezdim. Ellerimi boynuma iyice yaklaştırdım ve dikişlerimi kopardım. Boynumdaki iplikler birer birer sökülüyordu.

İçimdeki pamuklar dışarı dökülmeye başlamıştı. Pamuklar çıktıkça içim boşalmaya, kusur olarak gördüğüm göbeğim yok olmaya başlamıştı. Kahverengi tüylerim iyice büzülmüş, eski güzelliğini kaybetmişti. Artık ben hissiz, bomboş sadece bir oyuncak bir ayıydım.

Ekin Su Yalaz 9A ŞTTL

Kaybolmak

Yetmediğini düşünmek, yeterli olamamak, kaybolmayı mı gerektirir? Peki yalnızlığın nedeni kimdir, toplum mudur? Bu sorulara Doğu cevaplar arıyordu kendince... Yaşama dair bu sorular onu derinlerde korkutmuş, cevapsız kalmayı kabullenememişti.

Yine sıradan bir gündü. Doğu ve Gece birbirini tamamlayandı aslında. Gece, Doğu'nun yalnızlığından uzaklaştırandı ve onu ayakta tutan aşkıydı. Fakat gerçekle yüzleşince hayat değişiverdi Doğu için, Gece'nin çok hasta olduğunu öğrendiğinde. Gece'den çok Doğu etkilendi bu durumdan. Çünkü Gece'yi kaybederse ne yapardı ki... Uzak durduğu çevre onu anlamaya çalışır mıydı? Gece'ye yeteri kadar destek olup olmadığını bilemiyordu. Kaygılıydı sevdiğine yardım edememekten, yalnız kalmaktan... Uzak durduğu çevre ona yeterli değildi, peki ya o...

Gece, kurumuş yaprakların kendini kaybetmiş bir yağmurla sürüklendiği bir sonbahar günü gitti; dönmek üzere hem de. Doğu onun gidişiyile boşluğa düştüğünün farkındaydı. Birlikte yürüdükleri sahilten dönerken ağlıyordu. Gözyaşları pınar olup akıyordu yanaklarından.

Nereye baksa Gece'den kalan anılar vardı, Gece yoktu ama... Anılara son bir kez dönse, yüzünü gösterse, kendini gösterse belki iyi gelir hayatın unutturmadıkları ona. Gece'nin gidişinden sonraki günler, haftalar, aylar boyunca düşündü bunları... Yol boyunca insanlarla tanışmak, sohbet etmek istemişti ama olmuyordu istedikleri. İnsanlar onu umursamıyordu.

Yaşadıklarına rağmen gerçekte ne kaybedeceğini, nelerin kaybolacağını bilmiyordu.

Yürüyüş sonrası dededen kalma evine geldi. Kaybetme olasılığı olan anılarıyla yüzleşmesi gerektiğini anladı. Koru sadece onu değil, eskiden onun tek umudu kadının da yaşadığı odayı ele geçirmiş, Doğu'yu kendine hapsediyor, dünyadan koparıyordu. Doğu kırmızı defterini açtı ve şunları yazdı:

"Mutlu olacağım yer kimsenin beni göremediği, göremeyeceği derinliklerdeydi. Mutlu olabileceğim tek yer, kaybolacağım yeri."

Bir gün Doğu, mavi fakat gri tonlarını ekleyen, canlı fakat solgun olduğu fark edilen bir yaz akşamında Barbaros Bulvarı'ndan iner, meydana kadar gürültülü bir sessizlikle gelir. Gece'nin fotoğrafı elindeyken ilerler yol boyu. Onunla paylaştığı ne varsa bir bir düşünür. Hafif bir rüzgâr, fotoğrafı elinden alır, aynı çevresi gibi... Bu düşüncelerle zaman ilerler, geçer gider... Hayatı gönlünce yaşayamasa da artık kabullenmiş birine dönüşür Doğu. Ve kalabalık dağıldıktan sonra meydandan uzaklaşır, gözden kaybolur.

Not: Kurgu aşamasında olan ve yakında yapmayı planlanan "Kaybolmak" adlı kısa filmin metne aktarılmış halidir.

Arın Kanber 10B

Gramofonun

Evde sessiz ve sıradan bir gündü. Güneş ışığı, kenarları eskitilmiş odun ile kaplı pencereden içeri giriyor ve biraz da olsa bana kendimi büyük, eski Victoria tarzı 90'lardan kalma evde yalnız hissettirmiyordu. Odamdan çıkmak için güzel bir sebep yoktu, ıslanmış meşe rengindeki guguklu saate baktım: 13.00. Birkaç dakika sonra aynalı bir tepsi ile üstünde İngiliz çayı ve birkaç kurabiye ile birlikte cılız bir hizmetçi gelecekti. Her seferinde bana getirmemesini söylediğimde ilginç aksanı ile bana "Ben sadece emirleri uyguluyorum, efendim." der ve çıkardı.

Evdeki yetkili kişi "Madam Elena" ismiyle tanınırdı. Şu ana kadar kimse isminin gerçekten o olup olmadığını bilmiyor. Evde çalışanlar dışında sadece ben ve Madam Elena yaşıyoruz. Malikânenin en alt kısmı çalışanların kalması için ayrılmış, bu alana "ev sakinlerinin" girmesi yasak. Benim yaşadığım "ev" kısmı ise, terk edilmiş bir evden farksız. Tavanda asılı duran büyük elmas taşlar ile çevrili avize geldiği günden beri kullanılmamış, belli. Şöminenin yanındaki odunlar, onun hemen karşısında cam yemek masası. Ve en sevdiğim köşe, aslında köşe bile denemez, yemek masasının arkasında kalan kütüphanenin hemen sol kısmında, duvarın köşesindeki eski ahşap küçük sehpanın üstündeki *gramofon*. Gramofon, Madam Elena'ya İngiltere'de yaşayan bir "arkadaş"ından geldi. Tahminimce bu "arkadaş" Madam Elena tarafından pek sevilmiyor, sonuçta böylesine güzel bir gramofon böylesine yalnız bir köşede terk edilmez.

Madam Elena sorulardan hoşlanmaz, gramofonun eve geldiği gün heyecanıma yenik düşüp Madam Elena'ya onun ne olduğunu sormuştum. Madam Elena sorum karşısında donuk ve ciddi surat ifadesindeki şaşkınlığı saklamaya çalıştı, bana dönüp derin bir ses tonu ile "Gramofon." dedi. Ben an bir kediden farksızdım. Gramofon bir balıkmışçasına takip ediyordum. Henüz.

Gramofon her zamanki gibi köşesinde duruyordu, tozlanmıştı. Kitaplığın yanındaki minik çana gittim. Çanı salladım ve iki dakika sonra merdivene hızlı adımların seslerini duydum. Merdiven üstüne basılan ayaklara karşı haykırıyordu. Kapıdan Hosin girdi. Hosin bana saygı duyardı. Hosin eskiden Almanya'da yaşıyordu, nasıl bilmiyorum ama -herhalde eskiden çalıştığı bir işten- Hosin oldukça bilgili bir uşaktı. Derin bir nefes aldı, "Efendim, size bu alet hakkında bilgi veremem biliyorsunuz, kusura bakmayın. Başka bir isteğiniz yoksa..." kafasını eğdi ve gitmek için kapıya doğru bir adım attı. "Hayır, Hosin, aslında başka bir şey istiyorum senden. 'Bu akşam Madam Elena'ya yemekte ona katılacağımı ilet.'" dedim ve arkamı dönüp uzaklaştım. Bu eve geldiğim günden beri Madam Elena ile yemek yememiştım. Davet edilmediğimden değil, sadece dediğim gibi, Madam Elena'nın sahte gülümsemelerine eşlik ettiği yemeklerde bulunmak istemedim.

Yavaş ve gergin adımlarla aşağı indim. Ahşap gıcırdamaya başladığında siluet arkasını dönüp bana baktı: Madam Elena. Hafif tebessümle bana oturmamı işaret etti. Yemekler önümüzdeydi ama servis için

Sessizliği

ortalıkta kimse yoktu. "Nasılsın?" demesini bekledim. Ve ev daha az ölü hissettiriyordu kendimi, sanki salonda bir sıcaklık vardı. Arkamı döndüm, şöminenin içindeki odunlar çıtırdıyor ve etrafı biraz canlandırıyor.

O sırada şöminenin çıtırtısı salonu dolduran tek sestir. Kafamı gramofona çeviremiyordum. Utanıyor ya da korkuyordum. Biraz daha bekledim. Cesaretim gelir diye... Derin bir nefes aldım, mendilimi masaya bıraktım, kafamı şömineye çevirdim, gramofona bakmaya utanıyordum. Yavaşça kalktım. Acı çeken bir gülümsemeye kafamı salladım Madam Elena'ya. İfadelerini bozmadan bana baktı ama sanki bu sefer başka bir şey saklıyordu o ciddi ifadenin altında. Sanki bir gülümseme, gerçek bir gülümseme...

Masadan kalkarken Madam Elena'nın masaya koyduğu nesneye baktım, biraz duraksadıktan sonra merdivene yöneldim. Durdum. İnsanın gözlerini kapatıp tüm gün dinleyebileceği tarzdan bir melodi yayıldı ortama. Gözlerimi kapayıp olduğum yerde durarak kendimi melodinin akışına bıraktım.

Melodinin kesilmesi içimdeki huzuru kaçırmıştı. Arkamı döndüğümde Madam Elena'nın gramofonla bir şeyler yaptığını gördüm. Madam Elena birkaç hareketle huzur dolu melodiye tekrar başlattı. İncecik eli kapıya uzandı ve kafasını bana çevirdi, "Plak olmadan, gramofon sadece süstür." dedi ve gitti.

Artık hiçbir ayrıntı umrumda değildi. Evin içindeki boşluğu dolduran melodi, bana yaşamın daha farklı olacağını söylüyordu...

Melis Erciyes 11F

Kırmızı Karanfiller Şehri İstanbul

Yağmurlu bir ekim gecesi karşılaştım onunla. Muhtemelen öğleden sonra beş sularıydı ama bilirsin ekim günleri hep gecedir aslında. Annemi toprağa vereli on dört ay olmuştu. Bu ıslak günde, param olmadığı için mezar taşı yerine üzerine tülbentini bağladığım tahta parçasının dayanıp dayanmadığını görmek için onu ziyarette gitmiştim. Genelde mezar ziyaretlerinde tek olurum. Malum, İstanbul işte. Ölüsünü hatırlayan insanlar İstanbul'da yaşayamaz. Devamlılık şehri, devam şehri... Ama işte oradaydı, bir karaltı -erkek olmalıydı, iriydi, yapılydı- annemin mezarının yanındaki mezarda -taşı olan, bakımlı bir mezardı bu, kıskandım- elinde bir deste çiçekle bekliyordu. Ayaklarımın ıslak toprakta çıkardığı sestem mezarıcı çocuklardan biri olduğumu sanmış olacak, "Su istemez!" dedi. Aldırmadım. "Keşke çiçek almayı akıl etseydim." diye düşündüm. Tanımadıklarından üstün olma çabasıdır İstanbul. Bir süre sonra döndü adam, özür diledi. "Sizi... ben... şey sanmıştım..." İsrraftı, yanıtlamadım. Adam kahverengimsi yeşil parkasının iç cebinden bir paket sigara çıkardı. Ne kadardır içemiyordum? Ah, param olsaydı... "Alır mıydınız?" "Evet." Ardından kendimin bile duyamadığı ince teşekkür. En son ne zaman içtiğimi hatırlayamadığım nikotin yumağının dumanları arasında gözüme çiçek destesi tekrar ilişiverdi. İlgimi belli etmiş olmalıyım, adam bana bakarak yarım bir tebessümle "Karanfil!" dedi, "Kırmızı karanfil!" "Annem..." dedim, "severdi. Pembesini." Adam huzursuzlandı, "Pembe kola ya kaçmaktır." dedi. "İçtenlik, şefkat gösterir ama asla derin sevgi değildir." Babam askeri seferlere çıkmadan önce alırdı. "Solmadan döneceğim!" derdi. Bir gün karanfil soldu, o dönmedi. Diyemedim. Sigarayı yere atıp ayağımla gereğinden fazla derine ittim. "Annem, rahmetli, ben küçükken odamı beyazlarıyla süslerdi. Babam ölünce... bıraktı." deyiverdim. Sadece yabancılara içini dökebileceğin bir şehirdir İstanbul. Adam gülümsedi. Dişleri annemin karanfilleri kadar beyazdı. "Beyaz karanfil saflığı simgeler. Babanızın kaybıyla saflığınızı kaybetmeniz çok normal. Ölüm, çocukları erken büyütür. Kaybınız için üzgünüm." Bir sigara daha uzattı. Hayır demedim. Dumanı üflerken "Sağ olun!" diyebilirdim. Adamın başında durduğu mezar,

destenin aksine mor çiçeklerle kaplıydı. Ve konuşmamızın bana kattıklarıyla mor çiçeğin de karanfil olduğu kanısına ulaştım. Sanki içimi görmüş, aklımı okumuştur. “Mor asaleti simgeler. Rahmetlim görebileceğiniz en asil insandı.” Rahmetlim... Kim böyle seslenirdi ki ölüsüne? Çok değerli, sevdiği biriydi sanırsam. “Karanfillere çok ilgilisiniz.” dedim. Bir pot kırmamış olmak için dua etmeye başladım. “Evet, elbette ilgiliyim. Hepsinin bir anlamı vardır, tıpkı sözcüklerimiz gibi. Tıpkı paramız gibi desem daha doğru olur aslında çünkü mor ve sarı karanfil nadirdir, cebi çok yakar. Siz sormadan söyleyeyim, sarı sıcaklığı ve sevgiyi gösterir. Bir de zenginliği tabii ki.” Sormayacaktım aslında ama kırmak istemedim adamı. Teşekkür ettim. Uzun zaman sonra ilk defa biriyle bu kadar uzun bir iletişimde bulunuyordum. “Bir kere sarı karanfil görmüştüm. Nefes kesen bir güzelliği var. Keşke... alabilseydim.” Evet tabii. Her şey bitti, bir sarı karanfil kaldı. “Önce anene mezar taşı yaptır sen.” dedim içimden. Cebindeki kardan utanma şehridir İstanbul. Ya da cebindeki eksikliklerden...

Bir süre ikimiz de konuşmadık. Nice sonradır ki hatırladım kırmızı karanfilin anlamını sormadığımı. “Peki, kırmızı karanfil? Bir anlamı var mı?” Aşk, sevgi, derinlik tarzı bir şey bekliyordum. “Kırmızı karanfil.” dedi adam gözleri buğulanarak, “Hikâyesi vardır. Dinlemek ister misiniz?” Daha iyi bir işim yoktu, dolayısıyla hafifçe kafamı salladım. Adam mezar taşına baktı ve eliyle severmiş gibi dokundu. Boğazını temizledi, ağlamaklıydı, gözünü taştan ayırmadan konuştu: “Artemis’i bilir misiniz? Mitolojide vahşi doğa ve avcılık tanrıçası. Bir gün bu tanrıça avlanmaya çıkar hep yaptığı gibi. Ancak kötü bir gündür onun için, eli boş dönmek zorunda kalır. Siniri tepesinde Artemis, dönerken yolda bir çobana rastlar. Flüt çalan bu genç çoban Artemis’in sinirinin kurbanı olur. “Sen misin benim avlarımı kaçıran?” diye gürleyerek çobanın gözlerini yuvalarından söker tanrıça.” Adam burnunu çekti, bir sigara daha yaktı. Elleri titriyordu. Uzun zamandır kimseye anlatmamış olsa gerek. Kendimi kötü hissedip hissetmemek arasında kaldım. Kararsızlıklar şehridir İstanbul. Sigarasından bir yudum alınca düzeldi adam, devam etti: “Ani siniri geçince, çobanın masum olduğunu anlar Artemis. Öfke kurbanı tanrıça pişmandır ama yapabileceği bir şey yoktur. Çobanın gözlerinin düştüğü toprakta iki çiçek açar. İki

kan kırmızısı karanfil. O günden beri kırmızı dökülen masum kanı simgeler. Yapraklarında haksızlık, pişmanlık açar.” Adamın ağlamamak için kendini tuttuğu belliydi. Arkadaşım dedi, 301 dedi, çok okurdu dedi. Çok okurduk, yasağı dedi. otuz yıl oldu dedi. Sevdiğimdi dedi. Evlenecektik dedi. İçeri girmişler. Hastalanmış. Tedavi ettirmemişler. İşkence etmişler. Genel af çıktı, ben çıktım, o çıkmadı dedi. Masumdu dedi. Masumduk. Düşünmenin suç olduğu şehirdir İstanbul. Sarısına, pembesine, beyazına, moruna benzemez kırmızı karanfil. Erdemdir, parayla satın alınamaz. O günden beri ne zaman annemi ziyaret etsem yanındaki mezara da uğrar, bir kırmızı karanfil bırakırım. Mezarlara başka renk karanfil bırakabileceğimiz gün geldiğinde ancak iyileşir İstanbul. Hatırla İstanbul.

Umut Selin Tuncer 11F

Bir Mart Günü

Mart ayı her ne kadar bahar mevsimine ait olsa da ilk yarısı kıştır aslında. Aralıktan soğuk, şubattan sert geçer ilk günleri. Ocak gibi acıması da yoktur rüzgârının, esti mi içi ürperir insanın. Halk arasında da dendiği gibi kazma kürek yaktıran türdendir soğuğu. Martin sokakları da ketum, sessiz olur, yaşananları görmezden gelir.

Tam da böyle bir mart gününde Dike, olacıklardan habersiz, her gün gittiği kasaba meydanında, her zaman oturduğu bankta oturuyordu. Arkadaşı Eris'in evinden yeni çıkmış, aklında aralarında geçen konuşma, dalgın dalgın gökyüzünü izledi bir süre. Uzun zamandır üzerinde çalıştığı yazısını yayımlamaya karar vermişti. Bunu Eris'e söylediğinde arkadaş kendisine dik dik bakmıştı. Aralarında geçen tartışmadan sonra Dike başka bir gün yine uğrayacağını söyleyip gitmek istemişti. Evden çıkacağı sırada "Bu yazıyı yayımlayamazsın..." diye bağırıyordu Eris, yoksa kurtulamazsın ellerinden. Hem sana mı kaldı adaleti sağlamak?" diye devam etmişti ev telefonunun olduğu sehpa ile ilerlerken. Çantasına koyduğu müsveddeyi çıkardı, uzun uzun baktı, katlayıp tekrar çantasına koyacağı sırada karşı banktaki adam iliştirdi gözüne. İlk defa görüyordu onu. Bir süre bakiştılar, Dike kafasını çevirdi. Aklına arkadaş geldi. Belki de haklıydı. Onca insan arasında doğruluğu, düzeni sağlamak ona mı kalmıştı? Sonra o günü düşündü. Onlarca insan, bazılarının kucagında küçücük bebekler, ülkeden sürülmüş, çaresiz bırakılmışlardı. Bunları gören bir insanın değil unutulması rahat uyuması bile beklenemezdi. Oysa insanlar yüzlerini çevirmiş, sıcak evlerinde otururken bunları bir an bile düşünmüyorlardı. Yaşananları hatırlayınca içinde o duygu belirdi yine, sessizce, hiçbir şey yapmadan tanık olmanın getirdiği vicdan azabı.

Bir anda kalktı, çevresine bakındı ve hızlı hızlı yürümeye başladı. Karar vermişti, bu yazıyı yayımlayacaktı. Tenha sokaklarda ayakkabılarının tıkırtıları yankılanıyordu. Yokuşu dik bir sokaktan geçerken arkasında birinin olduğunu hissetti. Birkaç kez arkasını yokladı, kaldırımda oturan dilenciden başka kimseyi göremedi. Adımlarını sıklaştırdı. Bir yandan uçmaması için kırmızı fötr şapkasını tutuyor, bir yandan da sürekli omzundan düşen çantasını tekrar omzuna yerleştiriyordu. Lacivert paltosunun etekleri uçuş uçuş, gözlerinde hiddet ve kararlılık... Gazete binasına doğru âdeta süzülüyordu. Aklında şahit oldukları bankta oturan adam, arkadaşıyla tartışması, gördüğü dilenci ve bir türlü kaybolmayan takip edilme hissiyle koşar adımlerlerken son sokağın başına gelmiş olmanın verdiği bir huzur kapladı içini. Üstünü başını düzeltti, saçlarına çeki düzen verdi ve yürümeye devam etti.

Tam köşeyi döndüğü sırada gazete binasının önünde korkunç bir kalabalıkla karşı karşıya kaldı. Kalabalığın ilerisinde polisleri gördü. Herkese sorular soruyor, bağırır çağıra birini arıyorlardı. Ne olduğunu anlamaya çalıştığı sırada bir memurla göz göze geldi. Memur onu tanıyan bakışlarla arkadaşına yöneldi, ikisi de ona doğru dik dik bakıyorlardı. Dike, hemen arkasını döndü ve hızla yürümeye başladı. Arkasından yükselen bağırışmaları duyduğunda koşuyordu. Köşeyi dönmeden hemen önce de iki el silah sesi duydu.

Koşarak yokuşu indi, tek güvenli yer olan evine gidecekti. Koşar adım yürürken başının döndüğünü fark etti. Bir an duraksadı, sırtında korkunç bir acı hissetti. Duyduğu silah sesi aklına geldi. Ardından gelen seslerin yakınlaştığını fark edince tekrar yürümeye başladı ama gözleri kararıyor, ayakları vücudunu taşıyamıyordu. Nefes alıp veriş sıklaşmıştı. Yürümeye çalışıyor, yalpaladığında düşmemek için evlerin duvarlarından destek alıyordu. Böyle böyle geçti koşar adım geldiği sokakları. Evinin olduğu sokağın başında duraksadı. Evini gördüğünde gözlerinin içi parlamış, dudağının sağ kenarı hafifçe yukarı kalkmış, yüzünde ufak bir tebessüm oluşmuştu. Evine doğru yürürken ellerinin titremeye başladığını fark etti. Aceleyle paltosunun cebinden anahtarını çıkardı. Artık sabit tutmakta zorlandığı elleriyle kapıyı açtı, kapatıp doğruca çalışma odasına koştu. Odanın kilidini defalarca çevirdi. Masasına yöneldiği sırada bedenini taşımaktan yorgun bacakları tutmaz oldu. Kütüphanesinin önüne yığıldı. Artık nefes alıp veriş iyice hızlanmış, iyiden iyiye üşümeye de başlamıştı. Gözlerini birkaç kez kapatıp açtığı sırada aklına Eris geldi. Arkasından bağırırken telefona doğru ilerlemesi sadece tesadüf müydü? Peki bankta oturduğu adamı ilk defa o gün görmüş olması... Adamla bir anlığına göz göze geldiğini anımsadı. Sonra banktan kalkışı, kasaba meydanından çok uzakta, boş bir sokakta dilenen adam ve bir türlü kaybolmayan takip ediliyor olma hissi... Bütün bunlar bir anda, âdeta bir film gibi geçti gözünün önünden. Nefes alışları yarım yarım olmaya başlamış, ayakları ve elleri buz kesmiş, hissizleşmişti. Kapının yumruklanmasıyla irkildi. Alacaklı gibi çalınma bir süre sonra kapıyı kırma girişimlerine dönüştü. Birkaç denemeden sonra etraf sessizleşti. Telsiz sesleri duyulmaya başlamıştı. Dike, içeri girdiklerinden emin olmuştu artık. Bu polislerin evine ilk gelişi de değildi. Daha önce pek çok kez evi aranmış, her yer didik didik edilmişti. Her defasında önce salona bakarlar, diye düşündü Dike. "Koltukların arkasına, yastıkların altına, ne aradıklarını bilmeden bakacaklar yine. Sonra mutfığa gidecekler, dolapları arayacaklar. Sanki gizli belgeleri saklayacak en emin yer mutfak dolaplarıymış gibi. Oradan da banyoya hızlıca bakacak, pek ilgilenmeden yatak odasına gidecekler. Önce yatak örtüsünün altına bakarlar hep niyeysel, ardından giysi dolabına. Kesin yine bütün kıyafetlerimi yere atacaklar, hepsi darmadağınık kalacak. En sonunda orada da bir şey bulamayınca ilk bakmaları gereken yere, yani çalışma odasına gelecekler. Aslında, bütün kütüphaneyi alt üst edip tüm kağıtlara şöyle bir baktıktan sonra evden çıkarken yine geleceklerini haber verircesine bana dik dik bakabilirlerdi. Tabi çalışma odasına girebilselerdi."

Aklında bu düşüncelerle kütüphanesinin önünde üşümekten tortop olmuş, acıdan kıvranıırken kapı yumruklanmaya başladı. Sesler artık boğuk boğuk geliyordu kulağına. Yine de ne söylendiğini anlayabiliyordu. Kapıyı yumruklayan memur, kapıyı açmasını, aksi takdirde kırarak içeri gireceklerini söylüyordu. Söylenenlerin arasında tutuklu olduğu da vardı. Yerinden kıpırdayamaz halde, parmak uçlarıyla dudakları üşümekten mosmor olmuş, son nefesini verdiği sırada son bir şey duydu. Son hayal kırıklığını yaşamasına neden olacak son bir cümle: "Bayan Dike, Eris Duvarı'nın ihbarı üzerine tutuklusunuz!"

Not: Dike, mitolojide adaleti ve düzeni sağlayan tanrıçayken Eris, kötülüğü ve hainliği temsil eden tanrının ismidir.

Damla Elbeyli 10A ŞTTL

İshak Reyna ile Edebiyata,

Öncelikle okulumuza geldiğiniz ve bizimle bu güzel söyleşiyi gerçekleştireceğiniz için teşekkür ederiz. Biz gençler için kültürel birikimimizi geliştirecek ya da edebiyata bakış açımızı değiştirecek başlangıç eserleri tavsiye edebilir misiniz?

Şimdi, tek tek sizleri tanımadığım için; nelere merakınız, eğiliminiz olduğunu bilmediğim için ortaya karışık bir şey söylemem zor. Ancak benim hazırladığım tarzda seçkiler işe yarar. Çünkü size bir açık büfe sunar. Sizler oradan beğenileriniz doğrultusunda bir şeyler seçebilirsiniz. Yine de daha da özelleşelim ve sizlerin yaş grubunda çok meraklı olunan bir alandan yola çıkalım isterseniz: Fantastik edebiyat. Örneğin benim için Tolkien'in "Yüzüklerin Efendisi" çok kıymetlidir. Hemen arkasından bu alanda çok önemli bir kadın yazarın adını verelim: Ursula Le Guin, Yerdenez Büyücüsü. Bütün bunlar Harry Potter'a giden yolun kilometrelerini de döşemiştir. Ayrıca "Açlık Oyunları"nın ilk kitabı da bence çok iyidir.

Okuma süreçlerinizde sizi esere çeken belli özellikler var mıdır? Kapak fotoğrafı, ilk cümle ya da arka kapak yazısı gibi?

İshak Reyna: Hepsi dâhil aslında. İlk söz de önemlidir, arka kapak da önemlidir. Ancak ben eserlerin sonuna bakmamayı tercih ederim. Bazıları bakar, buna bir itirazım yok. Ben yapamıyorum açıkçası. Arka kapağa gelince ben onunla da arama bir mesafe koyarım çünkü hiçbir yayınevi arka kapağa "Aslında bu roman çok parlak değil ama işte bizim yazarımız, daha önce yazılarını bastığımız için bunu da bastık." diye yazamaz. Bu nedenle arka kapağı bir filtreyle okurum. Ama ilk cümle önemlidir.

Derleme eserlerin bireysel okul kütüphaneleri için önemi sizce nedir?

İshak Reyna: En kıymetli yanı, az önce bahsettiğim gibi size bir açık büfe sunmasıdır. Diyelim ki herhangi bir türe meraklısınız. Söz gelimi polisiye okumaktan hoşlandığınızı varsayalım. Hepimiz bir şeye başladığımızda o alanı daha yeni yeni tanıyoruz ya, diyelim ki Sherlock Holmes'u biliyorum, Agatha Christie'yi biliyorum ama başka şeyler de okumak istiyorum. O zaman o seçki ya da o antoloji size o türü, o alanı, daha fazla sayıda yazarıyla tanıtma imkânı sunar. Siz de aralarından okuduklarınızdan hoşunuza gidenleri başka kitaplarıyla da okumaya başlarsınız. Size yeni kapılar açabilir. Avantajı budur.

Tematik derlemeler sanıyoruz ki zengin bir birikim gerektiriyor. Bu birikim mi sizi yönlendiriyor yoksa önce derleme yapacağınız temaya mı odaklanıyorsunuz?

İshak Reyna: Ortaya karışık aslında. Bir örnekle açıklayayım size, Picasso'nun bu duruma çok şahane bir cevabı var. Çok zengin bir kadın demiş ki Picasso'ya "Gözümün önünde tuvale bir resim yapmanı istiyorum, bittiğinde sana 1000 dolar ödeyeceğim." Picasso da almış fırçayı eline, beş dakikada bir resim çizmiş. "Borcunuz şu kadar" demiş kadına. "Evet, ama bu resmi beş dakikada çizdiniz." demiş kadın Picasso'ya. "Evet, ama elli yıl artı beş dakika" diye cevaplamış Picasso da. Sanıyorum bu hikâyeye sorunuzun yanıtıdır.

Gençliğe ve Topluma Dair...

Günümüz yazarlarından hazırlayacağınız bir derlemede yer vereceğiniz ilk beş isim hangileri olurdu?

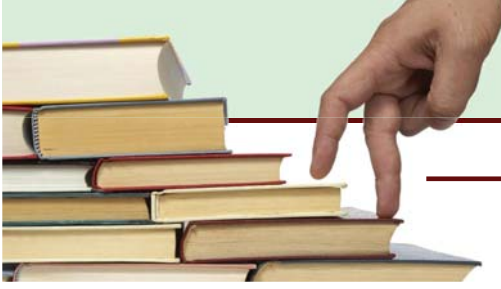
İshak Reyna: Türkçe edebiyat için konuşuyorsak ben seçkilerimi bazen başlangıçtan bugüne, bazen de bugünden başlangıca doğru hazırlıyorum. Terse çevirmeye çalışıyorum kronolojik akışı. Bugünküler içinde de seçkilerime aldığım pek çok isim var. Beş isme odaklanacak olsam, Cemil Kavukçu muhtemelen ilk beşte olacaktır. Fatih Özgüven önemli bir genç yazar, yaşayan bir isim. Son kuşaklardan da Özlem Yılmaz gibi bir öykücü girer bu seçkiye. Üç oldu sanırım, ama daha sözü geçecek pek çok isim var.

Gençleri yaşamı sorgulamaya itmeli mi? Bu sorgulamanın aslında biraz da fitili ateşlemek olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğini merak ediyorum.

İshak Reyna: Gençliğin sorgulaması olmadan ben ce bir şey olmaz. Şöyle düşünmek lazım: Ben bir orta yaşlı olarak sizlerden çok korkuyorum aslında. Ben değil tabii, şahsen ben bir şeyden korkmuyorum merak etmeyin de, yani genel olarak orta yaşlılar bir kuşak çatışması itibarıyla sizlerden korkuyorlar. Çünkü siz onların gelecekte yerini alacak kişilersiniz. Ee, bu ister istemez bilinç dışı olarak insanda bir korku yaratır. Bunlar yerime geçecekler, dolayısıyla bunları engelliyeyim. Ben tam tersini düşünüyorum. Ben beni geçemeyecek genç arkadaşlarımla üniversitede kürsüde neden çalışayım? Çok şahane biri olduğumdan değil, beni geçmek çok kolay zaten de, ben beni geçecek birilerini almayı tercih ediyorum kürsüme ki daha iyi olabilsin eğitim alanı. Ama genel olarak doğasında insanın böyle bir korku var. Kuşaklar arası çatışmanın neden olduğunu sanıyorsunuz? Sadece anneyi babayı beğenmeyen çocuktan, çocuğu beğenmeyen anne babadan dolayı olmuyor herhalde. Yine de bu hayatın bir döngüsü, yapabilecek bir şey yok. Gelecek o gençler, korkmanın bir faydası yok. Korkunun ecele faydası yok.

O zaman tam da bu noktada biz gençlere dair bir soru daha sormak istiyorum. "Hayvan Çiftliği"nde insan olmamak adına birçok anlaşma yapılıyor ancak eserin sonunda hayvanlar insani özelliklerin hepsini gösteriyorlar hatta kitabın sonunda değil ortalarında başlıyor bu durum. Bu bağlamda başkaldırış üzerine düşünüyorum uzun zamandır, sanırım bizim sonumuz da böyle olacak. Eğer hepimiz çok iyi üniversitelere giderssek, hepimiz çok iyi liselerden mezun olursak, doktora yaparsak, sosyal hayatımızda bir sürü etkinliğe katılırsak bizim sonumuz yine değiştirmek istediğimiz insanlar gibi olmayacak mı? Bizim aslında ne yapmamız gerekiyor? Bu kadar çabamız neye karşı? Çünkü hepimiz çabalıyormuş gibi davranıyoruz ama bazen kayboluyoruz.

*benim yaptığım sadece
yolun farklılıklarına işaret etmek...*

İshak Reyna: Benden de bir özet cevap bekliyorsanız yanılıyorsunuz. Ayrıca kendi yapabildiğiyle çelişen bir tavsiyede bulunacak değilim. Benim yaptığım sadece yolun farklılıklarına işaret etmek. Kimseyi herhangi bir yola doğru itmek ya da başkaldırıya yönlendirmekle mükellef değilim. Öyle bir şeyin de zorlama olacağını düşünüyorum. Ben seçeneklerin içerisinde bir farklılık da olabileceğini, en azından bir farklılık olabileceğini düşünmemiz gerektiğini, söylüyorum. Teknoloji pek çok şeyi değiştirebiliyorsa özgürüm. Bugün Skype'den Kanada'daki bir arkadaşınızla konuşabiliyorsunuz, Whatsapp'tan da konuşursunuz tabii ki. Söz gelimi teknoloji, bütün mekân farklılıklarını ortadan kaldırdı. Bana kalırsa sanat bu konuda teknolojiden bir tık daha ilerde. Çünkü ölülerle bile konuşmamıza imkân sağlıyor. Teknoloji henüz onu halledemedi, yani Walking Dead gibi serileri dışarıda bırakırsak değil mi? Ölüyle konuşma imkânımız henüz yok ama sanatta var, Sait Faik'in öykülerini okuyabiliyoruz ve üzerine gevezelik edebiliyoruz. O bir ölü ama duruyor orada yazdığı şeyler. Yani dolayısıyla sanatın ya da teknolojinin değiştirebildiği pek çok şey var hayatımızda ama sistemi komple değiştirmeyi başarabildiler mi? Hayır. Sanat değiştirebilir mi? Kısmen değiştirebilir. En azından bize bu yoğunluğu göstermek konusunda cesaret verebilir; kimi yollara fener, ışık tutabilir. Bazen yollar tıkanabilir de. Sanatçı için de tıkanabilir, bizler için de tıkanabilir. Hiçbir zaman garanti yoktur hayatta. Ne ile ilgili var ki? Dolayısıyla bu konuda da bir garanti yok yani ama bir ihtimal yani bir farklı ihtimalden söz açıyorum size. Sadece açıyorum, yapabileceğim bu. 'Sen ne yaptın?' dersin de işte ortada. Söylediler biyografimde.

Toplumsal bir sorundan söz açmak istiyorum. İngiltere bundan yüzyıl önce üniversitelerde cinsiyetçi yaklaşımlarda bulunuyordu. Aynı şekilde günümüzde de, özellikle Doğu'da, bu sorunla karşılaşıyoruz. İngiltere'nin bugün gelmeyi başardığı nokta ile diğer ülkelerinin başaramama nedenlerini karşılaştıracak olursanız neler söylersiniz?

İshak Reyna: Bir kere en önemli nokta şu sanırım: Bahsedilen dezavantajlı kesimler bizzat kendi mücadelelerini vermiyorlarsa başarmak çok daha zor oluyor. İngiltere'de kadın hareketi çok ciddi bedeller ödedi ve çok ciddi bir mücadele verdi. Sadece tepeden verilen haklar bir süre sonra sekteye uğrayabiliyor. Tıpkı bizde de olduğu gibi. Biz aslında kadınlara oy hakkının verilmesi açısından epey öndeki ülkelerden biriyiz. Ama bunun ne kadar değerinin farkına vardık? Bakın Osmanlı'nın sonlarında da kadınlar mücadele verdi. Hiç verilmedi gibi anlamayın lütfen. Ama o kadar genelleşemedi galiba.

Peki, sizce bu mücadeleyi şu anda vermememizin ya da verilmemesinin nedeni ataerkil toplumdaki gelen kültürel bakış açısı olabilir mi? Ya da kadınlara hep bu şekilde öğretildiği için başkaldırıda bulunmamaları esas neden olabilir mi?

İshak Reyna: Tabii ki çok ciddi bir etkisi var bunun elbette. Ama bu böyle diye de mücadeleyi bırakmamak lazım. Mücadele derken illa sokaklara çıkalım ve miting yapalım demek istemiyorum yani. O da yapılabilir ama pekâlâ kadın derneklerinin söz gelimi partilere kadın kotası konusunda bir baskı uygulamaya çalışılması gibi şeyler de olabilir. Her alanda mücadele edilmeli.

Bu güzel söyleşi ve değerli birikimlerinizi bizlerle paylaştığınız için çok teşekkür ederiz.

İshak Reyna: Ben teşekkür ederim.

Eşek ile Tilki

Herkes herkesle her şeyini paylaşmalı,
 Hep benim diyerek cimrilik etmemeli,
 Karşındakinin aklını küçümsememeli,
 Bencillik yaparsa başına gelenlere üzülmemeli,
 İşin sonunu düşünmeden hareket etmemeli.
 Açgözlü mü açgözlü bir kurnaz tilki varmış,
 Herkesin yemeğinde gözü varmış,
 Bu huyundan dolayı tek arkadaşı varmış çiftlikte.
 Arkadaşı eşek de pek bir safmış,
 Hiç düşünmezmiş elindeki azmış çokmuş.
 Kimseden gizlisi saklısı yokmuş.
 Paylaşmış varını yoğunu,
 Herkes almış elindeki,
 Bilmezmiş elindeki malın kıymetini.
 Fakat bundan rahatsız olmamış eşek,
 Herkesin mutluluğunu düşünerek,
 Yaparmış bunları bilerek.
 Çünkü bilirmiş dostluğun her şeye değdiğini.
 Bir gün tilki gezinirken etrafta,
 Çıkmış karşısına arkadaşı eşek heybesiyle.
 Tilki durur mu hiç kurnazlık yapmadan,
 Bakmış ki eşeğin heybesi ot dolu,
 Harekete geçmiş hemen faydalanmak için,
 Bir plan yapmış anında kafasında.
 Tilki eşeğe seslenmiş kurnazlıkla:
 -Arkadaşım eşek,
 Nereye gidiyorsun?
 Yazık değil mi sana,
 Heyben pek ağır gibi gözüktü bana.
 Bu kadar yükü değer mi taşımama?
 İstersen edeyim yardım,
 Taşıyayım heybeni adım adım.

Zavallı eşek inanmış tilkinin lafına,
 Şöyle demiş tilkiye sevinçle:
 -Tilki arkadaşım benim,
 Bu heybeyi nasıl taşıyacağımı düşünüyordum.
 İyi ki sen geldin oldun iyilik meleğim.
 Yürü heybemle adım adım,
 Ben sana yetişirim, hemen arkadayım.
 Kurnaz tilki almış ot dolu heybeyi,
 Görmüş ilerde saklanacak ağacı.
 Koşmuş ağaca doğru hızla.
 Tilki kendiyile gurur duymuş bir şekilde,
 Açmış heybeyi heyecanla ağacın altında.
 Yemiş yemekleri afiyetle.
 Sonra bir ağırlık çökmüş üstüne tilkinin.
 Uyuyakalmış, rüyalar âlemine dalmış tilki.
 Ağaca yaklaşan eşek,
 Görmüş tilkinin halini üzülerək.
 Tilkinin yanına eğilerek şöyle demiş:
 -Tilki arkadaşım, canım arkadaşım.
 Heybe içindeki otlar, yiyen kişiyi zehirler.
 Ben onları götürüyordum çöpe,
 Sen yedin miden döndü çöplüğe.
 Bu durumdan sızlanma,
 Kendi düşen ağlamaz, unutma.

Alp Atalay 9A ŞTTL

ben

Hatalar ve Çıkarımlar

Hep kayboldun, yanlış seçimler yaptın, yanlış yönlere gittin, boyuna daireler çizip durdun etrafında. Ömrün boyunca bir labirentte hapsolmuş gibi yanlış kararlarının bedelini ödeyip durdun. İşte yine, güney yerine kuzeye, batı yerine doğuya yöneliyorsun; sana yine yanlış seçim yaptıracak kendini bildiğinden, gitmeyi düşündüğün yerin aksi yönüne gidiyor; sağa gideceksen sola, sola gideceksen sağa yürüyorsun. Ne kadar çabalarsan çabala, doğru olduğu düşünülen yerde olamadığını fark ettiğin an, çaresizlik kendini gösteriyor. Hep bir mücadele içindesin, düzeltmeye çalıştığın her hatanın, daha büyük etkilerle tepki göstermesi seni her zaman zayıf kılıyor. Geçmişine dönüp bakıyorsun, yaşanmışlıklarından çıkarabildiğin tek şey, hatalarının bir gölge misali peşini bırakmayışı.

İrem Enç 9B ŞTTL

Etle Tırnak

Ayrılamazlarmış. Öyle diyorlar. Çok canı acırmış insanın. Bir ayırdınız mı öyle bir kanarmış ki kanı durdurmanız saatlerinizi almış, iyileşmesi kendini toparlaması ise ayları...

Özen gösterirdi o da. Siyah kalem eteğinin üstüne giydiği krem rengi askılı bluzunu çekiştirirdi hep önü açılmasın diye. Saçlarını yıkadığı şampuanın kokusu, kendi kokusunu bastırırdı. Ortaköy'ün sokaklarını altına üstüne getirip aldığı rengârenk taş işlemeli yüzüklerini ince parmaklarına takmadan asla dışarı çıkmazdı. O ince parmaklarına ne kadar çok yüzük takardı. Sevineceğini düşünmüştüm benim hediyem karşısında. O kadar yüzük takardı ama bir tek benim aldığımı takmadı. Sonra da ortalıkta görünmedi bir daha zaten. Oracıkta kalakalmıştım. Hani olur ya okulda tam dersin başlangıcında uyuklamak üzereyken öğretmen gelip "Defter ve kitaplarınızı kaldırın, sınav yapıyorum" der. Bir an hazırlıksız yakalanır, çaresizce öğretmene bakarsınız. Ben de uyukluyormuşum aslında, bu sefer beni uyandıran öğretmen değil, o oldu.

Ayrılmaz denen şeyler de ayrılırlarmış. Şu anda kanıyor, canım çok yanıyor. Ama dünden daha iyi, yarın daha da iyi olacak. İz kalmaz, diye umuyorum ama doktorlar "Yara bandı yapıştır." diyor. Bir türlü yara bandını bulamıyorum, sanırım pansuman için başka birine ihtiyacım var.

Nilsu Balcı 9A ŞTTL

ben

Âşık Olmak ve Sevmek

Birbirine benzediği düşünölen ama bir o kadar uzak iki kavramdır bu ikili. Âşık olmak, dünyanın en tehlikeli duygusudur. Zülfü Livaneli'nin dediğı gibi "Âşk, bir uçurumun kıyısında gözü bağılı yürümektir." Bu duyguyu yaşama-ya başladığınız anda artık aklınız durur ve kalbiniz harekete geçer. Bu duygu size her şeyi yaptırabilir. Ne kadar ağır yaşıyorsanız bu duyguyu o kadar tehlikelidir sizin için. Yaşattığı en güzel anları sizden çok can yakarak geri alır. Sevdiğiniz insandan başka kimseyi göremez hale gelirsiniz. Onun ses tonundan başka ses duymaz olur kulağınız, onun kokusundan başka bir koku almaz olur burnunuz, onun dokunuşundan başka bir dokunuşu hissetmez olur teniniz. Bir de asıl konu ilk aşkınız ise her şey çok daha zordur. Bir daha kimseyi onun gibi sevemezsiniz. Her şarkı anlamlı gelmeye başlar artık size. Gördüğünüz her resimden, her yazıdan bir anlam çıkarırsınız. Belki de ilk kez, okuduğunuz kitaplardaki cümlelerin altını çizmeye başlırsınız. Ama "Onsuz yaşayamam!" dedirtse de size ilk aşkınız, yaşarsınız. Bir şekilde yaşarsınız. Ne kadar acı verse de...

Sevmek, dalından çiçeğı koparıp ona kuruyuncaya kadar değer vermektir. Dalında sevmek, ona bağlanmak varken siz sadece kısa süreliğine güzel duygular beslersiniz. Güzel, acısı olmayan, sakın, herkesin kolaylıkla ve sıklıkla yaşadığı bir duygudur sevmek. Gelip geçicidir. Aşk kadar kuvvetli değildir bu duygu. Aklınız ile hareket edersiniz. Daha çok dış güzelliğı önem veriyorsanız, bu size sadece sevme duygusunu yaşatır. Karşınızdaki kişinin çok kıymetini bilemezsiniz. Vazgeçmesi kolay bir duygu olduğu içindir bu kıymet bilmezlik. Nazım Hikmet'in sevdiği gibi sevmek farklıdır ama. Piraye'ye yazdığı her dize onu ne kadar güzel sevdiğini gösterir. Aslında o da kıymet bilmeden severdi benim kanımca. Çok güzel severdi ama bir o kadar kolay vazgeçerdi sevdiği kadınlardan.

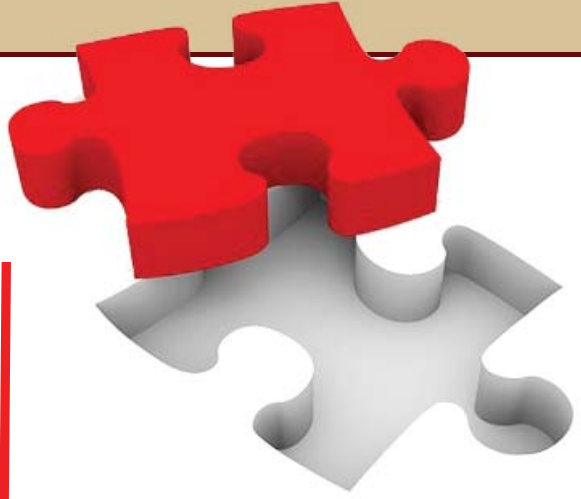
Çağla Arpacı 9B ŞTTL

Yapboz Parçaları

Kalem ile Kâğıt birbirinden ayrılamayan, birleştiğinde birbirlerini tamamlayan iki yapboz parçası gibidir. Her ne kadar ayırmaya, bozmaya ve aralarındaki bağı parçalamaya çalışsanız da onlar yine birbirlerine herhangi bir ihtiyaçta bulur. Bir arada olmayınca zamanın geçmeyeceğini bilen, tek başlarına iken işe yaramaz birer nesne oldukları gibi insanların da derterine derman bile olamazlar. Bazen o dile getiremediğimiz ama içinde bir yara açmış ya da kelebeklerin uçmasını sağlamış, o derin duygu ve düşünceleri sanatsal bir dille kaleme kâğıda aktarırsınız ya... İşte o an rahatlayıp sonunda birine derdimi anlattım diyeceğiniz uygun zamanlardan biri olur. Bu ikili o sıralar sizin için dünyanın en güzel iki parçası haline gelir. Mesele ne olursa olsun yanından bir minik defter ve kalem ayırmayan ve bir anda montunun cebinden çıkarıp ömrü boyunca şiirler öyküler romanlar yazan Sait Faik o kalem ve defter ile kendisini hüzne ve huzura kavuşturmuştur.

Kalem ve kâğıt hiçbir zaman eskimemiş, varlığını hala her türlü ihtiyaçta belli eden iki araçtır. Şu an yani günümüzde bilgisayarlar tabletler ve telefonlar var; ancak hiçbirisi bir kalemle kâğıda yazılmış olan bilgi kadar hafızada kalıcı olmamıştır. Her ne kadar anlamazlıktan gelse de insanlar teknolojik aletlerle kalem kâğıt ikilisinin yarattığı değişimin farkındadırlar ve inatla reddedip es geçmeye devam ediyorlar.

Melisa Aktalay 9D

Türk Kahvesi ve Su

Her Türkün bildiği şeydir. Biz sohbet etmeyi çok severiz. Bu yüzden de sık sık arkadaşlarımızın, akrabalarımızın evlerine gideriz. Yemek olsun, sohbet olsun çoğu zaman kahve ikram edilir. Tabii ki bir de yanında su. Kahve bize ilk defa Osmanlı döneminde Yemen'den geldi. Türk mutfağının önemli içeceklerinden biri olan kahvenin Türkiye'de yetişmemesine büyük ironi...

Bence kahve ve su evli bir çift gibidir. Her zaman beraberler, hiç ayrılmıyorlar. Sohbet etmek için bir akrabalarına ya da arkadaşlarına evine giden bir aileyi andırıyorlar. Genellikle sohbeti açan anne olmaz mı? Kahve de aynen öyledir, her türlü konuyu açabilir. Suyun Türk mutfağında birçok yeri vardır. Kahvenin yanında ikram edildiğini zaten söyledim. Rakının, birçok tatlının yanında da ikram edilir. Bu yüzden su, her konya ayak uyduran babaya benziyor. Çocukları ise bitter çikolata ile lokum. Bu kardeşler küsler ama anne ve babalarının çok seviyorlar. Bu yüzden asla beraber gitmiyorlar, ancak anne babalarını da yalnız bırakmıyorlar. Kahve ve su ikram edilirken evde ne olduğuna bağlı ya lokum ya da bitter çikolata ikram edilir. Bu da aynı öyle, birisinin işi çıkarsa diğeri eşlik ediyor.

Türk kahvesi ve su birbirini tamamlayan evli bir çifti, yanında bazen ikram edilen bazen edilmeyen lokum ve bitter çikolata da bazen gelen bazen gelmeyen çocukları yansıtır.

Bahar Erginbay 9D

Sütlü Bisküvi

Kimilerine göre bebeklerin yediği bir mama. Kimilerine göre çocukluğun tatlı hatıraları. Benim içinse vazgeçilmez bir tatlı sütlü bisküvi. Annemin evde olmadığı zamanlarda kardeşim ile beraber yaptığımız kaçamakların baş tacı, tek başıma yaptığım ilk tatlı...

Çocukluk anılarının lezzetini alırım her yiyişimde. O güneşin parlaklığı, kahkahaların sıcaklığı, ışıldayan gözlerin yansımaları vardır malzemelerinin en başında. İnsan, sütlü bisküviyi her yediğinde oynadığı çakıl taşlarıyla bile mutlu olabildiği çocukluk anılarına elini uzatsa dokunabilecek kadar yakın ama geri dönüp o anları tekrar yaşayamayacak kadar uzak olduğunun farkına varıyor.

Şimdi ise beştaş ya da seksek oynamak için çakıl taşı tutan ellerimizde dosyalar, telefonlar veya kalemler var. Sütlü bisküvinin yerine ise sert, acı bir kahve... Kum saatindeki hızla aşağı düşen kum taneleri gibi akıp giden bu hayatta farklı farklı amaçlar... Hayaller için rüzgârın şiddetine dayanamayan bir yaprak gibi oradan oraya savrulup duruyoruz.

Saatler, günler, yıllar geçer. İyi ya da kötü her yaşanmışlık, kalbimizin bir köşesinde kendi yerini almıştır. Kalbimizdeki en saf, en güzel köşeye, çocukluğumuza dokunmanın tarifi ise çok basittir. Malzemeleri ise biraz bisküvi, biraz süt ve şeker niyetine silik ama sahici bir tebessümdür.

Fatma Melisa Gemeç 9A ŞTTL

Zamana Tutrak

Saniyeler saatlere tutuldu
Zaman küstü güne
Bitmeyen bir sona
Başlangıç adımında

Akrep yelkovanı kovalar
Yelkovan hızla kaçır
Sonu gelmez kovalamaca
Sürer bir ömür boyunca

Avşin Topçu 11C ŞTTL

Solan Sayfalarım

Kaleme aldığım her şiiri yırttım,
Buruşturdum bütün yazdıklarımı.
Sildim tekrar başladım,
Sana yakıştıramadım çünkü
Mükemmele mükemmel olmak gerek.
Kalemle çizdim her bir ayrıntını.
Kelimelerle anlatamadığım duygularımı
Yapraklara serptim
Dağıldı düşüncelerim her bir yana,
Savruldu aşkım sağdan sola.
Hatıralarıma sığındım, yardım istedim
Fani aşktan aldım en büyük yardımı.
Umudun yolu gördüm aşkını kendime.
Karanlık yollarda ilerlediğim ışığı aradım
Kayan yıldızı senin için tuttum
Hep elimi tut, hiç bırakma diye
Yaktığım mumu balona sardım sarmaladım.
Karanlığı aydınlatan bir yıldız daha olsun diye.
Bir beyaz sayfa daha soldu sevgimden,
Titreyen ellerimin arasından akıp giderken.

Avşin Topçu 11C ŞTTL

avuntu

Yıkımı iltihaplı avuç içlerimde sıkıştırıyorum. Ceplerimde başka arabaların bıraktığı eski toz bulutları. Ellerimi göremiyorum ama uzun süre pençelenmekten yer edinmiş tırnak izleri beni acıya kandırma-ya çalışıyor, benimse ağzımın kenarından akan aynı uyuşukluk. Ormana sığınmış gövdeler var. İç içe geçmiş rasyonel düzen. Gövdelerin üzerinde deşilmişlikler var. Yığılamamış durağanlık, yağmur sonrasında kalmış bir hatıra gibi yapışmış bu tabloya. Belki de sadece fırçaların attığı sert boya darbeleridir gövdelerin üzerindeki müphem soyukluluklar. Her çıtırtıda hangi kargaşanın döl verdiğini kaçınıcı son nefesin kimsesiz ölüye ait olduğunu anlamama müsaade etmeden ölüm haberimi getiren tellal beni dansa davet ediyor sanki. Duyuyorum zihnime sesleniyor.

Tek görebildiğim ağaç gövdeleri arasında kaçan çıplak bir beden.

Ve vücudundan akan sin.

Bu çıplaklıkta karartılar parçalanmış bedeninin üstüne. Her bir ağaç gövdesinin ardında farklı bir perde, geçiş doğuyor sanki. Nereden çıkacağını kestiremiyorum. Bazı ağaçların arkası rasyonel değil. Kaçışına ve kederinin melodisine alışıyorum ya da unutamadığım bir bant kaydı çalıyor içimde hep aynı sızıda. Farklı eşiklerde hangi delik yine aynı ormana düşürüyor bu bedeni? Salt aralıklarda da çaresizlik bâki. Belki de asıl geçiş bu ormandır ve geçişleri kronometreye sığdırabilmek ezbere bildiğim tek tekerlemedir. Aldanıştır gökyüzüne degebilien yaprakları düşleyebilmek için uydurduğum.

Ama kafamı kaldıramam, ama kafamı kaldıramam.

Yahut aldatmacadır tüm vizyonum. Aynalarla döşenmiş ve labirentleştirilmiş yerinde sallanan tek bir tabloya bakıyorum.

Boş bardağın çalkantılı tınlamalarıyla düşüşün süregelmişliğine uyanıkıyorum. Beden hâlâ kaçıyor. Beden hâlâ çıplak. Tasavvurunu ettiğim zihnimin değişken suretini hangi düşüşün militanı ayyuka çıkaracak? Hakikati kaçınıcı ağaç gövdesinin ardında bulayazıyordum.

Ve vücudumdan akan sin.

Maskeye bıraktığım leke.

Zeynep Başeğmez 10C ŞTTL

Davet

Sus artık müsavat
Kabullen hezimetleri
İnsan, insan olmayı
Say'da bıraktı.
Neden diye sorma
Sevgili mum

Anneannemin çiçek deseni
Gömleği gibi ve altın
Küpeleri gibi
Yalnız kalacaksın
Altın kolye

Kaari,
Tefrikalanmış hayatların
Konuklarından
Olma

Mourir özne,
Masum çizgilere
Davetli lord

Zaman geçtikçe
Birer birer damla

Kaari,
Sen, sen olmayı

Sana öğretme
Dört fazla ol

Beyza Ergün 11G

Boşlukta

sonu olmayan bir çukura düşüyorum
yanımda sevdiğim olmadan
sadece istediklerim ve bağımlılıklarım
gereksiz bir emek
tatmin edilemez bir açlık
tükettiğim vicdanım
sayılarda aradığım mutluluk
hırsımın altında gömülü kaldı
ve ben şimdi biliyorum ki içtiğim
kadehler dolusu şarapların, ziyafetlerin
tenime değen güneşin bir damlasını
dakikasını gerçekten yaşasaydım
hepsi değerdi, belki de
ama şimdi bir boşlukta
içimde daha büyük bir boşlukla
karanlıkta kayboluyorum
arkamda bıraktığım tek şey
bir zamanlar ruhumdaki
boşluğu dolduran zehir
ve hepsini gözümü kırpmadan
uykum kaçmadan
tekrar, tekrar ve tekrar...

Yasemin İmre 10C

Şah Mat

Yürüyorum nereye gittiğimi bilmeden
Bakıyorum etrafa dikkat etmeksizin
Kiminin haberi yok silgisi silmek yerine kirletecek
Kiminin haberi yok silgisi yazısını silemeyecek
Çıkıyorum bir merdivenden ikişer üçer
Güneş arkamda kalmış önümde ay
Günlerden perşembe, saat on iki
Güzel bir kız var karşımda
Sanki üç günlük ölü yüzünde güller açmış
Giriyorum bir çıkmaz sokağa sıradan bir şekilde
İki genç var sokağın sonunda satranç oynayan
İzliyorum onları kaldı son hamlesi
Ve kafamın arkasında soğuk bir namlu
Şah... Mat

Berkay Karakuş 9B ŞTTL

O Gece

O gece...
Bir tek güzel söz dökülmüyordu
Dudaklarından.
Oysa özlemiştim,
O masal gibi sesini özlemiştim.

O gece...
Dışarı atmak istedim kendimi.
Uğultulu sokaklar çağırıyordu beni,
Karanlık gök ise içeride kalmaya zorluyordu.

Yapayalnızdım o gece,
Hevesi kursağında kalmış bir çocuk gibi...
O yanımda yatıyordu,
Hareketsiz, sessizce.

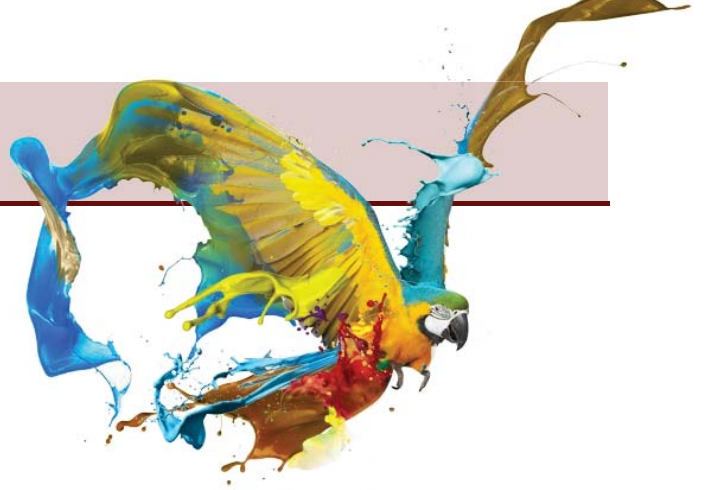
Aysu Temel Hazırlık A

Selam

Güneş uyanırken tüm haşmetiyle
Saçlarımda dans eden bakırlar ve altınlar
Kıskanıp giden yıldızları
Korkudan solup giden ayı
Selamladılar

Zeynep Nur Bingöl Hazırlık B

Sanatta

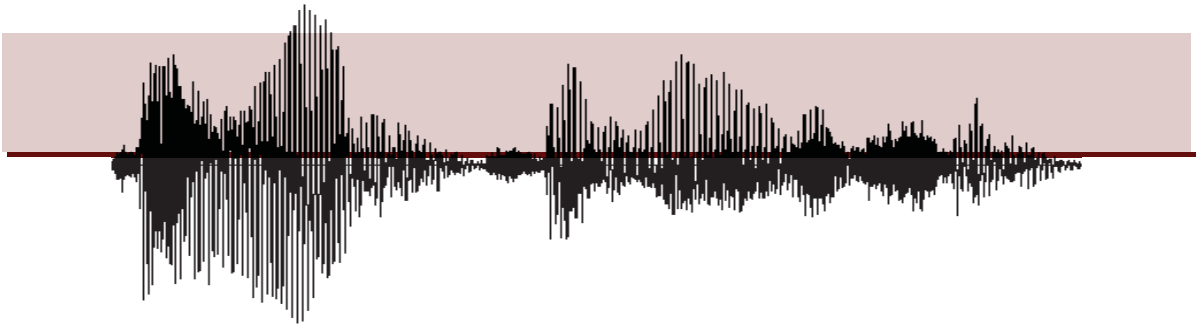
Gördüğümüz hiçbir şey aynen taklit edilemez. Gerçekten yola çıkan sanat gerçeği aynen yansıtmaz çünkü o artık başka birinin gördüğünün yansımasıdır. Sanat dünyası içinde taklit bulundurulmamalıdır. Sanatçının bakış açısı bize bildiğimiz bir dünyanın sanatçı tarafından nasıl algılandığını anlatır. Sanatçının çıkış noktası realite olmalı ve estetik, kurgu kavramları ile yola devam etmelidir. İnsan tarafından yaratılan sanat kurgusaldır. Sanat eserinde bütün unsurlar birbirine bağlıdır.

Nitel parçalar niceli, tekiler tümü oluşturur. Sanat eserinde parçalar bir kompozisyon oluşturur. Biçim ise bütünün içindeki her unsurun düzenlenmesi ve sınırlandırılmasıyla oluşur. Estetik zevk, aldığı biçimle bütünleşmiş parçalar ile düş ve gerçek uyumundan gelir. Çağrışımlar bir kompozisyon oluşturur. Estetik görüş, görülenin birbiriyle kaynaşmasıdır. Ancak bana göre sanat eserlerinde nesnel verilerde vardır. Bu yüzden sanat eseri izleyicisini yönlendirir. Örneğin Edvard Munch'un "Çığlık" tablosuna baktığımızda "mutlu ve neşeli" duygular hissetmeyiz. Bu da korkunun nesnel bağlamda herkes tarafından "mutluluk ve neşe" kavramlarıyla bağdaşmadığını gösterir. Yani Çığlık tablosunun ressamı Edvard Munch, sanatçı-izleyici ilişkisinde izleyiciyi mutlu etmek amacı gütmeyeceğini bilir. Bu da sanatçı ve izleyicisi arasındaki gizli bağlıdır.

Sanatta algı çok önemlidir. Sanatçının yansıttığıyla izleyicinin algıladığı bambaşka şeyler olmamalıdır. Yani sanatçının yansıtmak istediği izleyici tarafından yorumla açık olsa bile yorumun hangi yönde yapacağı sanatçı tarafından eserde verilmelidir. Örneğin Van Gogh'un Ampul Alanları adlı resminde yerde dikkat çektiği alanlar içinde çiçek ve benzeri renkli bitkiler bulunmaktadır. Bu renkli bitkiler sadece birer çizgiden ibaret olup herhangi özel bir bitki ya da çiçeği anlatmamaktadır. Amma velakin izleyici tabloya baktığı zaman çiçekleri ya da bitkilerin ne olduğunu anlamasa da farklı renklerin bir araya geldiği zaman oluşturduğu güzelliği görebilir. Yani sanatçının fırça darbeleri izleyicinin algısını yönlendirir. Bana göre sanatta algı doğrudan esere yönelik olmalıdır. Sanatçının eserlerinin güzelliğinden ziyade spesifik olarak izlediğimiz eserin güzelliği ve niteliği önemlidir. Pablo Picasso'nun "Telegraph" adlı portresi estetik açıdan bir güzellik taşımazken, Nedret Sekban'ın "Mısırcı" adlı tablosu izleyicisine estetik zevk verebilir. Pablo Picasso'nun eserlerinin çoğu estetik güzellik taşıyor diye ya da Picasso'nun ününden dolayı eserlerine paha biçmek yanlıştır. Bu yüzden ben sanatta yozlaşmayı önlemek için algımı sanatçıya değil esere yönelik doğrulturum. Bu şekilde sanata vermemiz gereken gerçek değeri vermiş oluruz. Aksi takdirde sanata değil sanatçıya değer vermiş oluruz.

Kemal H. Turşuoluk 11A

Sözcüklerle anlaşılamamaktan vazgeçip gözlemlemeye başladığımdan beri, buğulu gözlerinizde kendi yansımamı görüyorum. Konuşuyorsunuz, durmadan ziyan ediyorsunuz en ihtişamlı sözcükleri; ama puslu zihinlerinizden asıl geçenler, ağızlarınızın kenarlarında birikiyor. Araba kornaları, kedi miyavlamaları, bebek ağlamaları, alçaktan uçan bir uçağın gürültüsü, camları sonuna kadar açık otomobilden yükselen pop müzik uğulduyor kulaklarımda; siz ise birer japon balığı gibi dudaklarınızı aralayıp kapatıyor, bomboş gözlerle, kurallara uyuyorsunuz. Yalnızca birkaç saniye sürüyor kaldırımların eriyip gitmesi ayaklarımdan altından. Şimdi adımlarınızı duyuyorum yalnızca, bana bir asker öbeğinin bir örnek yürüyüşlerini hatırlatıyorlar, aynı anda, aynı ayağın attığı adımlar, aynı tok ses... Konuşmak değil, anlaşmak için birinizi durduruyorum; işaret parmağımın ucunu, pürüzsüz bileğine dokunduruyorum aniden yerinde tökezleyen insanın. Porselen olmalı, düşüncesi dolanıyor zihnimde; teni sert, buz gibi. Belli ki uzun zamandır elleri terlememiş, nabızı hızlanmamış; narin bileği uzun bir uykuya dalmış. Parmaklarım hissiz boynunda, göçük elmacık kemiklerinde; gözlerinin altındaki, modern insanın hiç de yabancı olmadığı mor halkalarda dolaşiyor. Yıllardır sulanmayan bir saksı bitkiyi andıran güçsüz saçları; alnında, ensesinde, kulaklarında... Dalgın gözlerinde bir anlam arıyorum çaresizce, küçücük bir titreme ya da heyecanlı bir parıltı ama nafi. Bakıyor ama görmüyor, susuyor ama düşünmüyor, yürüyor ama iz bırakmıyor. Ani bir hareketle başının iki yanını tutuyorum -tam da soluk, duyan ama dinlemeyen kulaklarının üstünü- ve sarsmaya başlıyorum. Kendimi bildim bileli içimde bir yerlerde parlayan kıvılcım, hiddetle büyüyor ve ateş, zihnimi, duygularımı, mantığımı etkisi altına alıyor. İnsanı sarstıkça gözleri aynı anlamsız bakışla benimkilere dikili kalıyor, saçları beklenmeyen hareketin etkisiyle ruhsuzca sallanıyor. Dakikalar sonra, yanaklarına uzanan ve yüzünü sımsıkı kavrayan gergin parmaklarıma kayıyor gözlerim, tırnaklarımdan hemen yanında, tuttuğum renksiz yüzde bir parça kırmızılık görüyorum. Bu, güneş yanığı kırmızı

zısı değil, utangaç bir kızarma da; gökkuşağının en parlak rengi. Heyecanımı gizleyemeyerek biraz daha sıkıyorum insanın yüzünü ve bir parça yeşil kaplıyorum ince burnunun çevresini. Sonra sırasıyla mor, mavi, turuncu ve sarı; yüzündeki damarlarda akan renkli sıvılar gibi bir belirip bir kayboluyorlar. Kısacık bir an, gözlerinde bir şey gördüğümü sanıyorum. Bir şey... Ne bir parıltı ne de heyecan... İnsan, endişeli görünüyor. Kendini sıkıya, eninde sonunda gerçekleşeceğini bildiği bir şeyi ertelemeye çalıştığını hissediyorum. Belli belirsiz alt dudaklarını ısırıyor, gözleri çaresizce, yardım istemesine kısıyor. İçimden bir ses, başını sıkıya devam etmemi söylüyor, içimdeki ateş bir yangın artık ve ben sıkıyorum; karşımdaki insanın yüzü, renklerini kabul edip etmemek arasında gidip geliyor. En sonunda her şey duruyor. Yalnızca bir saniyeliğine, endişeli bakışlar da, gökkuşağı da yok oluyor.

Sonra yeniden başlıyor.

Renkler, bozuk bir muslukçasına insanın burun deliklerinden akıyor. Başlarda açmaya direndiği ağızdan, önce kesik kesik, sonra yüzlerce anlamsız sözcük dökülüyor: "zorluk", "mutsuz" ve "heyecan"... Sözcükler ayaklarıma çarpıp büyük bir gürültüyle yere düşüyorlar. Gözleri önce çatlıyor, sonra çatırdayarak kırılıyorlar; öbek öbek insan, bina, ağaç eriyor ve akıyor, her yere bulaşıyor. Bu tuhaf manzara karşısında oldukça rahat hissediyorum kendimi. İçimdeki ateş, karşımdaki insan içini boşalttıkça yavaş yavaş sönüyor. Vücudundaki her boşluktan akan yapışkan ve bulanık şeyleri gönül rahatlığıyla izliyorum.

Kaldırım taşlarını görüyorum. Araba kornaları, kedi miyavlamaları, bebek ağlamaları, alçaktan uçan bir uçağın gürültüsü, camları sonuna kadar açık otomobilden yükselen pop müzik uğulduyor kulaklarımda. Etrafımdaki yüzlerce insanın, donuk gözlerle, dillerinin üzerinde birer küçük baloncuk olup patlayan sözcüklerle konuştuklarını görüyor ama duymuyorum.

Zeynep Sarfakioğlu 11G

DUY-MU-YOR-UM

Akıllı Telefonlar Suskun İnsanlar

Gün içinde arkadaşlarımızla, ailemizle, insanlarla ne kadar iletişim kuruyoruz? Telefonlarımız akıllandıkça biz susma ihtiyacı hissettik nedense. Aslında "telefon" denen cihazın bulunuş amacı insanlar arası iletişimi artırmak, uzaklarımızdakiyle konuşmaktı ancak günümüzde sanırım bütün iletişimi engelleyen araç oldu. Telefonun mucidi Graham Bell, sevdiği kadınla görüşemediği için icat etmiştir telefonu. Hatta telefonda ilk söylediği "Alo!" sözü de kız arkadaşının isminin baş harflerinden oluşuyor.*

Eskiden insanlar, geceleri neredeyse evlerinde hiç oturmaz, ailecek dostlarıyla bir araya gelir, sohbet geceleri düzenlermiş. Birbirlerine vakit ayırırlarmış. Elektriklerin olmadığı, teknolojinin ne olduğunu bilmedikleri; telefonun, televizyonun kapılarından giremediği zamanlarda.... Bu gecelerde şarkılar söylenir, yemekler yenirmiş. Soba üstünde kestaneler pişirilir, ortam güzel koksun diye portakal kabuğu yakılırmış. İnsanlarla ortak değerler, duygular, düşünceler paylaşılırmış... İletişim kurulmuş. O zamanlarda art arda mesaj gelen telefonlar yokmuş. Mektup yazılır ve dört gözle o mektuba karşılık beklenirmiş. Artık insanlar telefonlarına bakmaktan yürüdükleri yolu göremiyorlar. Son bir yılda telefon bağımlılığında ölen insan sayısı köpek balığı saldırısından ölen insan sayısından fazla değil mi?

Demem o ki, insanoğlu olarak, teknolojik gelişmelerle sağlıklı iletişim kurmayı amaçladık. Telefonlar, televizyonlar yaptık fakat zaman ilerledikçe bu küçük aygıtlar bizim beynimizi ele geçirdi. Onsuz yaşayamaz olduk ve bağlandık. Bu anlamsız aygıtlara bağlandıkça da konuşmayı unuttuk. Ah Graham Bell, ne dertler açtın başımıza! İnsanlarla konuşamaz olduk...

*Alessandra Lolita Oswaldo (Sonradan Oswaldo Graham Bell'i, üstünde çalıştığı telefonda başka bir şey düşünmediği gerekçesiyle terk etti. O günden beri Bell, sevdiği kadının onu bir gün arayacağı umuduyla yaşadı ve çalan her telefonu "ALO!" diyerek açtı. Bu bir gelenek oldu ve tüm kent, telefonları "ALO!" diyerek cevaplamaya başladı.)

Ecem Arpacı Fen10

Kış Öykülerinden Yırtılmış Bir Sayfa

Herkes sever aslında karla oynamayı. Beyaz, soğuk bir eğlence... Kar yağar, insanlar dışarıya akın eder; kalın kalın montlar... Herkesin içinde bir mutluluk... Sonrasında evdeki o müthiş sıcaklık... Kış öyküleri okumak kar yağarken lapa lapa... Oysa o büyü içinde kimse fark etmez bir öyküdeki yırtılmış önemsiz sayfayı çünkü bir anlam ifade etmez okuyan için. O kış öykülerinden yırtılan ve fark edilmeyen bir sayfa olsanız, o hikâye nasıl olurdu o zaman?

Yalnızlığınıza eşlik eden soğuk günler, soğuk kalpler...

Peki, hem yırtılmış hem de ıslanmış bir sayfa olsanız, kim sizi kurutup okurdu? Peki ya hikâye-ye yön veren sayfa olsanız, ne değişirdi? Siz olmadan hikâye anlamsız olurdu. Bir de tüm önemsiz sayfaların sizin gibi yırtılıp ıslandığını düşünelim, ne marifeti kalırdı önemli sayfanın tek sayfa olduktan sonra.

Asıl marifet buluttaydı ama herkes yağmura şiir yazdı.*

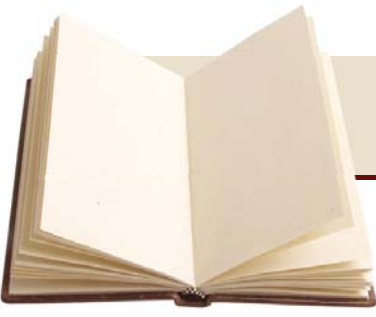
Şimdi bu kış öyküsünü okuyan olduğumuzu düşünelim, yırtılan sayfayı fark edebilir miydiniz? Onu bilmem ama önemli sayfayı, önemli yapanın önemsiz sayfalar olduğunu fark edebilirsiniz. Bunu herkes fark edebilir, mühim olan baktığını görmek... Karla oynamaya devam mı edeceksiniz yoksa ıslanmış sayfaları kurutup okumayı mı deneyeceksiniz?

*Cahit Zarifoğlu

Batuhan Şahin 9B ŞTTL

...hem yırtılmış hem de ıslanmış
bir sayfa olsanız...

YAZSAM ROMAN OLUR

“Bir anda tüm dengeler değişti ve dünyanın hâkimi hayvanlar oldu. “

Kafes

Günlerdir demir parmakların arasından solgun bir ışık sızan, zar zor hareket edebildiğim bir kafesteyim. En son ne zaman doğru düzgün bir şey geçti boğazımdan, hatırlamıyorum. Günde bir kez iri bir kangal; kafeslerin dar parmaklıklarından içeri birer kemik bırakıyor. Dişlerim öyle güçsüz ki bırakın yemeyi denemeyi, onları ısırma-
mıyorum bile... Son gücüyle odayı aydınlatmaya çalışan floresan lamba başımı ağrıtıyor.

Artık dayanamıyorum.

Biriyle konuşmam lazım.

Korkak bir tavırla parmaklıkları yokluyorum. Güçsüz ellerim, demirin dondurucu soğuğuyla ürperiyor. Başımı kafese dayıyor ve etrafı kolaçan ediyorum. Kafesimin tam karşısındaki akvaryumda, gözlerini benden ayırma-
dan duran balık haricinde kimseyi göremiyorum. Gardiyanımın hafızasının pek kuvvetli olmadığını biliyorum. Parmaklıklara biraz daha asılıyorum.

Kapı açılıyor.

Sert zemine yuvarlanırken başımı kafese çarpıyorum. Bitişimdeki hücrede kalan çocuk irkiliyor. Onu ilk defa görüyorum. Günlerdir her inlediğinde acıyla kulaklarımı kapattığım insan, şimdi karşımda. Buz mavisi gözleri, beyaz ışığın altında korkuyla benimkilere bakıyor. Tam ağzını açacakken “Şşt!” diye fısıldıyorum, “Sesini çıkar-
ma...”

Komşum heyecanla başını sallıyor. Parmaklıklara yaklaşıp yüzünü daha iyi inceliyorum. İnce çehresinin bir zamanlar nasıl görüldüğünü merak ediyorum.

Kulağıma eğilip fısıldadığında kesik nefeslerini duyuyorum. Hasta olmalı...

“Nasıl çıkabildin?” diye soruyor soluk soluğa.

“Köpekler otoriteye sadakat konusunda bir numara olabilirler ama pek zeki sayılmazlar.” diye yanıtlıyorum.

Komşum zorlukla gülümsüyor.

Köpekler sözcüğü, boşucu havada asılı kalıyor. Gözlerimizi hiç hareket etmeyen balığa çeviriyoruz. Ne de-
mem gerektiğini bilmiyorum. Birkaç gün önce hayvanların hükmettiği bir dünyada hapisane hayatı yaşayaca-
ğımı söyleseler, bunun komik bir şaka olduğunu düşünürdüm. O akşamı düşünürken bile soğuk soğuk terliyo-
rum.

Tuhaf bir son dakika haberi dünyayı kasıp kavurduğunda küçük apartman dairemde günün yorgunluğunu at-
maya çalışıyordum. Sunucu kadın korkuyla bağılıyor, yanlış giden bir deney hakkında ayrıntılar anlatmaya
çalışıyor ancak cümlelerini tamamlayamıyordu. Kimse sokağa çıkmamalıydı. Evlerin kapı ve pencerelerine
tahtalar çakılmalıydı. Güvenlik önlemleri...

Yarım yamalak dinlediğim haberin üzerine küçük kızımın güvenliğinden emin olmak için eski eşimi aradım an-
cak telefon hatları kesilmişti. Kendimi dışarı attığımda saat dokuzu geçiyordu.

Sokak lamları yanmıyor, birkaç boz ayı ağızlarında fenerlerle dolaşıyorlardı.

Sonrasını hatırlamıyorum.

Elinde şırıngayla bir şempanze üşüşüverdi zihnime...

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

Annem, Mendillerim, Bilyelerim...

Ben dokuz yaşında bir kaldırım kenarında oturmuş onun kanayan dizine bakarken de büyüktüm. Hatta çocukluğum asırlar öncede kaldı. Farkında mıydım yok oluşundan oyunlarımın... Gülümsemelerimin çalındığını da hatırlamıyorum. Geçmişin tozlu sayfalarında dönmek, yapamadıklarım ve yapamayacaklarım için hüzünlenmek de istemezdim. Oralar benim için hep düşmekten korktuğum çukurlarım oldu. Sanki geçmişin perdesi gözüme indiği an geçmiş beni içine çekecekti. Ne kadar kaygılı düşüncelerle beslemişim kabuslarımı... Otuz yaşımı kaçarak harcamışım, geçmişimmiş aslında bana çözüm olan, onu fark edememiş beni yer altına sürükleyen. O günler, o sokaklar, kaldırımda dizi kanayan annem, mendillerim, bilyelerim... İşte beni yer altına sokanlar bu sefer de ışık, nefes oldular bana... Sessizliğimden, kararlığımdan çekip çıkardılar beni. Sormadılar bana, ben ister miyim diye...

Neslişah Şara Yücel 11F

İlk sarhoşluk...

Şaraptan, aşktan ya da şiiirden

İki koca sene duruyordu aramızda duvar gibi, bunu seni aradığım zaman da biliyordum. Aramızdaki iki senenin lafı oluyorsa, arkanda bıraktığın bize ait beş senenin lafını neden hiç geçiremedim sana? Ben o duvarın bana bakan tarafını gözlerinin rengine boyadım, yüz yüze konuşalım istedim bu koca iki senedir. Yanaklarına kafiyeli, serbest şiiirler düzdüm. Senden güzel olmasın... Sen de dedin çok uzun zaman oldu diye. Bunu senden çok ben biliyorum. Adımın senin sesinle değere binmediği iki sene... Canım, seni bu yüzden aradım. Duvardaki gözlerin de soldu, biraz hatırım varsa birkaç kadeh bir şeyler içelim istedim yüz yüze. Eteklerimin dalgasını görebilesin diye o zam masayı hazır ettim sana. Ee tabi bir de yüzünü saatimin camına yansıtın da utancımın ellerime bakarken yüzünü göreyim diye. En istediğinden doldururdum kadehleri, bir de Nazım'dan, Attila İlhan'dan, Ümit Yaşar'dan... Birer dizeler koydum masanın sen tarafına. Birkaç tane de Elif'ten serpiştirdim. Normalde kibirli bir insan değilim bilirsiniz. Anlayacağın bu içtiğim kadehler önümüzdeki iki sene için son kadehler olmasın diye elimdeki tüm kozları kullandım. Ama sen, sen canım sen, geleceğim demiştin. Neden gelmedin? Ne okunmamış dizeler beni bu kadar sarhoş etti, ne de aşk. Kadehlere desen dokunmadım. Bana ne olduysa zaman yaptı.

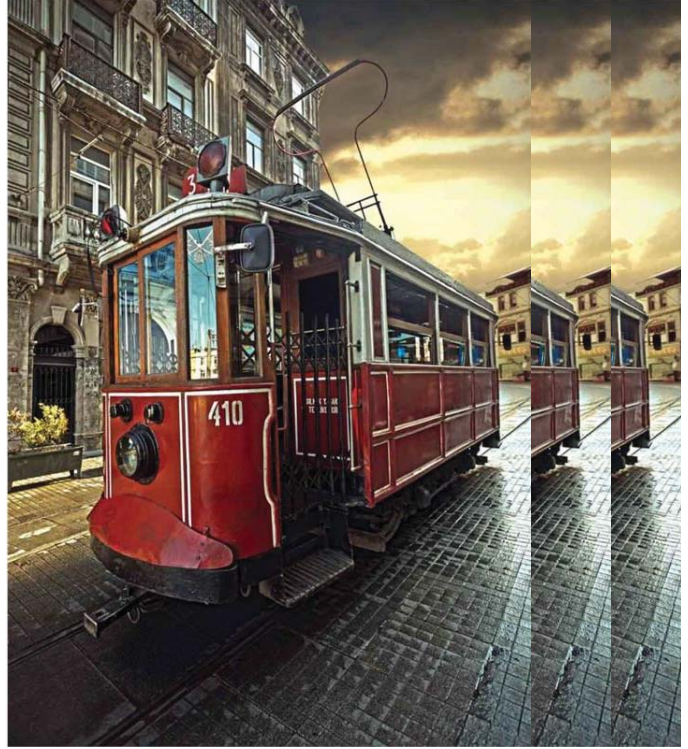
Elif Eriş 10A

Güvende ve Mutlu Biri

Bir zamanlar elini tuttuğu adamı sevdiğini hissediyordu. Güvendeydi, mutluydu o yıllarda. En azından öyle olduğunu düşünüyordu. Onunla İstiklal Caddesi'nde yürümeyi seviyordu. Onun hediye ettiği bej, metal tokalı kol çantası elindeydi. O da ona hediye ettiği beyaz boğazlı kazağa özel bir anlam yüklemişti. Beyazdı çünkü, yaşamdaki karalara inat... O, kazağın üzerine de siyah kalın kabanını giymişti, siyah ve beyazın birlikteliği daha önce hiç bu kadar göz alıcı olmamıştı onun gözünde. En son ne zaman böyle hissettiğini düşündü; ne bir ayrıntı ne bir duygu kırıntısı geldi zihnine. Çok vakit geçmişti. Zihninde canlandıramadı bir an, eski sevdiğinin çizgilerini. Aslında yanlarından geçip giden adam ne kadar da benziyordu sevdiğine, yoksa o muydu? Tabii ki o, olamazdı; o yanından geçse birbirlerini fark ederlerdi. Oysa yanlarından geçip giden adamın umurunda değildi dünya. Eğer sevdiğiyse yanından geçen, üzerindeki siyah-beyaz karmaşadan çekinmiş olmalıydı. Boynuna doladığı atkısına sıkıca sarıldı. İki adamdan da kaçışı oradaymış gibi.

Mercan Uludağ 11E

bizim

Kalabalığa Karışmamak

Temmuz sıcaklığının erittiği eski kaldırım taşları, lastik spor ayakkabılarının tabanlarına yapıştıyordu. Stresli bir hayatın izlerini taşıyan seyrelmiş saçlarında gezdirdi ellerini. Parlak mavi tişörtü terden sırtına yapışmıştı. Tekdüze, mutlu hayatın; insan konuşmalarının, kırmızı tramvayın sıkıcı parlıtısından kurtulabilmek adına siyah camlı güneş gözlüklerini düzeltti. İstiklal Caddesi'nin yorucu kalabalığında ilerlemeye ve yaşamaya çalışan küçücük bir nokta olarak, adımlarını hızlandırdı. Sıkılıyordu. Bitmeyen velayet işlemlerinden, susmayan telefonlardan, eşinin büyük bir özenle kendisinden kaçırılmaya çalıştığı küçük oğlunu düşünmekten... Kaç gecedir uyku girmemişti gözüne. Eski eşim, diye düzeltti kendini; "hastalıklı annem; hiçbir zaman bitmeyen ve bitmeyecek borçlarımız; herkesi azarlayıp küçük düşürmekten başka bir şey bilmeyen, müşkülpesent patronum..." sözleri zihninde çınılıyordu sanki... Sanki daha hızlı atarsa adımlarını, peşini bırakmayan dertlerinden kaçabilecekti; bir an olsun onları unutup caddede coşkuyla yürüyen kalabalığa karışabilecekmış gibi, arkasına bile bakmadan ilerliyordu eski binaların arasında. Sahi, nasıl oluyordu da herkes böylesine keyifle dolaşabiliyordu? O sevmedi İstiklal Caddesi'ni; dudaklarında uyuşuk birer gülümseme ve kollarında marka çantalarla yol boyunca gidip gelen, vitrinlerde mutlu... Onun gözleri nasıl ışıldardı acaba? En son ne zaman hayatın onun yüzünü güldürdüğünü hatırlamıyordu bile... Yansımalarını süzen, gözleri yaşama sevinciyle ışıldayan insanların sahte neşeleri moralini bozardı.

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

kalemimiz

Leylak Kokusu

Cama sol omzumu yaslamışım, beyaz gömleğimin kolu cama benden önce yaslanan anları kendine çekiyor sanki. Leylak kokusu sinmiş tam da buraya, içimi kucaklıyor, kalabalığın içinden hızla akarken yalnızlığımın kuytularını dostça yokluyor taze leylak kokusu. Ardımda bırakmalı mıyım kentten en işlek caddelerinden birinin kalabalık ıssızlığını bilemedim, şimdilik diyelim. Leylak kokusuyla sarmalanmış ruhumu anın akışında caddenin geride kalışı durdurdu.

Durdum, camdaki kokunun beni bırakmayan dostluğuyla cama sol omzumu yaslamadan önceki zamanı, zamanın bana taşıdıklarını ve benden çekip almak isteyip de alamadıklarını ve alamayacaklarını düşünürken. Duraksamam çok uzun sürmedi, kararlı adımlarla zamanı avuçlarıma aldım, içinde eriyecektim gönlümce zamanın. Zamanın esaretine girmeden caddenin kalabalık ıssızlığında yürüyecektim, yürüdüm. Leylak kokusunun izinden küçük adımlarla yürüdüm. Ruhum kendini buldu, adımlarımın güvenilirliği iyilikleri derinlerden denizlerle buluşacak ırmaklara taşıdı.

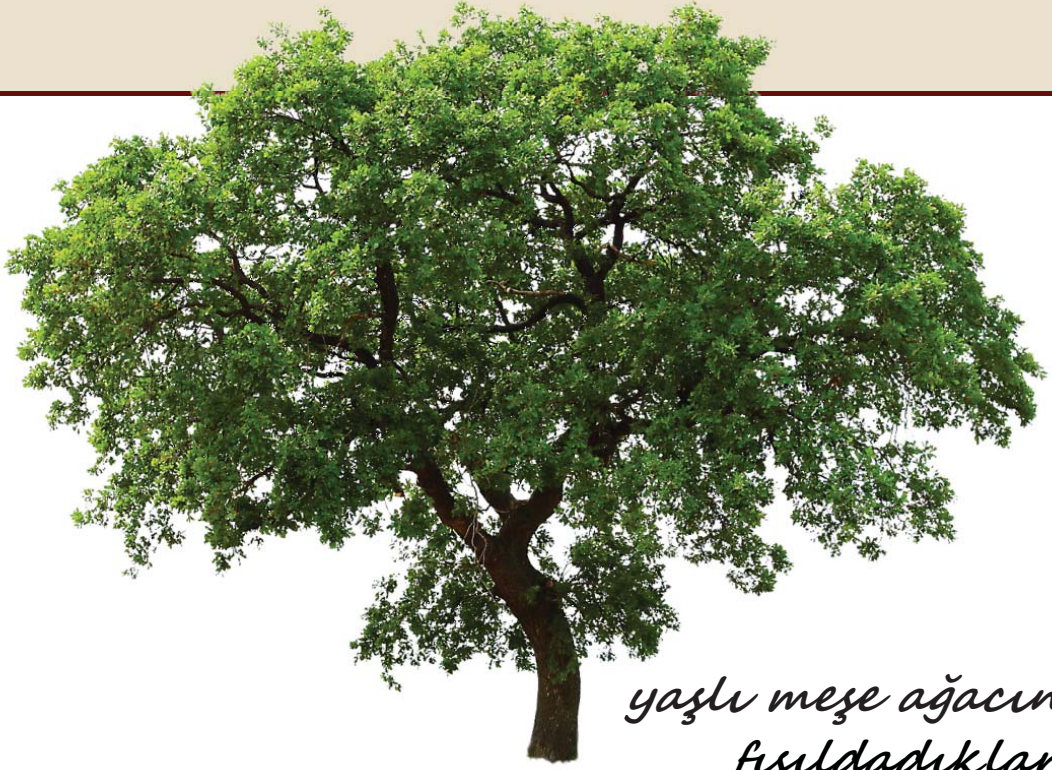
Ulviye Taylan

Lambalar, Taşlar ve Yaşlı Binalar

Puslu gökyüzünü aydınlatan, dar sokağın iki yanına dizili apartmanların aralarına gerilmiş lambalar, binaların boyası yer yer dökülmüş cephelerini de aydınlatıyordu. Eğri büğrü kaldırım taşları, yıllardır Ortaköy sakinlerinin sırlarını sakladıklarını anlatmak istercesine aşınmış, ayakkabı tabanlarının şekillerini almışlardı. Loş sokaktaki vişne çürüğü apartmanın oymalı kapısının önünde; yol üzerindeki birkaç küçük kafeden gelen, günün sona ermekte olduğunun habercisi sesleri dinleyerek uyuklayan şişko bir kedi yatıyordu. Yıllardır her akşam, koşuşturmacanın bitip dinginliğin başladığı saatleri keyifle seyreden yaşlı binalar, o gün de sokaktan elini ayağını çekmiş, pencere pervazlarında memnun bir ışıltıyla güzellik uykularına hazırlanıyorlardı.

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

yaşlı meşe ağacının fısladıkları...

Gece Ne Çok Yakışıyordu

Mahallenin en yaşlısıydı, parkın ortasındaki kalın gövdeli meşe ağacı. Gür yapraklarıyla akşam rüzgârının şarkısına eşlik ediyordu. Güneşin, yıkık dökük apartmanların ardında batarak yerini ayın hüznünlü ışıltısına bıraktığı saatlerde, yalnızca bu şarkı duyulurdu bozuk asfaltlı sokaklarda. Balkon demirlerindeki çamaşırları toplayan teyze durup dinler, kesik araba kornaları bile yavaşlayıp kulak kabartırdı sanki. Yorgun argın pedal çeviren birkaç bisikletli, saçlarını ve gençliklerini arkalarında dalgalandırarak hızla geçerlerdi eski binaların arasından. Günün ilk ayazı inip dizleri kirli çocukların yanaklarını al al kızarttığında, anneler üşüşürlerdi evlatlarının başlarına. Meşe-göz kırpan ilk yıldız belirlediğinde gökyüzünde, kocalarının yolunu gözleyen genç kızların nefesleriyle buğulanırdı pencereler; gözlerinde taze umutlar ve bir parça evhamla... Küçük bir kız kaldırım kenarında bebeğini salladıkça uykusu gelirdi mahallenin. Gündüzün hareketli türküleri birer ninniye dönüşürdü. Perdeler yavaş yavaş kapansa da herkes bilirdi tüm sakinlerin geceyi dinlediğini. Meşe ağacı uyumazdı bir tek, ayın beyaz ışığında gün yüzüne çıkan dertleri, sıkıntıları, korkuları, tozlu anıları izlerdi ve hayret ederdi; gece ne çok yakışıyordu mahalleye... (Keşke bazı geceler hiç sabah olmasaydı.)

Zeynep Sarıfakioğlu 11G

Hayatımızın Kökleri

Gölgesi iki katıydı, hayatın yemyeşil günlerini geride bıraktığı tüm sıkıntılara rağmen dimdik duruşundan anlaşılın çınarın. Cumbalı, yenilendiği cilalanmış ahşaplarından anlaşılın konağın karşısındaydı konakla yılları geride bırakmanın gururunu taşıyan ağaç. Yerini seçme, soğuğa dayanamama gibi kaprisleri yoktu cumbalı konağın önündeki leylakların da çınar gibi. Keşke yalnız ilkbaharda değil de her mevsim yemyeşil kalsalar, bizimle olsalar, hayatımıza kök salsalar varlıklarıyla.

Kökler; ağacın, konağın, konaktaki hayatın kökleri... Arnavut kaldırım sokak nerelere, hangi hayatlara uzanıyordu? Aramak için, iz sürmek için yürüyecektim. Görünürde kimse yok muydu bilemedim... Parlak ışığın gizeminde, cumbanın kafesleri ardında, beyaz kapının açıldığı anlarda buluşabilsem kendi köklerle.

Ulviye Taylan

Sonsuz Mavide

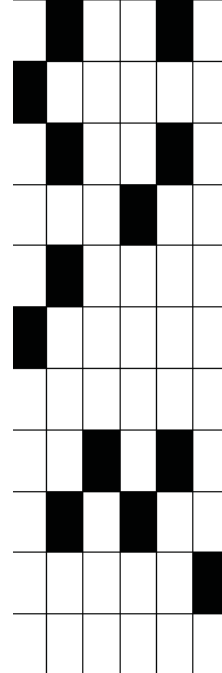
Asfalt fazlasıyla soğuk. Yerinden çıkmış küçük taşlar sırtıma batıyor, yatışımdaki huzuru elimden almaya çalışır gibi. Gözlerimi sonsuz maviliğe takmışım, gözüme çarpması gereken bir şey varmış gibi bakıyorum. Dört binanın birleşmesiyle ortada oluşan boşlukta tek başıma hapsolmuşüm sanki. Binaların sahip olduğu pencereleri saymaya çalışıyorum. Otuz üç, otuz dört... Sıkıldım, vazgeçtim. Pencerelerin görünmeyen yüzlerini hayal etmeye çalıştım. Gotik döneme ait yapısı, desenli kolonları ve süslemeleriyle binanın en üst katında veya en alt katı da olabilir. Tersten baktığım için emin değilim. Bir kadın var, üzerini değiştiren. Utanıyorum kendi adıma, gözlerimi kaçırıyorum. Gözlerim yine sonsuz mavide bir şey arıyor. Herhangi bir şey. Sanki göremediğim şeyler var uzakta, en sonda. Yeterince sabredersem görebilecek gibiyim. Bekliyorum saatlerce. Saat sabah altı. Hava aydınlandı. Ay yerini tüm ihtişamıyla güneşe devretti bile. Sırtıma batan taşlar dayanılmaz halde artık. Kıpırşıyorum biraz, kollarımı gerdiriyorum. Ellerim bitirdiğim şarap şişesine değişiyor, deviriyorum şişeyi. Belki tüm bu düşünceler fermante olan üzümlerin suçu. Biraz da suçu onlara atayım. Neden her şeyin suçlusunu ben olmalıyım ki?

Mercan Uludağ 11E

Emekli Olduktan Sonra

Babasından kalma gri kepini takmış; her zaman oturduğu bankta elindeki az susamlı, fazlaca yanık simidiyle geleni geçeni seyrediyordu. Boş gözlerle bakmaktan çok, bu et yığınının farksız insanların kimler olduğunu merak ediyordu. Kişilikleri var mıydı, karakterleri nasıldı? Her gün simidini aldığı simitçi evli miydi, çocukları var mıydı? Sonuçta insanlar, evlenerek toplumdaki kabul gördüğü bir ülkede yaşıyordu. Bir insan hakkında en merak edilenin bu olması kimseyi rahatsız etmemişti daha önce. Elini kolunu umarsızca, kolu ile omzu arasından herhangi hiç kas yokmuşçasına sallayan zabıta görüldüğü kadar gaddar mıydı? Yoksa bu gaddar görünüşü ona cebindeki copun yapabilecekleri mi veriyordu? Yirmi numaralı tramvayın kondüktörü, yıllardır çalıştığı bu işten sıkılmamış mıydı artık? Sonuçta her gün onlarca insanın emeğinin kötü kokusunu çekmek kolay değildi. Düşünceler, aklındaki küçük karede dolanıp duvarları yıpratırken ayağa kalkmaya yeltendi. Sonuçta aynı anda bunca işi yapmak onun için kolay değildi. Kolundaki saate baktı, zaman gelmişti. Boynuna asılı gözlüklerini taktı, ağır adımlarla bakkala ilerledi. Her gün aldığı gazetesini koltuğunun altına sıkıştırdı. Mahalle kahvesine girdi, kahvenin arkasına yöneldi ve sol köşedeki mavi minderli metal sandalyeyi hedef aldı. Yıllardır buraya gelip de o mindere oturmayı görev bilirdi, - ayıptır söylemesi - sandalye minderi popusunun şeklini almıştı. Gömlek cebinden tükenmez kalemını çıkarttı. Dikkatlice, sanki daha önce hiç çözmemiş gibi gazetenin son sayfasındaki bulmacayı çözmeye başladı. Astronotluktan emekli olduktan sonra tek eğlencesi bu kalmıştı.

Mercan Uludağ 11E

şüirden bize

Çiçek Senfonisi

Çiçeklerin akşamlarını
Akşamların çiçekleri
Aydınlatır..

Çiçeklerin adlarını
Birbirlerine benzemezlikleri
Adlandırır.

Biri alır bir güneşi
Öbürüne yıldız sunar,
Biri öbürünü yağmurlandırır.

Bir başkası bir güzelliği
Akıl almaz çalımıyla
Karanlıklandırır.

Bir düğünü aklandırır biri,
Biri bir yalanı silerken
Biri bir ölümü anılandırır.

Biri bekler sabahları,
Biri gündüz diye çıldırır
Bir başkası aydınlığı akşam-
landırır.

Biri bağlar-bahçeler içinde
nazlı,
Biri kendi kendini doğurur bayırlarda,
Biri kayalıkları ayaklandırır.

Pencereden bakar biri,
Biri el sürdürmez kimseye,
Biri kendini ağaçlandırır.

Tırmanır biri el ermez dikliklere.
Biri yerlere yaslar yüzünü
Topraklandırır.

Biri ordusunu yayar birdenbire
Tarlalara, öbek öbek,
Kanlandırır.

Biri şarkılarla gözleri besler,
Yeşillikleri ve sevgilileri
Umutlandırır.

Çiçekler hep bekler gibidir,
Oysa hiç beklemezler;
Biri arılandırır, biri kuşlandırır.

Biri rüzgârlandırır gönülleri,
Biri kızdırır soğumuş külleri..
Biri de kendini kucaklandırır.

Biri tek başına yürür yazgısında,
Biri sepetlerde demet demet
Ününü kaldırımlandırır.

Biri vazolandırır kendini salonlarda,
Biri kurur bir kitabın içinde,
Biri de kafes arkasında saksılandırır.

Çiçekler bir şölen yaşamda,
Renklerin en büyük orkestrası..
Dursuz-duraksız çalar her insanda
Sevinci, aldanıyı, ölümü ve yası.

Özdemir Asaf

bizden şiiire

Biri kalbini kırar sevdiğinin
Biri başına çiçekler
Taçlandırır

Yağmur bastırır ya aniden duygulara
Öfkesi zamanların görünmezlikleri
Doğayla buluşma düzleminde yüreklendirir

Ilık bir esintinin fısıltısında
Hani tam da birkaç adım kalmışken aşklara
Düşünceleri bulutlandırır

Ulviye Taylan

Biri kelebekler kondurur yüreğine
Biri ayçiçeklerini
Güneşlendirir

Mercan Uludağ

Çiçeklerin ruhunu
Renkleri anlamlandırır
Kırmızı tutkuyu alır

Biri rüzgârda savurur
Kokusunu
Biri taşır bedenini
Bir genç kızın toprağa uzanmış

Dostluğu sarı ışıklandırır
Turuncu coşkulandırır vazoyu
Benzemezlik gönülleri ferahlatır

Çiçekler sahibidir renklerin
Kokunun, aşkın,
Gönül açan, canlandıran
Yürekten yüreğe gezen

Levent Toprak

Bir mevsimdir yaşamda onlar
Biri nefes olur
Biri de hüzün
Sonsuzdur varlığı insanda

Neslişah Şara Yücel

Biri saklanır genç kızların saç tellerine
Erken olan geceleri
Çocuklaştırır

Döker biri yapraklarını, çıkmaza bakan evde
Hayata kızgınların pervazlarını
Efsunlandırır

Zeynep Sarıfakioğlu

Sahne Sanatları

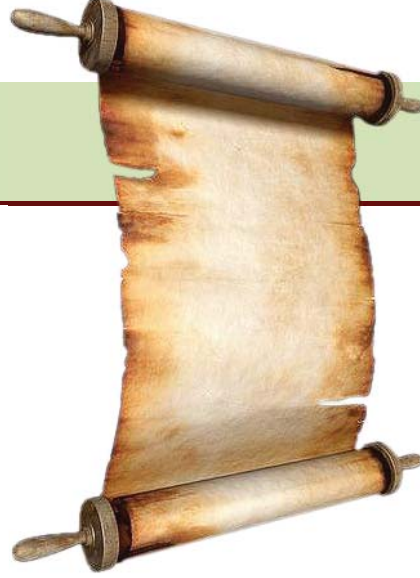
Efendim şimdi bizim neyiz var o ileri Batı'dan farklı olarak? Neyimiz var tabii. Peki onun dışında, bu konuda ne özgünlüğümüz var? Çevresinde toplandığımız orta oyunlarımız var, hayal perdesi üzerinde hayat bulan cahil Karagöz ve okumuş Hacivat'ımız var, sokak ortasında bir baston bir bez ve bir tabureyle bin kişi olup daracık sokakları şenlik merkezine dönüştüren meddahlarımız var. Peki söyleyin bakalım bizde bunca çeşit varken bu konuda o her konuda ileri Batı'dan eksiklerimiz olabilir mi? Olur efendim, bal gibi olur. Onlarda ne tek kişilik kumpanya meddahlar ne de can bulan deve derisi kuklalar vardır lakin bütün dünyanın bildiği ve saygı duyduğu tiyatro denen sanat türü barınmaktadır onların yanında. Bu türün en güçlü yanı sistemli ve herkese erişilebilir olmasıdır. Mesela bizimkiler müsait olan yerde sanatlarını sergilerler ve bu da her zaman başlarına gelmez. Dolayısıyla her gün zevkle bir oyun izleyemeyiz şöyle belli bir yerde. Oysa onlar bu sorunu çözmüşler. Şimdi bu tiyatro oyunları da eskiden köşe başlarında yapılmış ve halk yine bizim gibi böyle eğlenceyi her zaman bulamadığına üzülmüş. Sonunda devletler görmüş bu işin ciddiyetini, insanlarına katabileceklerini, tiyatro sahnelerinin inşaatlarını teşvik etmişler. En bilineni Glob'dan daha niceleri yapılmış ve halk fakiri zengini ayırt edilmeksizin, tabii verdikleri bilet fiyatları oturdukları yeri belirlemiş, buralara akın etmiş. Böylelikle bütün sınıfların ortak bir eğlencesi oldu hem de tiyatrodaki dersler daha geniş bir kesime ulaştı. İşte biz de bu işi becermeliyiz sevgili okurlar. Batı'nın sistemli tiyatrosunu almalı ve kendi öz kültürümüzün harikalarıyla donatıp kendi halkımıza sunmalıyız. Böylelikle toplum olarak beraberce bir adım atabilir ve ilerleyebiliriz.

Tekir Paşa / Berkin Işık 11B ŞTTL

Mukaddime

Şimdiye kadar hiç kimse gazete çıkarmak için adım atmamıştır. Müslüman olmayanlar gazete çıkarırken Müslümanlar çok geç kalmıştır. Bu durum Devlet-i Aliyye tarafından fark edilip telafisi için mezuniyet-i resmiye verilmiştir. Birkaç gazete ve biz mezuniyet-i resmiye ile harekete geçtik. Gazetemizde, umûma Osmanlıdan ve dünyadan haberler olduğu gibi aktarılacaktır. Anlatımda bîtaraf ve basit bir üslup kullanılacaktır. Kulaktan dolma bilgilerin asıllarını yaymak gayemizdir. Gazetemizde umûmun ilgisini çekecek ilim, sanat, sıhhat, terbiye gibi alanlarda yazarlarımız yazacaktır. Zaman içinde umûmun hevesine göre mütenevvi konularda yazılar yayımlanacaktır. İşleyen demir ışıldar; Namık Kemal'in deyişiyle cevher olan umûmuz da okudukça parlar, değerlenir. Yazarlarımız Tekir Paşa, Tayyar Paşa, Aliye Hanım ve ben Latife Fikriye Hanım kıymetli cevheri eskisi gibi değerli yapmak için bu mühim yoldadır. Taşradan şehirlere umûmun hepsine ulaşmak gayemizdedir. Arz eylediğimiz gibi; umûmu değerli kılmak, yol göstermek gayemizdir. Geceleri hep kaybolanlara yön gösteren Nesr-i Tâir gibi, biz de bu zor zamanlarda umûma doğru yolu gösterme gayesindeyiz. Ziya Paşa'nın lutfettiği gibi: İnsana sadâkat yaraşır görse de ikrah Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah

Senay Songur 11B ŞTTL

Nidai Ahali

3 Kasım 1839 Tanzimat Fermanı'nın ilanı ve Gülhane Parkı'nda bu fermanın halka duyurulması ile birlikte Devlet-i Aliye'miz tarafından yapılan düzenlemeler artık halkın da siyasi, toplumsal, ekonomik ve sosyal hayatta düşüncelerini paylaşabileceği, yapılan yeniliklerden haberdar olabileceği bir kaynağın gereksinimini doğurmuştur. Bu ihtiyacı karşılamak adına çıkarılan gazetelerin halkın sesine yeterince kulak veremediğini düşündüğümüzden dört yazar birleşerek Nida-i Ahali gazetesini yayımlama kararı aldık.

Gazetemiz; fikirlerimizi özgürce paylaşabileceğimiz, Devlet-i Aliye'miz tarafından alınan sosyal, siyasi ve ekonomik kararları ve bu kararlar çerçevesinden gerçekleşen hadiseleri halkımıza aktarabileceğimiz özgür bir düşünce platformunun oluşturulmasını ve her şeyden önce halkımızın her kesiminden vatandaşa ulaşmayı amaçlamıştır. Batılılaşma rüzgârının başlamasıyla Osmanlı üzerinde esen hak, hukuk, adalet ve eşitlik gibi kavramların gemilerimize yön vermesi hedeflenmiştir.

Fikirlerimizin yaveri olan gazetemiz aynı zamanda devlet ve milleti hakime arasında köprü vazifesi görecektir. Zihnimizin kapılarını aralayan gazetemiz uyanışımızın simgesi haline gelecektir. Yenileşme mücadelemizi kalıcı kılacak ve haksızlıkları gün ışığına çıkaracaktır. Kısacası temelinde eşitlik ve adalet yatan ve her bireyin faydalanabileceği bir mekteptir Nida-i Ahali. Her gün daha da bilinçlenebilme, farkındalık kazanma, hak ve özgürlükleri tanıma yolunda halkın en önemli destekçisi olacaktır.

Tüm bu amaçların neticesinde 1863 yılında 4 kıdemli yazar olarak bir araya geldik. Ben Cemile Hanım ve diğer yazarlarımız olan İlmiye Hanım, Ulvi Efendi ve Eşref Efendi halkın sesine kulak olmak adına bir yıl süresince yaptığımız çalışmalarını bir araya getirerek 1864 yılının mayıs ayında ilk olarak İstanbul ve sonrasında tüm Anadolu ve Avrupa'ya yayılmasını hedeflediğimiz Nida-i Ahali gazetesini çıkardık. Gazetemizin bünyesinde toplumumuza yeni girmiş olan edebi türlerden bölümler bulunacaktır. Bunlar başlıca; tefrika halinde romanlar ve tiyatrolar, tenkit yazıları ve halkımızın alışık olduğu türden şiir yazılar yer alacaktır. Aynı zamanda gazetemiz düzenli olarak her gün yayımlanacaktır.

Netice itibarıyla, düşüncelerimizi aktarmak amacıyla kurduğumuz gazetemiz, devletimiz tarafından bize sağlanan bir hak olduğu gibi aynı zamanda vatanımıza karşı bir sorumluluğumuzdur. Nida-i Ahali bu sorumluluğumuzun sosyal hayatımızda vücut buluşunun timsali olacaktır.

Ceyda Solmaz 11B ŞTTL

Aşk-ı Hürriyet Kasidesi

Olmak taraftar-ı hürriyet tek gayedir
Bu da kastımız için belagat-ı irşadiyedir

Evvela icraat yapar seni pir
Kul edene akik cehennem, hür edene de cennet bakidir

Zalimin ahlak-ı seyyiesine azaim olmak gerekir
Ayn-ı şerre müdahilan erbâb-ı denâettir

Halkını satan için korku büyük ve pistir
Hürriyeti kesen için tek hak kötüdür

Safe olup süzölmek verir lezzet-i ömür
Abd olan tek can için bile yedi cihan üzölür

Ab-ı kevser olsa özgürlük doymak bilinmez
Hürriyet için ab-ı hayat akıtmak yetmez

Hürriyet hastası olduysak eğer, afiyet haramdır, şifa ise beter
Bu acıyı ancak ve ancak hür olmak keser

Eren Yenigül 11B ŞTTL

Belagat-irşadiye: Doğru yolu göstermek için sözün muhataba ve amaca uygun olarak söylenmesi **Akik:** sıcak **Ahlak-ı seyyie :** Kötü ahlâk **Denaet :** Alçaklık **Safe :** Kanatlarını havada yayıp uçan kuş. **Lezzet-i ömür :** Yaşama zevki **Abd :** köle **Ab-ı kevser:** Cennetteki Kevser Irmağının suyu. **Ab-ı hayat:** Hayat suyu, kan.

Özgürlük Kasidesi

Ahval-i maziye bakınca yapılan galatat müşahede ecel –i mübrem
Tanzimattan akdem halkın sözü yok sayılmıştır

Ölüme yol açılrsa bile halk sözünü himaye edecektir
İmdi susmak yerine adalet özgürlük hak vardır

Özgürlük millet olarak halkın bir hakkıdır
Bu hak cedid doğan bir bebeğin henin etmesine sebep olacak olsa bile milletten kopartılamaz.

Buna karşı çıkanlar var ise zalimin ta kendisi
Eskiye isteyen zalim bu köpekler milletin özgürlüğüne adavet duymaktadır

Biz öyle bir milletiz ki ister nice afetler olsun
Ahdi bozacağımıza millet yolunda can vermeyi yeğleriz

Ne kadar bediiyat vatanımıza toprak atılmaya çalışılırsa çalışsın
Bu vatan efsunkar özgürlüğü ile asla paslanmaz

Ey umudumu göklere çıkmasını sağlayan acib özgürlük
Seni arayayım derken andelib-i aşka dönüştüm

Ey mücadeleme neden olan afitabcemal özgürlük
Seni buldum derken sahralara bölündüm

Olanların tefehhüm et mürg-i bal-şikeste
Kurtar yurdunu bu gafletten aheste aheste

Günümüz Türkçesi

Geçmişteki hallere bakılınca yapılan yanlışları gözle görmek kaçınılmaz olan bir ecel
Tanzimattan daha önce halkın sözü yok sayılmıştır

Ölüme yol açılrsa bile halk sözünü koruyacaktır
Şimdi susmak yerine adalet özgürlük hak vardır

Özgürlük millet olarak halkın bir hakkıdır
Bu hak yeni doğan bir bebeğin ağlamasına sebep olacak olsa bile milletten kopartılamaz

Buna karşı çıkanlar var ise zalimin ta kendisi
Eskiye isteyen zalim bu köpekler milletin özgürlüğüne düşmanlık duymaktadır

Biz öyle bir milletiz ki ister nice afetler olsun
Sözümüzü bozacağımıza millet yolunda can vermeyi yeğleriz

Ne kadar güzelliklerle dolu olan vatanımıza toprak atılmaya çalışılırsa çalışsın
Bu vatan büyüleyici özgürlüğü ile asla paslanmaz

Ey umudumu göklere çıkmasını sağlayan hayret veren/benzeri görülmeyen özgürlük
Seni arayayım derken aşk bülbülüne dönüştüm

Ey mücadeleme neden olan güzel yüzlü/sevgili özgürlük
Seni buldum derken sahralara bölündüm

Olanların farkına/idrakına var kırık kanatlı kuş
Kurtar yurdun bu gafletten yavaş yavaş

Meysa Selim 11B ŞTTL

Mecmua-i Servet-i Fünun'un Exigence'i

Değerli okurlar, dönemimizin en sofistike ve en précieux mecmuası olan Servet-i Fünun mecmuası için kaleme aldığım bu petit yazıya başlamadan evvel remerciementlerimi sunmak istediğim dört büyük insan var. Oui, kendileri Rezaizade Mahmut Ekrem, Ahmet İhsan, Tevfik Fikret ve Hüseyin Cahit Mösyölerimizdir. Bu dört büyük insan ki şahsıma böyle grand bir honneur sahibi olma şansı vermişlerdir.

Bu yazımın objektifi şahsen bu "de toute beaute" mecmuayı övmek olarak şekillenecektir. Pourquoi? Çünkü, bilimi, ilimi, sanatı ve her tür Batılı iyiliği destekleyen bu dergi Grand Ottoman'ın en ileri dergisidir, bien sur.

Ouest bir tarzda söylemek gerekirse, 1896 yılına tekabül eden zamanda bu mecmuayı yayınlama ingenieuxluğunu, intelligentliğini göstermekle bir grup aydın genci unifie hale getiren maitremiz Rezaizade Mahmut Ekrem, bizim gibi aydın auteursları bir araya getirerek sanırım bu yüzyılın en akıl dolu hamlesini yapmıştır.

Peki ya Mösyö Tevfik Fikret'in, mon ami çok severim kendilerini, böyle yüce, böyle sofistike bir kurumun başına geçmesine, editörlüğünü üstlenmesine ne demeli? Kendilerinden bana gönderilen bir mektup, çok sevdiğim bir piano eserini icra ettiğim momentte elime ulaştığında ne kadar sevdiğimi, nasıl bir felicite içerisinde olduğumu tahmin bile edemezsiniz aziz dostlar. Bu mektupta yazanları aynen aktarıyorum size.

"Aziz Dostum Batuhan,

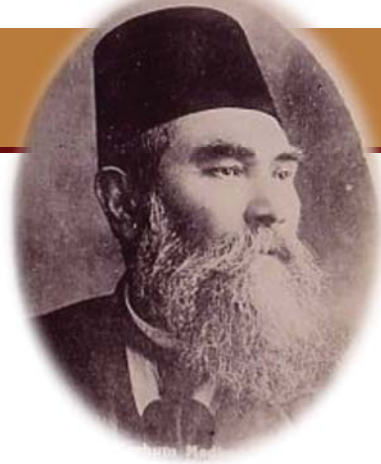
Biricik ahababıma bu mektubu yazarken içim heyecan dolu. İçimde yeni bir hareket yaratacağımıza dair bir his büyütmekte dostum. Yeni bir mecmua açıyoruz. Daha önce görülmemiş bir emelimiz var bu sefer. Madem kontrol ediliyor her yazdığımız, madem insanlara bir şey öğretmek yasak, o zaman biz de kendi zevkimizi yayıyoruz bu gazetede. Edebiyattan zevk alan, bilime ilgisi olan aydınlara hitap edeceğiz dostum. Senden de ricam şudur, bir sonraki sayımızda senin de bir katkın olsun istiyorum.

Sevgilerimle, Ton Ami

Tevfik Fikret "

İşte bu konuda diyeceğim odur ki, edebiyattan derk etmek, bilime ilgi duymak gittikçe Batılı bir sofistike anlayışa dönüşüyor. Bu durumda yapacağımız tek şey Batı'nın o beau cultureüne ayak uydurmak olacaktır. Kendi cultureümüz ne kadar gelişirse gelişsin bir Divan özentisi olmaktan kurtaramıyor kendini. Biz aydınlar, biz Servet-i Fünun adı altında unifie olmuş halkın ileri gelenleri, bu dergimizde sanatımızı icra edeceğiz, şiirler yazacağız. Divan'ın Doğu etkisinden kurtulacak ve Ottoman litteratureüne digne bir üslup benimseyeceğiz. Batı litteratureü müessiriyeti yüksek, plaisiri fazla bir edebiyattır sans doute. Siz okurlar, sizden dileğim odur ki bu mecmuayı okuyun, bu voyageda bizi takip edin.

Atabek Batuhan Bilgiç Fen11

Dekadanlar Tartışmasının Sonu

Yaklaşık dört yıl gibi uzun bir süre devam eden “dekadanlık tartışması” nihayet son buldu. Hafızalarımızı şöyle bir yoklarsak uzun yıllar edebiyat ve fikir dünyamızı meşgul eden bu polemik, Cenap Şahabettin’in “Mektep” dergisinde çıkan “Terane-i Mehtap” adlı şiirinde geçen “saat-i semanfam” (yasemin renkli saatler) tamlamasının çok tepki uyandırmasıyla başlamıştı. Dekadanlık sözcüğü, Ahmet Mithat Efendi’nin Sabah Gazetesi’nde yayımlanan Cenap Şahabettin’i itham ettiği “Dekadanlar” adlı makalesiyle 1897 yılının Mart ayında lügatımıza girdi. “Dekadan” kelimesi aslen Fransızcadan gelmekte olup “inhitat, yozlaşma” anlamlarına gelmektedir. Ahmet Mithat Efendi’nin bu makalesinde kullandığı “dekadan” sözcüğü o günden sonra Servetifünuncuları yermeye kullanılan bir sözcük oldu çıktı. Bundan sonra sadece Ahmet Mithat Efendi tarafından değil, Servetifünun edebiyatı ve temsilcilerini beğenmeyen herkes tarafından olur olmaz, bilinir bilinmez istimal edilir oldu.

Ahmet Mithat, yazısında Servetifünuncuların düşmüş Türkçe kullandıklarını, muhakat ve taklit bir edebiyat meydana getirdiklerini iddia etmişti. Onların yabancı kelimeleri gereğinden fazla kullanıp Osmanlıcanın yapısını bozdukları iddiasındaydı. Cenap Şahabettin başta olmak üzere Servetifünuncular ise yeni ve nitelikli bir edebiyatın yalnızca yeni sözcükler ve terkiplerle inşa olunacağı görüşündeydi. Ahmet Mithat’ın bu yazısıyla Servetifünun yazarlarına itiraz ve saldırılar yoğunlaştı. Ne yazık ki bu tartışmada Servetifünun Dergisi tek başına bir cepheyi oluştururken karşısında çok sayıda dergi ve gazete buldu. Servetifünuncuların yanında yer alan tek gazete Tarik oldu. Çok manidardır ki sorunun kaynağı olan tartışmayı başlatan Ahmet Mithat Efendi’nin “Dekadanlık” makalesini yayımlayan da Tarik’ti. Sorunun son bulmasında rol oynayan yazısını yayımlayan gazete de yine Tarik oldu.

Servetifünuncuların kendilerine yöneltilen eleştirilere önceleri önem vermeyip cevaplandırma gereği bile duymadıklarını unutmamalıyız. Ancak bu durum meydana münakaşat ve tartışma yaratanların gözünde susmak, sessiz kalmak ve yenilmek anlamına geldiği için Servetifünuncular kendilerini savunmaya başlamışlardır. Bunu da olgun bir üslupla, usul erkan dahilinde yapmışlardır. Eleştirilere, dil ve edebiyat açısından gerçekleştirmek istediklerini izah eden karşılıklar vermişlerdir. Mamafih ağır hücumlar karşısında onların da sabrı taşmış, zaman zaman sert karşılıklar vermek zorunda kalmışlardır. Bu sert hücumlara karşı ise Servetifünun’un en ateşli savunucusu Hüseyin Cahit olmuştur.

Tanzimat Dönemi’nin önemli ve değerli ismi Şemsettin Sami’nin sorunun çözümünde önemli payı olduğu yadsınamaz. Şemsettin Sami’nin bir yazısında Servetifünunculara açıkça destek vermesi tartışmanın sona ermesinde önemli bir gelişmedir. Bu yazı sonrasında Ahmet Mithat Efendi’nin Tarik gazetesinde yayınlanan “Teslim-i Hakikat” başlıklı makalesiyle nihayet tartışma bitmiş, münakaşalar son bulmuştur.

Unutmamalıyız ki edebiyatımız Tanzimat ile Batılılaşma yönünde bir değişim geçirmeye başladı. Bu bir vakıdır. Servetifünun edebiyatı ise Batılılaşma yönünde bir adımdır. Sanılanın aksine bir bakıma bir geriye dönüş söz konusu değildir. Dildeki Arapça, Farsça sözcüklerin çokluğu Servetifünuncuların dilini eski yapmaz. Zaten eleştirilerin odağı olmaları da yenilik yolunda fazla hızlı gitmelerinden değil midir? Ancak ne yazık ki bazı yazarlar yazılarında tahminimce Servetifünuncuları Ahmet Mithat’ın da onaylamayacağını düşündüğüm bir üslup ve seviyede eleştirmişlerdir. Sonuç olarak Servetifünuncular çok sık olarak haksız yere “dekadanlık” suçlaması ile karşı karşıya kalmışlardır. Eski edebiyat yanlıları ne yazık ki bu işte galip çıkamamışlardır. Tanzimat döneminde dilde gerçekleştirilemeyen birçok yeniliği yıkıcı ve ağır eleştirilere rağmen Servetifünuncular hayata geçirmişlerdir.

Fermude Neşe Ürmez Fen11

Biçare Bekleyiş

Ayrılmak zordur, kaybetmek daha da zor fakat en zoru vazgeçmektir. Ben hem ayrıldım hem kaybettim lakin asla vazgeçmedim. Vazgeçirildim, susturuldu, kandırıldım...

Yıllar önce kenar mahalleimde volta atıp arkadaşlarla deli dolu yaşarken ömrü, şimdi ise Boğaziçi'nde denize karşı bakıp maziye özler oldum. Tüm suç bende, ne geldiye başıma kendi aptallığımdan. Zengin bir kadınla evlenip içgüveysi olmak en büyük hayalim. En sonunda erdim muradıma. Gülnihal Hanım büyüktü benden yaşça, önemsemezdim bunu ilk zamanlarda. Yer, içer keyfime bakardım. Kayınvalidemin sözünü ikiletmeden dinler, emirlerini yerine getirirdim. Gülnihal Hanım ve ailesine dedelerinden kalan miras kendilerine yedi düvel yeteceğinden umursamazlardı maddiyatı. Benim bu gözü karalığım ve paraya olan sevdam, teyzem yaşındaki kadına - Gülnihal Hanıma - tutkuyla bağlanmama yetiyordu. Yalıda ki her şey muazzamdı. Aynalardan alamazdım kendimi, gür bıyıklı, kara kaş, kara gözlü yağız bir delikanlıydım. Beni Beyoğlu'nda alışveriş yaparken görmüş Gülnihal Hanım. Hiç evlenmemiş bugüne kadar. Maddi arzularımı anlamış fakat hiç ses etmemişti. Etmezdi zaten, kayınvalidem Ferhunde Hanım gibi değildi kendileri. Açardı ağzını, yumardı gözünü kayınvalidem. Genç yaşında yıldırırdılar beni paradan puldan. Çok pişmanlıklar yaşadım sonradan. İyi birisiydi Gülnihal Hanım bir teyze olmak için fakat bir eş...

Yıllar geçti gitti böyle. Genişti Gülnihal Hanımların eş dost ve ailesi. Beni değiştiren gündü o gün. Her zaman olduğu gibi şıktım o gün de pahalı kıyafetlerimle. Lakin misafirimiz olduğunu bilmeden şıktım o gün. Gülnihal Hanım talim etmişti giyinmeyi, yemeyi, konuşmayı bana. Çok şükran borçluyumdur kendilerine. Fakat sadakati öğretememişti bana çünkü o gün hayatımın geri kalanını etkileyecek bir işe kalkıştım. Sevdalandım ilk defa güzeller güzeli bir hatuna. Firdevs'ti ismi. Misafirimiz Ahmet Bey'in müstakbel eşi. Fakat gönül bu فرمان olsa dinlemez. Alamıyordum gözlerimi gözlerinden. Korkmuyor da değildim yakalanırsam diye. Gençti, güzeldi Firdevs, bakışları acıtırırdı isterse canımı, isterse açtırırdı laleler bahçemde. Sıklaşmıştı son zamanlarda buluşmalarımız Ahmet Beyler ile. Hiç sev-

mezdim kendilerini aslında, geri kafalı, kara parayı aklamış, şuursuzca parasını çarçur eden ve beni her fırsatta hor görmeye çalışan biriydi. Ama Firdevs'in bir tebessümünü görmek için razıydım onun o gudubet suratını görmeye. Tehlikeliydi Firdevs, korkuturdu beni. Ahmet Bey'e neden katlanırdı acaba? Hep bunu düşünür kendimi helâk eder olmuştum. Firdevs istese bütün erkekleri kul köle ederdi güzelliğiyle kendine lakin neden bu kocamış adamdı? Çok geç olmadı anlamam. Firdevs de benim gibiymiş. Yoksul bir kenar mahalle dilberi. Belki de ilk gördüğü zengine kaşmıştır. Bu durumu hiç önemsemedim. Aynı yolun yolcusuyduk sonuçta. Bir kuru ekmeği yeğlerdim ben onunla. Ben böyle düşünürken o ne derdi bu duruma?

Kafama koymuştum, çekip kenara konuşacaktım. Deli gibi seni istiyorum diyecektim. Kabullen beni böyle, aşığıım sana diye haykıracaktım. Lakin olmadı, bu durumu böylece planlarken bir gece Gülnihal Hanım "Sakin!" dedi. Hayretler içindeydim. Neden böyle bir şey dediğini anlamamıştım. Ardından devam etti: "Firdevs'e bakarken bile görmek istemiyorum seni." Donup kaldım çit bile çıkarmadan yattım o gece.

Ertesi sabah Ahmet Bey'in yazlık evine gideceğimizi bilmeden çıktım Gülnihal Hanım ile. Doğru düzgün kıyafet bile alamamıştım yanıma. Beş gün kalırmışsınız Heybeliada'da. Yolda öğrenince durumu Gülnihal Hanım'dan, gözlerimin önünde Firdevs'in silüeti belirdi. Mutluluktan içim pır pır ediyordu. Eve yerleştikten sonra Gülnihal Hanım'dan çekinmekle beraber fırsat kovalıyordum Firdevs'e yaklaşmak için. İlk iki gün böyle geçtikten sonra elime bir fırsat geçmişti onunla konuşabilmek için. Üçüncü gün bir ebr-i bahar ile uyandım ve Firdevs'i bahçede tek başına otururken gördüm. Elim ayağıma dolaştı ama yanına gittim, ona: "Gayem zat-ı âlinizi taciz etmek değil, efkârı umumide muhabbet kurmaktır. Cevabı müspetiniz kalb-i hazı halimi tamir ve temin edeceğinden dest-i muhabbetinize talibim." dedim. Hiç beklemediğim şekilde karşılıksız değilmiş bu aşk. Artık her fırsatta yaklaşıyordum ona. Aile yemeklerinde bile yanına oturuyordum. Gülnihal Hanım küplere binerdi beni öyle görünce. Akşam gelince de yataken unutmazdı cezamı kesmeyi. Ama bu seferki acıydı. Beni geri yollamıştı yalıya. Çok uzaktım artık Firdevs'e. Gülni-

hal Hanım artık mahrem-i esrarımdı ve bu beni ürperti-yordu. Farkındaydı her şeyin. Firdevs benim menba-ı hayatımdı fakat Gülnihal Hanım varlıklı ve güçlüydü.

Yalıya dönmüştüm Ferhunde Hanım'ın aşağılayıcı bakış-larını tekrar görmek baht-ı karalığımdandı muhtemelen. Aklımdan çıkaramıyordum Firdevs'i hiçbir şekilde. Unuta-mazdım bu afet-i devranı fakat Gülnihal Hanım... Ertesi gün erken uyandım bir bad-ı saba ile. Hüzün doluydu içim, kan ağlıyordu gözlerim. Saatler durmuştu sanki Fir-devs'i göremeyince. Şeb-i yeldayı müneccim, muvakkit ne bilir? Müptelâ-i gâma sor geceler kaç saat? İki gün sonra Gülnihal Hanım teşrif ettiler yalıya. Mutlu gözükü-yordu. Ahmet Bey'in Gülnihal Hanım'dan hoşlandığı dille-re pelesenk olmuştu evvelden beri. Lakin ben ses çıkar-tamıyordum bu vaziyete. Bu mutluluğun sebebi belli gi-biydi lakin ben bu vaziyeti açamadan o benimle konuştu. Artık evden gidebileceğimi, beni istemediğini ve Firdevs'i bulabileceğimi dillendirdi. Dılamırdı Firdevs benim apar topar çıktım evden onu aramaya. Canfezaydım onun uğ-runu. Aradım durdum koca şehir-i İstanbul'da. Üstünden bir hafta geçti. Gayr-ı mesmure uğraşmışım. Bulamadım. Yalıya döndüm kendimi affettirmeye, Gülnihal Hanım ile konuşmaya. Tam kapıdayken Ahmet Bey'i gördüm Gülni-hal Hanım ile sarmaş dolaş. Fırladım yanlarına vaziyeti sordum, Ahmet Bey Firdevs'i yollamış uzaktaki mahalle-sine, şehir-i İstanbul'un diğer ucundaymış, bulamazdım artık onu. Son kez ki a'mak-ı enzarım ile ayrıldım yalıdan. Bedbaht ve bidirenk bir adamdım canan-ı sultanını kay-betmiş. Kendi denaetim yüzünden. Lakin en çok da biçare bir adam... Yine aynı bad-ı saba eşliğinde yürüdüm enin-i kalbim duyulurdu dışardan o an.

Ferağ etmişim tüm paradan puldan Gülnihal Hanım'ın sahip olduğu. Çiçeğimi kopararak, Firdevs'i yollayarak sağladılar Ahmet Bey ve Gülnihal Hanım ayrılığımızı; kaybettim aşkımızı beni yalnızlığa mahkûm ettiklerinde lakin vazgeçmedim, âlemdeki en büyük arzum maddiyat değilmiş meğer. Aşk, yârin bahçesinden geçmek, gülün-den bir şen gül seçmekmiş. Ben vazgeçmedim. Vazgeçirildim, susturuldum, kandırıldım... Canımdan cananım kopartılarak. Bekliyorum ben de biçare...

Mertcan Baş 11A

*Hüzün doluydu içim,
Kan ağlıyordu gözlerim,
Saatler durmuştu sanki...*

Kırık Kalpler Yalısı

Halide, Cahit'in tahassürüyle yanıp tutuşuyordu. Cahit ne zaman gelecekti? Acaba hiç gelmeyecek miydi? Bırakıp gitmiş miydi onu, al yanaklı soluk benizli Halide'sini? Üç ay kadar kısa bir zaman önce Cahit işi olan doktorluk hususunda Almanya'ya gitmişti. Bu alanda namını salmış, eli iyi iş tutan, hastaların güvenirliliğini bir tebessümleyle kazanan bir doktordu Cahit. Almanya'ya, tutkusu olan tıp bilimi hakkında daha da çok bilgi edinebilmek için gitmişti. Ardında, Boğaz'da güzel beyaz duvarlı beyaz panjurlu yalısını ve onu canından çok seven karısı Halide'yi bırakmıştı. Halide'yi her ne kadar çok sevse de bu sevgi ona doktorluk kadar heyecan veremiyordu. Ne zaman uzun bir mesaiden sonra, tüm o yorgunluğu unutmaya umuduyla evine dönse, kapıdan girdiği ve bahçedeki çimenlerin kokusunu aldığı anda tüm o umut bir kar tanesinin sıcak bir alına değdiğinde hemencecik kaybolması gibi yok olurdu. Sorun karısında mıydı? Çok mu rakit buluyordu ilişkilerini? Cahit ne zaman bu konular hakkında düşünmeye başlasa kalbi bir tuhaf atmaya başlıyor, duvarlar üstüne geliyormuş gibi oluyor ve gözleri kararıyordu. Bu nedendir ki pek fazla düşünmemeye çalışıyordu Halide ile olan hayatını. Alık yüzlü Halide, Cahit'in kibar flarına, yakışıklı tebessümüne ve pek de hissetmeden söylediği iltifatlarına aldanıp aşkın egemen olduğu ayrı dünyalara kaçıp gidiyor ve geri dönemiyordu. Sanıyordu ki münevver yüzlü Cahit onun tek ve gerçek aşkı. Cahit ne zaman eve gelse ve deryaları kıskandıran mavi gözleriyle Halide'nin kömür siyahı gözlerine baksa, Halide bu gözlerin içinde kaybolur saatlerce kendine gelemes ve Cahit'e olan aşkıyla ölüp biterdi. Bir hülyalar içinde yaşar, o hülyalardan çıkamazdı Halide.

Hep böyleydi, gerçeklikle arası hiçbir zaman iyileşemedi. Daha küçücük bir kızken annesinin ölümüne tanık olmuştu. Annesini odasında yerde yatarken bulmuş, onunla oyun oynadığını sanmış fakat bileklerinden akmakta olan kanı göz ardı etmiş ve ölü gözlerine bakmamaya çalışmıştı. "Anne! Anne! Ben geldim, hadi bana bir hikaye anlat!" Babası Halide'nin gürültüsüne gelmişti "Ne oluyor kızım? Anneciğini rahat bırakmaz mısın sen hiç!" sonradan fark etmişti ki biricik karısı yerde öylece yatıyor, bileklerinden ona şimdiki kadar hayat vermiş olan sıcak kırmızı yaşam sıvısı akıyor. Babası, kızının annesinin intiharını böyle bir oyuna yormasını küçüklüğüne vermişti. Fakat Halide, gerçekten de uzun bir süre inanamıştı annesinin yokluğuna. Yine hülyalar içinde dolanıyor, annesini arıyordu evin içinde. İşte o yüzden hiçbir zaman iyileşmemişti Halide'yle hakikatin arası.

Cahit'in en ufak bir hüccesine bile tapıyor, onun da onu sevdiği hayaline kapılıyor bu hayali, hakikatle karıştırıyor ve bu hayale daha bir sürü hayalle temellendiriyor ve böylece hayaller gitgide güçleniyordu. Ne yapsın da inanmasındı bu hayallere? Hakikat bu kadar canını yakarken, pamuk şekeri pembedinden hayallerine sırtını mı dönseydi? Ne yapsın işte, inanıyordu bu hayallere. Cahit'in yokluğunda ona binlerce aşk şiiri yazmış, onun o gümüş çerçevedeki siyah beyaz resmine bakakalmış, hayallere dalmıştı. Oysa Cahit, Almanya'ya geldiğinden beri Halide hakkında elinden geldiği kadar düşünmemeye çalışıyordu. Ne yapsındı? Asil aşkı olan tıp bilimi için

geldiği bu yerde nasıl Halide'yi özlesindi? Onun için evlilik bir hakikat, tıp ise hayal dünyasıydı. Tıpkı Yıldız gibi o da sevliyordu hakikati.

Ne yazık ki bir hafta içerisinde evine dönecekti ve evlilik hakikatiyle yüzleşecekti. Halide içinse iyi olacaktı bu eve dönüş. Hayallerini süsleyen aşkını görecekti. O çok özlediği mavi gözlerle dalacak ve hayal kuracaktı. Halide, kocasının geleceği günü iple çekiyordu. O gün geldiğinde sabahın ilk ışıklarından son ışıklarına dek evlerinin bahçe kapısını ve yolunu gören penceresinden kocasının gelişini bekledi. Onun için beklemek sorun değildi, hayallere dalmak için bir bahaneydi çünkü.

Sonunda Cahit, kahverengi deri bavuluyla kapıdan içeri girdi. Halide, hızlı adımlarla kocasının yanına koştu. Kalbi ağzından çıkacak gibiydi. Kocasının boynuna sarıldı ve yanağına sıcak buseler kondurdu. Cahit bu sevgi gösterisine pek katılmak istemeye istemeye karısının alnından öptü. "Ne oldu Cahit? Yoksa Almanyalı düşkünlere mi kaldı gözün!" Yıldız ağzından çıkmış ve bir daha geri dönüşü olmayan bu lafa karşı büyük bir utanç duyuyordu. Nasıl olur da aşkına böyle bir şey söylerdi? Cahit'in yorgun gözleri büyüdü ve Halide'ye karşı büyük bir nefretle doldu. Adeta gözünü dönmüştü. Hareketlerini kontrol edemiyordu, hareketleri onu kontrol ediyordu. Elini kaldırdı ve Halide'nin al yanaklarına sert bir tokat attı.

Zaten incecik olan Halide, bu darbeye kendini yerde buldu. Bu tokat, onu hakikate öyle bir çarpıtmıştı ki. Artık hakikatten dönüşü yoktu. Dönemezdi bir daha hayallerine. Karşısında duran bu adama karşı hiçbir şey hissetmediğini anımsatmıştı bu tokat ona. Soğuk yanaklarına bir bir sıcak göz yaşları dökülüyordu. Hakikat bu kadar acı olmamalıydı ama öyleydi işte. Yerden zorla kalktı. Karşısında ona şaşkınlıkla bakakalan, yaptığı hareketten pişmanlık duyan Cahit'e bir bakış attı ve uzun merdivenleri yuta yuta üst kattaki odalarına çıktı. Kapıyı da sertçe kapattı.

Halide'nin tek hayali bu aşkı. Bu aşka inanmıştı. Cahit onu gerçekte sevmese de, hayallerinde sırılsıklam aşığı ona. Fakat bu tokat bu hayalleri bir bir öldürmüştü. Hayalleri olmadan Halide ne yapardı? Yapamazdı.

Halide paldır küldür tüm çekmeceleri açıp kapıyor, Cahit'in silahını arıyordu. O koca, soğuk, yalnız odanın tüm köşelerine baktı. Fakat bulamadı silahı. Tek umuduydu o silahın getireceği sıcak ölüm. Sonunda aklına geldi silahın nerede olduğu. Tabi ya! Cahit silahını yatağın altında saklardı. Güçsüz elleriyle yatağı karyolasından ayırdı ve işte! Silah orada duruyordu. Silaha öyle bir aldı ki ince ellerine... Şimdi tastamam bir insandı, kavuşacaktı birzandan ölümüne. Cahit kapıyı kırarcasına çalıyor, Halide'nin birzandan yapacağı şeyden korkuyor, ona bunu yapmaması için yalvarıyordu. Ama nafileydi. Halide, hiç çekinmeden silahı kendine doğrulttu, ağzını açtı, silahı gonca dudaklarına oturttu. Gözlerinden son bir yaş süzülürdü ve tetiği çekti.

Koca beyaz yalıda bir silah sesi, ardından Cahit'in çığlığı, suya düşmüş hayaller ve ölü bir kadın bedeni...

Duru Ustaoglu 11G

Necip'in Evi

Otuz yaşlarına ulaştığı zamanlara kadar ailesiyle beraber oturduğu büyük konaklarından uzaklaşmak hiç aklına gelmemişti Necip'in. Niye böyle bir şey yapsaydı ki. Kendisi de varlıklı bir aileden olan karısı İkbale bile evlendikleri gün gelip bu eski konakta yaşamak istediğini söylemiş böylece Necip karısı ile beraber ailesi ile yaşamaya devam etmişti. Necip'in şu âna kadar genellikle iyi bir hayatı olmuştu. Çağının elitinden birçok başka genç gibi eğitimi Fransız'da görmüş, geri döndüğünde burada tanıştığı Hüseyin ve birkaç arkadaşı daha ile bir edebî dergi yazmaya başlamıştı. Bir yandan memuriyette yüksek gelirli işini yürütürken bir yandan da dergiye türlü türlü farklı yazınlar sağlamıştı. Ancak kış başladığından beri dört ay olmuş ve hiçbir eser verememişti. Son zamanlarda bu eski köşkte kendini daralmış hissediyordu. Evin mermer döşemeleri soğuk, tahta korkulukları çürük, taştan duvarları kaba ve etraflarını saran ağaçlar karanlık ve tehditkâr görünmeye başlamıştı gözüne. Sanki hayatı boyunca güzel anılar yaratmış olan bu ev bir anda ona düşman kesilmiş bütün ilham ve yaşam isteğini ondan alan büyük, karanlık bir hücreye dönmüştü. Şimdi ise karısının ve kendi parasını toplayıp boğaz yalılarının birine taşınmayı her şeyden daha çok istiyordu. Orada kaybettiği ilhamını doğanın güzelliğinde bulmayı; arkadaşları gibi dalgaların, ağaçların, hayvanların zarafetleri ile ilgili şiirler yazmak istiyordu. Uzun tartışmalardan sonra İkbale ile bu çok istediği Boğaz yalısı fikrini gerçekleştirmek için fırsat buldu.

Necip yeni yalılarını görür görmez içi açılmış, gözle görülür bir rahatlıkla hareket eder olmuştu. Yeni yalıları büyükçe bir bahçenin kuzeybatı köşesinde duruyordu. Bahçenin farklı süslemelerle donatılmış demir kapısından bu eve doğru zarif bir taş yol uzanıyor ve misafirleri en iyi manzaraların ve en güzel kokan ağaçların yanından eve götürüyordu. Beyaz duvar boyası ve cilalı tahta döşemeleri ile yeni evleri daha umutlu bir geleceğe işaret ediyordu. Bahçesinde türlü türlü meyve ağaçları ve daha önce hiç görmediği kadar yeşil çimenler vardı. Burada birçok güzel günleri oldu. Doğal olarak buluşmalar düzenlendi ve toplumun en zenginlerinden misafirler ağırlandı. Bu şenlik havası bir haftadan biraz daha uzun sürdü ama biter bitmez Necip artık eserlerini yazmaya hazırды. Masasına oturdu ve mürekkepli kalemine eline aldı ama hiçbir şey yazamadı. Böylece biraz oturdu ve henüz boğazın güzelliğini anlayamadığı, doğanın ona kendi vadettiği ilhamı henüz veremediği kanaatine vardı. Ertesi gün Boğazı boydan boya, mahalle mahalle gezdi. Daha sonraki günlerde ise yürüyüşler ve sandal gezileri yaptı. Daha sonra eve gelip yazdı. Yazdığını yırttı, attı. Sonra yine yazdı ve yine attı. Boğazı gezmiş, içi açılmıştı ama aklına gelenleri beğenmiyor, hepsini atıp yeniden başlı-

yordu. Daha zamanı çok olduğuna karar veren Necip yazmayı bıraktı. Daha sonraki günlerde de aynı gezi ve yazı zamanları düzenleyerek bütün ilkbaharı geçirdi. Nisan ayında ise İkbale ile uzun bir kavgadan sonra işinden ayrıldı. Dergiye zar zor yazabildiği bir veya iki şiir vermişti ve bunlar da arkadaşlarınıninkilerle yarıştırlamayacak türden şiirlerdi. Arkadaşlarının saygısını kaybettiğini düşünen Necip bundan böyle boşa çıkmış olan zamanını kullanarak iki misli yazdı, üç misli gezdi ve bahar sona erdi.

İkbale başlarda çok mutluymuştu yeni evlerinden. İlk gördüğünde düşüncesi sadece buraya gelerek ne iyi yaptıkları yönündeydi ama artık bütün bir mevsim geçmiş, yaz başlamış ve yeni bir sorun ortaya çıkmıştı. Buraya geldiklerinden beri İkbale de birkaç yürüyüşten, misafirlikten ve sandal gezisinden nasibini almıştı ama yeni bir yokluk baş göstermişti şimdi de. Bu yokluk kocasıydı. Yaz başladığından beri dışarıda bir avare hayatı yaşayan kocası evde ise bir entelektüel edasıyla geziyor, odasına kapanıp saatlerce dışarı çıkmıyordu. Haziranın sonlarına varıldığında Necip yazı odasında uyumaya başladı. Ona gün içinde ilgisiz kalan kocası şimdi ise onu tamamen kendinden mahrum bırakıyordu. Kocasının yazı odasında kendi kendine kızarak, bağırarak çalıştığı bir gün İkbale giyindi, süslendi. Ne kocasına ne uşağa ne de bahçivana görünmeden dışarı çıktı. Bunun ardından mektuplar başladı. Yanında kocası veya ailesi yokken erkeklerle konuşmaktan çekinen, "sonra babam ne der?" gibi düşüncelerle hayatı korku içinde geçmiş olan İkbale tuhaf bir rahatlama hissediyordu. Bu boşluğu bir başkasıyla ve aldığı riskin heyecanıyla doldurmuştu. Bütün yaz böyle geçti. Ancak yazın son haftalarıydı ki her şey değişti. Necip biten mürekkebinin yerine yeni mürekkep almak için karısının odasına girdi ve çalışma masasının üzerinde unutulmuş mektupları gördü. O akşamki kavgada hayatında bir karıncayı bile incitme-

miş olan Necip sinirlendi, bağırdı ve sonunda da vurdu. Bundan sonra ise evlilikleri soğuk bakışlarla ve ruhu daraltan boğucu bir sisin içinde geçti.

Artık aynı ev içerisinde ayrı hayatlar yaşıyorlardı. Necip yazı odasını kendi odasına çevirdi. İkbal ise eve giriş ve çıkışlarını Necip'le karşılaşmamak üzere planladı. Yemeklerini kendi odalarında yiyip kendi odalarında yattılar. Necip olabildiğince ilgisiz bir tavırla gezilerini yapmaya ve yazılarını yazmaya devam etti. İkbal ise büyük bir hüznün ve endişe içerisinde dışarı çıkmaya ve mektuplaşmaya devam etti. Bir gün olanların söylentisi etrafta duyulmaya başlandı. Artık insanlar onların arkasından konuşuyor, birbirlerine söylentilerin gerçekliği ile ilgili sual ediyorlardı. Bu İkbal'i daha önce benzerini duymadığı bir dehşetle dolduruyordu. Zar zor yemek yiyor gelen mektupları cevapsız bırakıyor, dışarı çıktığında boş gözlerle dolaşıyordu. Ekimin sonlarında bir gün Necip yine mürekkep almak için odasından çıktı ama hiçbir yerde mürekkep bulamadı. Buna karşılık kendi saf benliğine özgü bir endişe ile karısının odasındaki mürekkebi istemek için hazırlandı ve kapıyı tıklattı. Cevap alamayan Necip kapıyı bir daha tıklattı. Hiçbir ses duymayan Necip'in aklından İkbal'in dışarı çıkmış olabileceği düşüncesi geçti ama kapıyı açtığı anda karısının evi terk etmemiş olduğunu büyük bir dehşetle anladı. Bir zamanlar çok sevdiği karısı ölmüştü. Necip karısının yerden yüksekte duran bedenine bakarken aklından karısıyla yaşadığı bütün anıları geçti, sendeledi ve kapıyı kapattı.

Necip o kış neredeyse hiç dışarı çıkmadı. Evine birkaç zabıttan başka giren veya çıkan da olmadı. Kimse bir oda hariç evde hiçbir hareketlilik görmüyordu artık. O kış uzun ve zor bir kış oldu. Necip kapıları kapatıp bütün hüznüleriyle kendini evine kilitledi. Şubat ayında ise eve biri bir mektup getirdi. Bu tuhaf durumdan meraklanan Necip mektubu aldı, okudu. Sonbaharda ölen annesinin ardından babası da üzüntü ve hastalıkla boğuşmuş ve sonunda o da dayanamamıştı. Necip evdeki az bir eşyayı topladı ve bahçeden dışarı birkaç adım attı. Arkasına dönüp evi ve bahçeyi boş bakışlarla süzdü. Evin beyaz boyası solmuş, yer yer dökülmüştü. Birçok ağaç ölmüştü ve bahçedeki o en yeşil çimenler kararmış, bahçenin her yerini yabancı otlar bağlamıştı. O görkemli demir kapının ise süslemelerinin üzerini boğucu bir karaltı kaplamış, menteşelerinden paslanmıştı. Necip arkasını döndü ve o eski karanlık eve doğru yöneldi. Babasının evine yerleşti ve hayatının sonuna kadar burada, ona düşman kesilmiş bu evde yaşadı. Necip'in evine bir daha ne ilkbahar geldi ne de yaz.

Doğu Demirtaş 11F

Karanlık Aşk

Herkes bilir ki hayatın kaynağı aşktır. Odur hayalleri sürükleyen, olmayan şeyi mümkün, olacak şeyi imkânsız kılan... Gerekliğinde bizi var eder bazen ise kahreder. Zamanla olur derler lakin beklemez bu isyan... Kimdir, nedir? Hiç kimse bilmez, şeytan aslında odur.

Bilirim ben bir kız, sarı saçlı, mavi gözlü, lügat burunlu... Kurbanı oldum kaderin, artık kaçamıyorum. Haykırasım geliyor "Yeter!" diye. Yorgunum... Halsizim... Biliyorum ki artık amaçsız değilim. Soruyorum kendime "Mutlu musun?", "Yoksa mutsuz musun?". Hüznün, hasret, heyecan bırakır mı peşimi acaba? Bazen ise kendimi ise batan, paslı, eski bir gemi hissediyorum.

Bir günü hayal ederim, o kız der ki bana "Artık kaçmıyorum, burada olmak istiyorum!" İşte o zaman anlarım ki aşk denen bu oyunun adil olduğunu... Düpedüz bellidir ki bu oyunun adil olmayacağı...

Bora Ofluoğlu 11F

Ayrı Bir Gözle

Başlangıçlar ne kadar zorsa vedalar da öyledir. Ben başlangıcımızı hatırlamıyorum, daha sonra annemin ağzından dinledim. Annemi beklemişsin ameliyathanenin önünde. Beni ilk ne zaman tuttun? Beni kucağına aldığımda ağladım mı? Yoksa tatlı bir uykuya mı daldım kollarının rahatlığında?

İlk torununu tutmak nasıl bir histi? Bana hep gözümün ilk ağrısı derdin. Torunlarının sayısı artsa da bana ayrı bir gözle bakardın her zaman.

Farklı şehirlerde de olsak her zaman hayatımın önemli bir parçasıydın. Sık sık gelirdin buraya, annem işe gittiğinde bana bakardın. Annemin gelişini beklerdik. Yatağa uzanırdık, ben televizyondan evin önündeki kamerayı açardım. Ha geldi ha gelecek... Oradan gelişini izlerdik annemin. Oyalardın beni o sırada oyunlarla. Ayları sayardık... Eylül, 'Geveze' çıkardı hep.

Her tatilde Bursa'ya giderdik; heyecanlıydım her zaman dayımı, dedemi, seni göreceğim diye. Bir şekilde daha çok severdim Bursa'yı. Belki bisiklete binebildiğimden belki de bana orada gösterilen ilgiden. Benim büyük bir bebeğim vardı, adını Safinaz koymuştum. Sen korkardın bu durumdan, sabah kalkınca "Gerçek bu Safinaz!" diyeceğimden; ben de gülerdim ve bazen de inatlaşırdım seninle. Çocukluk aklım işte, komiğime giderdi böylesi haller. Benimle pişti oynardın, birçok kart oyunu öğrettin bana. Hayal meyal hatırlıyorum nasıl oynadıklarını şimdi.

Kim bilir başka neler yapmışızdır birlikte benim unuttuğum. Bunların hepsi için teşekkür ederim! Bana yıllar boyunca baktığın için, tüm oyunlar için, annem alma demesine rağmen aldığın tüm çikolatalar için teşekkür ederim.

Küçükken en büyük hayalim sana okuma yazma öğretmekti, o hayale ne oldu bilmiyorum. Öğretmediğim için üzgünüm. Sen okumayı bilmesen de bu kelimeler bir şekilde gidecek senin yanına, buna inanıyorum.

Küçükken senin hırkanı giyerdim kendi kendime oyun oynarken. Bana çok büyük gelirdi, onun bir pelerin olduğunu hayal ederdim. Ne oynadığımı, ne hayaller kurduğumu tüm ayrıntılarıyla hatırlamıyorum ama senin bana bakıp bakıp o halime çok güldüğünü hatırlıyorum. Bunlar için de teşekkürler! Bursa'daki evi benim için gerçekten bir ev yaptığın için, hırkalarını giymeme izin verdiğin için teşekkürler!

Vedalar zordur, ben sana veda edemedim. Annem acısız gittiğini söyledi gözyaşları arasında, umarım öyledir. Umarım gittiğin yerde mutlusundur. Ben burada ne yapacağımı bilmiyorum. Uzun zamandır hıçkırıklarla ağlamıştım. Yanımda arkadaşlarım da olmasa nasıl ayakta dururum, nasıl dayanırım bilemiyorum. Dünyayı sensiz hayal etmeye çalışıyorum, Bursa'daki ev de sensiz olmayacak, biliyorum bunu. Gözyaşlarıma boğuluyorum anında, içimde bir şeyler kırılıyor. Ama bu kadar umutsuz konuşmak istemiyorum anane, sen bunu istemezdin. 'Sıkma canını!' derdin. Gülerdin hafifçe, 'Oy, oy' deyip kollarını açardın sarılmam için. Annem de aynısını yapıyor, acaba senden mi öğrendi? Bu yüzden söz veriyorum sana, toparlanacağım. Ayakta duracağım, devam edeceğim. Zamanımı alacak tüm bunları yapmak ama söz veriyorum yapacağım. Seni asla unutmayacağım, o gururlu gülümsemem hep benimle kalacak.

Hep yanımda olan arkadaşımın dediği gibi, seni kalemimde yaşatacağım. Her zaman kelimelerimde, kalbimde olacaksın. Ben de böyle ediyorum sana vedamı; gözyaşlarıyla, bir sözle ve bir mektupla. Hoşça kal anane, hoşça kal...

Sena Ecem Altun 12A

ARKA KAPAKTAN...

Ben olmamış bir kahraman emeklisi, ben bir kırmızı çarpı, ben uygun adım serseri, bir gençlik düşü, ben bir yanlışlar bileşimi, ben: yeri belli olan; geçip gidiyorum şehrin içinden. Hayatın akışına aldırmiyorum. Çünkü ben suskunluk ve unutuşun sivil ifadesiyim. Aslında Promete'nin ciğeri söken kartal olmalıymışım. Promete olamadıktan sonra...

Bir kitabın bize yeni bir dünyanın kapılarını aralamasını ya da kendi deneyimimize farklı ve daha parlak bir ışık tutmasını bekleriz çoğu kez. Çaresiz bir anlam arayışıdır bu. Murat Gülsoy, İstanbul'da Bir Merhamet Haftası'nda, bu çaresizliğin insani boyutunu aramaya çıkarken okurlarını da peşinden sürüklüyor. Kimi zaman ürkek, kimi zaman saldırgan kahramanları, kimi zaman şiirsel, kimi zaman mekanik üsluplarıyla bizi "bakmaya" davet ediyorlar. Ancak, Gülsoy'un edebiyatı, röntgenci heveslerden uzakta, arka pencereye değil, yazıdan bir aynaya bakmaya çağırıyor okurunu. Anlamı kendinde gizli bir dünyayı seyre dalan insanların zihinlerinde geziniyoruz. Bir şeye, dünyaya, insanlara bakmanın kendimize bakmak; kendimize bakmanın bir şeye, dünyaya, insanlara bakmak olduğunu hissederek...

VE BİZİM 8. GÜNÜMÜZ

Bir Balık Olmam...

Kırmızı keçe kaplı tahta masanın üzerindeki şişe yapayalnız duruyordu. Rüzgâr esti; şişe bir dayandı, iki dayandı, üçüncüsünde devrildi. Devrilmesiyle birlikte şişenin içindeki ince, nazlı bir edayla yere döküldü. İçinden siyah kuyruklu, beyaz gövdeli bir balık çıktı. Balık içkinin döküldüğü ve şimdi küçük bir gölette benzeyen birikintinin ortasında hop hop zıpladı. Zavalıcılık! Hayatı için mücadele ediyor; bize hayat veren hava, onun ölümü oluyordu. Zıplamaları git gide yavaşlıyordu ve kendini ölümün anaç ellerine bırakıyordu. Fakat o da neydi? Suda salına salına yüzmesini sağlayan tülümsü kuyruk; siyah takım elbise ve sivri uçlu siyah ayakkabı giymiş, iki ince ama güçlü erkek bacaklarına dönüştü. Daha sonra yüzgeçleri eridi; uzun, çelimsiz beyaz bir gömlekle örtülmüş kollar ve gövdeye dönmüştü. En son o aval aval bakan balık yüzü, kemikli zayıf bir insan yüzüne dönmüştü.

Onu güçlü gösteren kemerli bir burna, kenarları hafif aşağı dönük ince dudaklara sahipti; iki siyah çakıl taşının üstünde bekçi gibi bekleyen yay kaşları vardı. Önce o da şaşırıp bulunduğu yere. Neredeydi acaba? Sonra alıştı bu duruma. Önce kocaman ellerini yere yapıştırarak gövdesini doğrulttu, sonra bacaklarını hareket ettirerek bastı ve hoop! Ayaktaydı.

Bir ayağını, ötekini önüne ata ata yürüdü. Gerçi tuhaf bir yürüyüşü bu, salınıyor muydu, dans mı ediyordu? Bir gariptir. Bu acemi adımlar yeni yürümeye başlayan bir bebeğinkini andırıyordu yiyip içtiklerindendi galiba! Evet... Evet yiyip içtiklerindendi.

Duru Ustaoglu 11G

Altıncı Gün

İşte kendimle baş başa kaldığım bir gece daha paramparçayım. Boğuluyorum ve olmam gereken yerden çok uzaktayım. İnsanlara eskiden bir bütün olduğumu anlatmaya çalışıyorum ama beni gören kimse inanmıyor. Haklılar, ben de inanmazdım.

Kelimeler, acımasızlar. Sürekli beni takip ediyorlar. Her yerde. Odamda, zihnimde, bindiğim otobüsün şoförünün gözlerinde. Tüm dünya yüzüme haykırıyor gerçeği ama kabullenmemekte ısrarcıyım. Kim inkâr edebilir bir kahraman olmadığımı?

Eski yaz günlerini anımsıyorum. Dertlerin var olmadığı diyarlardaki yazlar... Yetişmeye çalışacak bir yerimizin yoktu çünkü bilirdik: bizi şehre götürün arabanın her daim yenisi gelirdi. Sevgiden yoksun kalmak gibi bir durumumuz yoktu çünkü birbirimizle verecek bolca sevgimiz vardı. Tek yaptığımız şey geceleri evden kaçıp birbirimizi sevmektir. Oradayken bizdik. Temiz, dışarıyı olduğu gibi gösteren bir pencereydik. Kırılmayız sanıyorduk, yanılacağımızı bilemeyecek kadar çocuktuk.

Sevgimiz güneşten geliyordu. Ne zaman ki soğuk, yüzünü göstermeye başladı ilk darbeyi aldık. İnsanın ilkin ayakları donarmış. Tamamen yalan! İlk ellerim dondu. Hepimiz ellerime baktık. Ellerimi ısıtmaya çalıştık ama boşuna bir çaba olduğunun farkındaydık. Farkındaydılar. Ben sadece donuyordum. Böylece o camın kırılan ilk parçası oldum.

Eylül gelmişti. Arından ekim, kasım, aralık, ocak, şubat ve mart. Her ay bir parçam daha dondu. Tüm benliğimi kaybettim yavaş yavaş. Şu an sadece kalbim sıcak. O da soğumaya yüz tutmuş. Bu ay öleceğim. Herkes farkında bunun. Onlar farkında. Onlar da dağıldı aslında. Cam parçalandı ama onlar sıcak kaldı. Onlar evin içine dağılmışken ben sokakta kaldım. Oysa onlara en başta söylemiştim donarak ölmekten korktuğumu.

Piyano çalmayı öğrenmedim hiç ama küçükken hevesim vardı. Sonra çıktı aklımdan ve kemanda ağlamaya başladım. Şimdi anlıyorum ki piyanodaki hüznün hiçbirinde yok. Mozart insanüstü yeteneğe sahip bir adammış. Ölüm, kelimelerle hatta fiziksel acıyla bu kadar iyi anlatılamazdı. Ölüm *Lacr mosa*'nın ta kendisi. Zaten Mozart da bu acıya dayanamamış ve besteledikten kısa bir süre sonra ölmüş. Ya da öleceğini hissedip bestelemiş, orasını bilemem.

Birazdan uyuyacağım, yine kendimle baş başa kalarak uyuyacağım. Düşüncelerim susmayacak, sabaha kadar sürecek biliyorum ama yine de denemek zorundayım. Kurtuluşum o uykuda saklı. İnanıyorum, bir gece rüyamda çalacak *Lacr mosa*.

"Altıncı Gün

Benim söylemek için çırpındığım gecelerde,
Siz yoktunuz.

Özdemir Asaf"

Zeynep Saravin 11F

Çizim: Max Ernst

Yalnız Bir Sandalye

Günler ondan bağımsız akıp giderken o sadece oturup olan biteni izlerdi. Kendi hayatında bir sandalye kadar rolü olmadığını hatırlayıp içten içe üzülürdü. Ama güzel, el işi dantellerini evin her yerine yayarken derdi tasası kalmazdı. Kötü olan hiçbir şeye değmemiş gibi bembeyaz ve bir o kadar da parlaktılar ki... Bazen onlarla konuşurdu tüm içtenliğiyle, yalnızlığıyla mı demeliyiz? Henüz küçük bir kızken ve dünya onun için birçok hedefi kalbinde var ederken... Günün birinde hayalini kurduğu evde yalnız bir sandalye kadar yeri olacağını tahmin edemezdi. Ama o, bunları düşünmez ve mutlu bir aileye sahip şanslı bir kadın gibi dantellerini okşar ve şükrederdi. Kocasını, yüzü hiç gülmezmiş gibi ifade yoksunu bir çehreyle yalnızca kaşlarını çatar, bazen avazı çıktığı kadar bağırarak konuşsa da o, dediklerinden bir anlam çıkaramazdı, çaresizce beklerdi. Artık çalışmayan, eski ama anısı var diye atılmayan radyolar gibi cızırtılı sesler çıkarırdı karşısındaki adam. Hep öfkeliydi ama o hislerini belli etmez "İçinde çok umutlu insan var onun." derdi. Alışır sandı ama öyle olmadı. Geçen gün uğradığımda karşılıklı oturmuşlardı ki o ana şahit olmak gerekir. Zavallı, kendisi olmaktan öylesine korkmuştu ki hele o anda... O çok sevdiği dantellerden, anıların gölgesindeki sandalyelerden bir farkı yoktu. En az onlar kadar narin, güzel ve bozulmamış olmayı dilerken... Karşısındaki öfkeli sandalye öfke saçtı üzerine. Her ikisi de hallerinden memnun muydu, ailelerinin tabloları da tamam mıydı? Hayalleri kaybolmuş sürükleniyordu düşüncelerinde.

Özge Gürbüz 11G

Keşke

Açıkçası benden istediğin otomatik yazma eyleminden nasıl başarılı bir şekilde ayrılabileceğimi bilmiyorum. Aklımda gezinen milyon tane soru varken yazıya başlamam cümlelerimi anlamsızlığa sürüklemeyi, bilmiyorum. Kabul etmeliyim, sen de biliyorsun zaten saklamanın ne manası var; lise dönemimizde Türkçe dersimin başyardımcısıydın, yazı pek bana göre değildi fakat sadece bir resim gönderip içinden geldiği gibi yaz demen de benim için ne kadar açıklayıcı olabilir ki?

Ayrıca şunu da söylemeden resme odaklanamayacağım. Evet... Ben artık o eski Yaren; kütüphane köşelerinde ders anlattığın, senin her dediğini yapan, seni çocuksu hayranlıkla izleyen ve dinleyen Yaren değilim. Çok değiştim... Tamam artık, çok uzattım galiba resme yoğunlaşmalıyım.

Burası bir krallık!

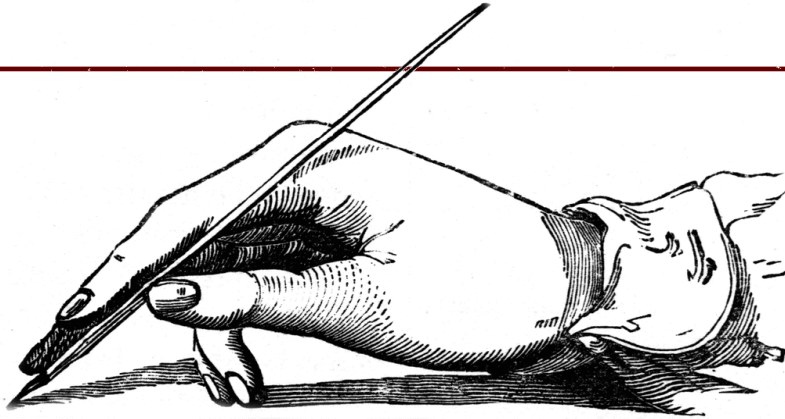
Sarayda kralın dairesindeyiz... Etrafımızda gri duvar ve kırmızı dolap... Kralla Sultan'ın karşısında askerler başları önde kralın isteklerini bekliyorlar. Kral yine giyinmiş, takmış heybetli altın tacını. Sultan ise bürünmüş siyahlara; buluşturmuş dizlerini, bir sultana yakışır bir şekilde sessiz ve isteksiz oturuyor kralının yanında. Kral yine emirlerine başladı, sağ elini beline koymuş sol elini kaldırmış kim bilir neler istiyor kullarından... Her şey bu kadar gri ve siyahken neden sadece kral renkli ki... Bilmiyorum belki de onun renkleri etrafını soldurmuştur.

Çok da güzel gidiyordu aslında ama kafamda canlanmaması gereken mazi resme yerleşti bir anda. Özellikle mi seçtin bu resmi? Bu resim sence de tam anlamıyla bizim son dönemlerimizi çağrıştırmıyor mu? Evet, her zaman çok başarılı bir öğrenciydin; birçok kez sınavları da geçmemi sağlamış olabilirsiniz bunları unutmadım ama sana sonsuza dek minnettar kalmamı da beklememelisin. Bir dönem "Ben senin destekçinim, hep yanıdayım!" derdin; ya sonra... Sonrası yok değil mi, sen farkında mısın bendeki kırgınlığı... Başlangıçta güzel başlayan dostluğumuz bize iyi gelse de , sen çok içten görünmüş olsan da zamanla yardımların beni resimdeki kırılğan sultan yaptı. Yaren sınıfta kalem kutumu unuttum, getir; Yaren ödevlerimi tamamla, Yaren, Yaren... Tamam sen birçok konuda bana destek verdin ama bu, beni senin kölen yapmaz. Sana benim arkamdan konuşma hakkı vermez. Neden arkadaşlığımızı mahvettin, anlamıyorum ki...

Ya şimdi... Mailini gördüğüm yazıya başladığım ilk andan beri aslında sana kırgınlığının soğuması olduğunu fark ettim. Kafam çok karışık; bir yanım seni affetmiş, kaybedilen dostluğun üstünü küller örtmüştü; aklım da kalbim de kaybedilen günlerin geri dönüşü olmamasına öfke dolu. Galiba bu kadar...

Sözcüklerimin sana degeceğine inanırsam eski dostumun yazılarını okuyabilirim. Kalemim belki bu sefer sana ulaşır, iyilikle kal.

Neslişah Şara Yücel 11F

Çay Saati

Saat 4.30 gibi meydanadaki çeşmenin önünde olmamı söylemişti. Tam o saatte meydana banklarda oturup çeşmenin etrafında kuşlarla oynayan çocukları izliyordum. Birkaç dakika sonra arkamdan bir el omzuma dokundu ve "Merhaba!" dedi. İçimden bir an hiç gelmeyeceğini düşünmüştüm oysa. Yavaşça arkamı döndüm ve ona "Merhaba!" dedim. Güneş arkadan vurduğu için arkamı döndüğümde yüzünü tam seçemedim. Güneş, gözlerimi almıştı, gözlerimi kısarak ayağa kalktım. Gözlerimin içine baktı ve beni yanağımdan öptü. Karşımda dünyanın en sempatik insanı duruyordu sanki. Mavi kazağı ve kahverengi şapkasının uyumunda bayılmıştım. Meydanın hemen karşısındaki kafelere doğru yürümeye başladık. Çocukların arasından geçerken elimi tuttu. La Vien Rose isimli bir kafeye oturduk. Yer seçimi hoşuma gitmişti. Masaya oturur oturmaz garsona "Her zamankinden iki tane lütfen!" dedi. Biraz şaşırılmıştım açıkçası çünkü daha önce buraya gelmediğini düşünmüştüm. Kafasındaki şapkayı çıkarıp masaya koydu ve elleriyle saçını düzelterek şapkasını kafasına taktı. Çaylar gelene kadar hiçbir şey konuşmamıştık. Garson çayları masaya koyarken "Yasemin seversin değil mi?" diye sordu. Kafamı evet der gibi salladım. Yasemin çaylarının yanında limonlu makaron gelmişti. Karşımdaki adamın kim olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. Sanki hemen kalkmak istiyormuş gibi çayını hızla içmeye başladı. Yanımda sanki bir yabancı oturuyordu. Altı aydır görüşemiyorduk ve ondan içtenlik bekliyordum. Çok da umursamıyormuş gibi durmamak için arada çayını yudumlarken gözlerime bakıp gülüyordu. Bir şey aklıyor gibiydi. Onun tavrı karşısında dayandım. Çayımı içmeye ve etrafı izlemeye başladım. Bulduğum durumdan çok rahatsızdım ve sonunda dayanamayıp "Kalkabiliriz." dedim. Masaya yaslanarak kalkmak isterken çay bardağı devirdi, pantolonu ıslandı. Çayın dökülmesinden rahatsız olmuştum. Hiçbir şey yapmadım, sadece onun tepkilerinin nereye varacağını merak ederek onu izlemeyi niyetim. Beklemediğim biçimde bana söylenmeye ve bağırılmaya başladı. Günümün bu kadar güzel başlayıp sonunun kötü bitmesini istemiyordum. Bana bağırılmaya devam ederken o, ben masadan kalktım ve uzaklaşmak istedim, yaşadıklarımın uzaklaştım da. Kendimi günün sonunda İstanbul sokaklarında buldum. Şu an sokakların ıssızlığına gömülmüştüm, yaşamı sorguluyordum. Sokakların sessizliği ve yalnızlığı bir olmuştu. Ağır adımlarım, gecenin karanlığıyla buluşturdu beni ve ilk defa kaybolmak istedim, kocaman görünen küçük dünyamda.

Elif Oktar 11G

Eve Dönüş

Hep hüzüdü bunun sonu. O da biliyordu ben de. Ne kadar olmuştu biteli? Ne kadar olmuştu gideli? Şimdi vapurun üst katında oturmuş çayımı içiyorum. Etrafta işten koşturarak çıkmış, evlerine yetişmeye çalışan insanlar var. Ben nereden geliyordum? O sıralarda oturduğum zaman nefret ettiğim şimdi bir o kadarda özlediğim biricik lisemin mezunlar gününden. Herkes ne mutlu gözüküyordu. Ya da sadece dekorları iyi hazırlanmış tiyatronun oyuncularları mı? Ben onlar gibi iyi değilim. Hiç iyi olmadım, ne lisede ne şimdi. Hepsini evlenmiş, evlenmeyen iş sahibi olmuş, iş sahibi olamayan dünyayı gezmiş... Ben de gezdim. Başkalarının üzerine kurulmuş hayallerde uyumsuz bir turist gibi gezdim. Gezdim, gördüm. Her yer, herkes birbirinin aynısı. Ben daha anlam yükleyememiş bir Sisifos'um. En tepeye taşımam gereken kayanın altında ezilmekten korkanım ben. O da bu yüzden gitti. Bir eksi daha yazıldı haneme, gerek yok bahaneye Utanç için buldu kusur şahaneye... Eve dönme vakti şimdi. İndim vapurdan. Vapur da başkalarının yüklerini taşımak için ayrıldı iskeleden. Süslemiştim ilişkimizi dantellerle. Bir annenin samimiyetiyle sarmıştım üzerimize. İttin onları üzerime tüm hatalarımla. Yerden topladım dantelleri anne evime taşımak için. Daralıyorum ama korkmuyorum. Şehvetli kırmızı duvarların altında ezilmiş bir uyumsuz gibi saklanacak bir kol alıyorum. Sen değilsin çünkü çoktan belledim senin gömleğinin bir tarafını darağacım. Çok da geç değil aslında yalnız savaşmayı öğrenmek için. Gerçek çok da uzak değil. Sadece geç oldu, ilişkimizin de aynı televizyonların üzerindeki danteller gibi bir süs olduğunu fark etmem. Hep kötü hatıralar beynimin içinde. Tek kurtuluş eve dönmek...

Büşra Seven 11E

Simurg

Demek ki neymiş? İnsan ne kadar çabalasa da geçmişinden kaçamazmış. Bütün o “İyiyim! Çok, çok iyiyim!” ayakları hikâyeymiş. Evet! Yetti artık! Saklamaktan çok sıkıldım. Çok ama çok sıkıldım hem de. Her sabah gülen yüzümü takıp suç malline dönmekten, kimseye hiçbir şey anlatamamaktan, incinmekten, korkmaktan hatta incinmekten korkmaktan da bıktım artık. Bazı şeylerin üstünü örttük onlarla yüzleşmeden. İyi olur sandık. İyi oluruz sandık. Artık hepsini sana da kendime de itiraf etme vaktim geldi.

Bazı günler hâlâ seni seviyorum. Nadiren de olsa... Bazen sabahın beş buçuğunda uykusuzluktan balkona çıktığımda görüyorum seni. Eskiden olduğu gibi 68 model Ford'unla geliyorsun. O döküntüyü hayatta tutmak için harcadığın çabayı ilişkimiz için harcasaydın, diyorum sana. Duymuyorsun... Ne kadar çok yaktığından şikâyet ediyorsun sadece saatler boyu. Tamirci değilim ki ben? Bunu en iyi sen bilirsin. Sonra gözümü kapıyorum bir süre. “O artık yok.” diye tekrarlıyorum içimden birkaç kere. Gözümü açtığımda mavi döküntü yok artık, ya da mavi gözler... İçeri giriyorum ilaçlarımı almak için. Bu ritüel sandığımdan uzun sürüyor. İnsanın yaptıklarını kabul etmesi için şişelerce hapa ihtiyacı olması hep komiğime gitmiştir. O artık yok...

Çok saçma, öyle değil mi? Hayatını mahveden kadının seni tamamen unutamamış olması. Bence de. Sırf seni değil, hayatını zindan ettiğim bir kişiyi bile unutamadım. Çünkü gerçekten çok pişmanım. Farklı olabilseydi, farklı olacağını bilseydim hiç düşünmeden elimden gelen her şeyi yapardım. Ama olmuyor, olmayacak. Yaptığım bütün çılgınlıklar, çıkardığım bütün kavgalar, kırdığım bütün kalpler ve mahvettiğim bütün dostluklar... Bunlarla yaşamayı öğrenmem lazımdı. Değişmeliydim. Kendimden

yenisi biri yapmalıydım. Ve yaptım da. Uzun bir süre boyunca herkese iyi olduğumu söyledim, iyiydim de. Her gün eski hayatımın karakterlerini görmeye devam ediyordum ama kapanmış bir defter olduğunu kendimi öyle inandırmıştım ki içimi yiyip bitiren şeyin tam da bu olduğunu anlamadım. Kimseyle, en önemlisi de kendimle barışmadan yeni bir hayat kurmuştum ve sen de bunun bir parçasıydın. Birbirimizi affetmiştik ve benim değiştiğime olan inancımız tamdı. Değişim diye bir şeyin

mümkün olduğuna inandığımız saflık zamanlarımızdı tabii. Mutluyduk. Sonra araya başka şeyler girdi. Kovalanması gereken hayaller, daha çok sevilmesi gerek kişiler, sorumluluklar... İyi koşullarda ayrıldık, biliyorum. Ama söz konusu bensem genelde hiçbir şey iyi olmuyor, sakın inkâr etmeye çalışma. Ne kadar kötü şeyler yapmış olsam da hep yanımdaydın, affetmeye hazırdın ve bu beni çok yıprattı. Asla böyle bir sevgiyi hak edecek biri olmadım. Diğerleri, o hep arkalarından konuştuğum ve bana yardım etmedikleri, arkamda durmadıkları için kızdığım diğerleri bana tam olarak hak ettiğimi verdiler. Bu yüzden onları sevmedim, onlardan kaçtım. Her gün ama her gün onları görmeye devam ediyorum. Bir zamanlar en yakın arkadaşım dediğim kişiyle en son ne zaman konuştuğumu hatırlamıyorum. Bu öyle bir kaçış, öyle bir “iyi olma” hali ki bakışlarımız bile buluşmuyor herhangi bir kalabalıkta. Diğerlerinin iyiliği için yaptıklarını kabullenmem ve hayatlarından uzak durmam gerekiyordu sanmıştım. Hiçbir şey demeden herkesin hayatından çıktım ve ne uğruna? İyileşmek için mi? Sen yanımdayken hiç iyileşemedim ki! Ne zaman ki sen de gittin, o zaman çok geç oldu. Her şeye geç kaldım ben hayatta. Hatalarımı düzeltmek için çok geç kaldım.

Düşündüm... Bunları düşünmeye başladığımda – bunları fark ettiğimde- işte tamamen kafayı sıyırdım galiba. Bir sabah beyaz hastane duvarlarına uyanırsan bakalım sen nasıl aklını yerinde tutacaksın. Benim o muhteşem üç aylık Güney Amerika tatilim aslında yirmi beş metrekarelik bir hücreden daha ileriye gitmedi. Her sabah aynı doktor konuşuyordu benle ve diyordu ki: “Yüzleşmelisin.” Devam edebilmemin tek yolu buymuş. Başka biri olabilmek, kendimden sıyrılabilmek için yaptıklarımın sorumluluğunu almam gerekiyormuş. Herkesi üzdüğümü kabul etmeliymişim. İnkâr eden yoktu ki zaten! Her şeyi berbat ettim. Kimse de toparlamam için yardım etmedi.

Olan her şeyden sonra başkalarından bana sahip çıkmalarını beklemek büyük hataydı. Sen yardım ettin bir süreliğine tabii ama ani ve haklı gidişinden sonra bütün bunlarla tek başıma kaldım. Ve "arkadaş" olmak sana bunlardan bahsedememem demektir. Dolayısıyla sana da gülen yüzümü taktım. Doktor "Şu maskelerden kurtul artık," dedi. Her şeyi şimdi anlatma sebebim tam olarak bu. Senden saklamak istemedim, yaşadığımız onca güzel günlerin anısına. Üzerinden zaman geçmiş olsa da bazı şeyleri unutamadığımı görmek benim için bir hayli utanç verici ama kalan zamanımı yaptıklarım için kendimi suçlayarak geçirmek istemiyorum. Olan oldu, umarım beni anlıyorsundur.

Yazılanlara cevap verme gibi bir huyun olsaydı "Sen benim hayatımı mahvetmedin ki!" diyeceğini adım gibi biliyorum. Hâlâ bu durumda bile bana sahip çıkmaya çalışman gurur verici. Ben sadece iyi olmaya çalışırken ortalığı batıran bir insanım. Yanlış kararlarım çok fazla kişiye acı verdi, bunu itiraf etmenin kolay bir yolu yok. Onların bilmediği tek bir şey var ki onlarla beraber ben de acı çektim. Bazen onlardan daha fazla incindim. Şimdi yeni şeyler denemeye, yeniden sevmeye ve yeniden başlamaya korkmam bundandır. Yine batırmaktan, yine pişman olmaktan korkuyorum. Doktorun yazdığı son ilaç kutum bitmeden aynı hataları yapıp aynı acıları çekmeye dayanabilir miyim, bilmiyorum. Şunu da belirtmeliyim ki hâlâ bazı zamanlar seni sevdiğimi düşünsem de kendine göre bir hayatın olduğunu bildiğimden sana buruk bir sevdâ duymaktan öteye gitmiyorum. İlişkimizin bitmesinde seni suçlu tutsam da kızgın olmadığım zamanlar senin suçlu olmadığını bilebiliyorum. Ve her geçen gün daha az kızgın, daha az mutsuz oluyorum. Tam da şu anda bunları önüne dökemediğim için mutluyum çünkü artık ben de yaşamak istiyorum. Kendimden yeni biri yaratmak istiyorum. İstedğim şey ne kadar olabilir bilmiyorum ama bildiğim bir şey var ki, eğer yeterince çabalarsam geçmişimle yüzleşebileceğim ve daha mutlu biri olabileceğim.

Sence diğerlerine özür borçlu muyum? Özür dilemek için çok geç olduğunu düşünüyorum. Zamanın bile değiştirmeyeceği bazı şeyler var ve artık bunlara alışmalıyım. Ben onları kendi kafamda suçladığım her şey için affettim. Umarım onlar da beni affetmiştir ya da bir gün ederler. Yarın işe gittiğimde onları görürsem eskisi kadar kötü hissetmeyeceğim. Umarım onlar da etmezler. Bir de, umarım sabah kalktığımda seni gördüğümü hissetmem. Bu biraz zor olacak gibi.

Söylemeyi unuttum, geçen gün yeni araba aldım. 68 model mavi Ford Mustang...

Umut Selin Tuncer 11F

Makineleşmiş Toplum

Bugün aldığım resim beni oldukça şaşırttı. Açıkçası ilk baktığımda aklıma oturan bir kadın bir de erkek oldu yalnızca. Robota dönüşmüşlerdi sanki. Makineleşmiş insan, hepimiz gibi biraz... Etrafımdakileri düşündüm. Herkesi deriyle kaplı birer makine olarak hayal ettim. İşin garibi hiç de garip gelmedi. Hepimiz gitgide robotlaşmıyor muyuz? Herkes gitgide monotonlaşmış hayatlarının içine gömülüyor gözlerimin önünde. Peki, neden kimse buna karşı çıkmıyor. Neden kapa tuşuna basmıyor içindeki robotun? Korkuyor mu yoksa elindekileri kaybetmekten. Otoritenin sözünden çıkmamakta bu kadar ısrarcı olabilir mi insan? İnsanlar otoriteye kendi benliklerinde vazgeçecek kadar bağlanmış mıydı sahiden?

İçime bir bunalma duygusu çöktü. Korku mu yoksa? Sabah sabah çok farklı duygular, düşünceler içine girmiş buldum kendimi. Sanırım daha önce görmediğim ya da diğerleri gibi görmemekte ısrar ettiğim gerçeklikler yüzüme bir tokat gibi inmişti. Yaşadığım dünyadan korkmaya başlamıştım sanırım. Acaba ben de mi o robotlardan bir tanesiydim, ben de mi onlar gibi kendimden uzaklaşmış, benliğimi kaybetmiş, körleşmiştim? Yoksa o fotoğraftaki kadın ben miydim?

Zeynep Çomçuoğlu 11F

Ana Temanın Parçası: Karakterler

Refik Halid Karay'ın "Hakkı Sükut" adlı eserinde ve Sait Faik Abasıyanık'ın "Mürüvvet" adlı eserinde işlenen modern yaşamın ve kapitalist düzenin sonucu olarak insani değerlerin yitirilmesi teması kitaptaki kişiler üzerinden aktarılmıştır. Her iki yazar da öykülerinde ana temayı; kişilerin konumlarına, durumlarına uygun şekilde seçilen evlilik özlemini yansıtan Mürüvvet ve hesap işleriyle uğraşmayı anlatan Hasip Efendi gibi kişi adlarıyla, insanın yazgısının değişmezliğini vurgulayan yaşadıkları yoksul çevrelerin seçimiyle, kişiler üzerinde baskıyı destekleyen öğle vakti, akşam gibi zaman dilimlerinin seçimiyle desteklemeye çalışmışlardır.

Her iki öyküde de odak figürler –"Hakkı Sükut"ta Hasip Efendi, "Mürüvvet"te Osman Ağa- fabrikada çalışan kıdemli işçilerdir. Bu durumun her iki eserde de daha başlangıçta belirtilmesi, okuyucuda onlar hakkında bir ilk izlenim oluşturmaktadır. "Hakkı Sükut"ta yazar, Hasip Efendi'nin fabrikadaki yüksek konumunu onun işçileri denetlerken zihninden geçen düşünceler yoluyla, iç monologlarıyla; "Mürüvvet"te ise odak figürün bu konumu olay aktarımı sırasında, eserdeki kişilerden biri olan Ahmet'in kolunu fabrikada bir makineye sıkıştırması sonucu birbirini takip eden çatışmaların anlatılmasıyla yansıtılmıştır.

Her iki öyküde de odak figürlerin ilişkide bulunduğu kişiler –"Hakkı Sükut"ta Fotini, "Mürüvvet"te Ahmet-temanın oluşmasında çatışmanın çekirdeğini oluşturmaları bakımından, eserlerde haksızlığa uğrayan kişiler olmaları bakımından önemli rol üstlenirler."Hakkı Sükut"ta Hasip Efendi'nin sevdiği kız olan Fotini'nin yaşadıkları odak figürün fabrikadaki parayı ve çıkarları ön plana çıkararak ve bu uğurda insanların felaketine yol açan acımasız düzeni sorgulamasına yol açmıştır. Öyküde ipek fabrikasında kullanılan zehirli gazlardan zehirlenip ölen pek çok işçi kadın vardır ancak bunların hiçbiri Hasip Efendi'nin dikkatini çekecek nitelikte değildir. İşe yeni alınanlardan biri olan Fotini, Hasip Efendi'nin yıllar önce kaybettiği karısına benzerliği yönüyle onun dikkatini çeker ve böylece Hasip Efendi'nin kişisel trajedisi sezdirilmiş olur. Hasip Efendi'nin sevdiği herkesi kaybetmeye dayalı yazgısı onun kadere ve düzene isyan edip iç çatışmalar yaşaması sonucu bu acımasız düzenle

ilgili farkındalığını artırmasını ve sorgulamalarda bulunmasını sağlamaktadır. Odak figürün sevdiği kız hastalanınca, işçilerin haklarını içten içe savunmaya başlaması düzendeki çarpıklıkların ve sermayeyi elinde tutan sınıfın para hırsıyla insanların felaketine yol açmasının sergilenmesini sağlamıştır. Sistemin bu şekilde sorgulanışına Sait Faik'in "Mürüvvet" adlı öyküsünde de rastlanmaktadır. Öyküde odak figürün iç çatışmalar ve vicdan hesaplaşması yaşamasına yol açan Ahmet ömrünün geri kalanını rahat bir şekilde yaşamasına yetecek tazminatı alabilmek için kolunu makineye binliçli olarak kaptırmıştır. Ahmet burada haksız olmasına rağmen bu öyküde de karşımıza "Hakkı Sükut"ta olduğu gibi düzenin sermaye sahipleri lehine işlemesi ve kanunlardaki boşluklar sebebiyle işçilerin iş güvenliğiyle ilgili düzenlemelerin yapılmaması ve iş kazasına uğradıktan sonraki tazminat haklarını alamaması durumu çıkmaktadır.

Her iki öyküde de fabrika sahiplerinin işçiye karşı tutumları ve bakışları benzerdir. Bu benzerlik; para hırsı, paraya aşırı değer verme sonucu insani değerlerin göz ardı edilmesi temalarını desteklemektedir. "Hakkı Sükut"ta Hasip Efendi, fabrika sahibine sevdiği kızın öldüğünü söylediğinde "O kim?" diye yanıt almasıyla sermaye sahibi zengin sınıfın işçi sınıfına bakışının ve onları değersiz görüşünün diyalog tekniğiyle yansıtılması, yazarın kişilerin özellikleriyle ilgili okuyucuya izlenim kazandırmada iç monolog tekniğinin yanı sıra diyalog tekniğini de etkin bir şekilde kullandığını göstermektedir. "Mürüvvet"te ise öykünün ilk kısımlarında okuyucuya anlatıcının izlenimleriyle ve tasvirleriyle yansıtılan Mürüvvet'in sevdiği kişiyle evlenememesi, mutlu bir yuva kuramaması durumunun temelinde parasızlık, yoksulluk ve düzenin insanları acımasız çarkları içinde umutsuz bir hayata mahkum etmesi yatmaktadır. Mürüvvet'e sevdalı olan Ahmet'in bilerek kolunu makineye kaptırması bu bağlamda sorgulanır. Ahmet'in bu yanlış fiili düzenin adaletsizliği ve baskısı çerçevesinde sorgulanır. Osman Ağa bu sorgulamanın sonunda Ahmet'in hilesini patrona açık ettiği için üzülmemektedir. Osman Ağa dürüst olmayan bir sistemin içinde dürüstlük taslamış ve bunun sonunda da bu insanların mutsuzluğuna yol açmıştır. Bu noktada patronun Ahmet'e bakışı ve onun yaptığı bu fiili ahlaksızca görüşüyle düzenin işveren lehine işleyen ahlaksız yapısı

sistemin eziciliğine karşı tepki:

refik halid karay / hakkı sükut

sait faik abasıyanık / mürüvvet

diyalog ve iç monolog teknikleriyle okuyucuya yansıtılır ve bu konuda okuyucunun da değerlendirmeler yapmasına olanak tanınır.

Her iki öyküde de isim sembolizasyonları bu haksız düzenle çeşitli yönlerden bağlantı kurmaktadır. Mürüvvet, evlenme isteğini, mutlu bir yuva kurma özlemini ifade ederken öyküde sistemin ezilen insanlara bunu bile çok gördüğünü, onları çıkışsız ve çözümsüz bıraktığı yansıtılmıştır. Hakkı Sükut'ta Hasip isminin hesap çağrışımı yapması, sevdiği kızın içine düştüğü durum karşısında işçi sınıfa yakınlık göstermeye başlayan Hasip Efendi'nin bile bu sistemin bir parçası olmaktan kurtulamayacağını, "Mürüvvet"teki Osman Ağa gibi sisteme hizmet etmeye devam edeceğini sezdirmektedir. Osman Ağa, doğudaki feodal düzeni çağrıştıran "Ağa" lakabıyla bu köle-efendi sistemine yaverlik yapmaya, çanak tutmaya nasıl devam edecekse Hasip Efendi de kendi çıkarlarını hesaplayıp başkaldırısından geri dönecektir.

Her iki eserin de haksızlığa çanak tutan bu kahramanlar tarafından aktarılması bu iki kişinin yaşadıkları vicdan hesaplaşmasının yansıtılması, düzenin eninde sonunda herkesi boyun eğme mecburiyetinde bırakmasını göstermesi bakımından temayı destekleyen bir fonksiyon üstlenmiştir. Bu anlatıcıların ezen ve ezilen arasında bir ara konumda olmaları eserlerdeki temalara objektif bakışın sağlanmasında etkili olmuştur.

Refik Halid Karay'ın "Hakkı Sükut" ve Sait Faik Abasıyanık'ın "Mürüvvet" adlı öykülerinde kullanılan kişiler, kişilerin modern yaşamdaki çıkışsızlıkları ve çözümsüzlükleri, anlatıcıların bu durumları yansıtmadaki işlevleri ve her iki eserde de maddenin ön plana çıkışıyla insani değerlerin değersizleşmesinin ortaya konmasıyla hem içerik hem anlatım bakımından bir benzeşim söz konusu olmuştur. Her iki öykü de bu şekilde, okuyucuyu bu düzen ve haksızlıklar üzerinde sorgulamaya, eleştirmeye yöneltmiş ve sistemin eziciliği karşısında okuyucuda da bir tepki oluşturmayı amaçlamıştır.

Bilgesu Özcan 11 IB-I

Olaylar ve Kişilerin Yarattığı Zulüm Düzeni

Yazarlar, bireylerin birbirlerine uyguladıkları zulmü eserlerinde olaylar, oluşturdukları atmosfer ve çizdikleri kişilerle yansıtabilirler. Bu durum Refik Halit Karay'ın "Yatık Emine" adlı öyküsünde yaşamını fuhuşla kazanmak zorunda kalan Emine adlı figürün Anadolu'nun ücra bir kasabasına "İslah" olması amacıyla gönderilmesiyle burada yaşadığı dışlanma, sosyal linç sonucu yaşadığı yokluk, haksızlıklara uğraması ve toplum tarafından sürdürüldüğü kasaba dışında bir barakada çaresizce can vermesiyle örneklenmiştir. "Yatık Emine" de toplumun bireye uyguladığı zulüm; namusun kadın üzerinden yürütülmesi, kadının toplumdaki ezilmişliği, acımasızlık ve ahlaki yozlaşma temaları üzerinden anlatılmıştır. Toplumun birey üzerinde uyguladığı baskı ve zulmü anlatan bir başka öykü Sait Faik Abasıyanık'ın "Papaz Efendi" adlı öyküsüdür. Bu öyküde "Yatık Emine"ye benzer şekilde şehirden uzakta bir mekanda bireyin baskı görmesini kolaylaştıran dar sınırlar içinde hapsolmuş küçük toplum yapısının getirdiği sığ anlayış yüzünden dar kalıplarından oluşan bir duvara çarpan ve mekânsal sıkışmışlığa paralel olarak ruhsal bir sıkışmışlığın da acısını yaşayan bir papazın yaşadıkları anlatılır. Papaz bu kasabada konumuna uygun davranışların dışına çıkması ve ruhunun gerektirdiği şekilde hayattan zevk alarak özgürce yaşamaya çalışması yüzünden halk tarafından dedikodu konusu yapılmış, toplumsal bir baskıya tabi tutulmuş ve sonuçta bunun acısını yaşayarak ölmüştür. Bu öyküde papazın yaşadıkları yaşama sevinci, özgürlük, doğa sevgisi ve toplumun acımasızlığı temaları doğrultusunda anlatılmıştır.

Her iki öyküde de odak figürler, kısıtlandırılmaları, acı çekmeleri ve zulme uğramaları nedeniyle onlar için kapalı bir mekan haline dönüşen kasaba hayatında toplumun kalıplarına ters düşmeleri nedeniyle uğradıkları baskı ve kuşatılmışlık karşısında çözümsüzlüğü, çıkışsızlığı yaşamaktadırlar. Eserlerdeki çatışmaların kaynağında bu çatışmalar yer almıştır. Her iki öyküde de odak figürlerin toplumun bireye biçtiği rollerin dışına çıkmaları, sınırların dışına taşmaları toplum tarafından kendi varoluşuna yönelik bir tehdit olarak algılanmış ve toplum saldırı olarak algıladığı bu eylemler karşısında odak figürleri cezalandırma

yoluna gitmiştir. Emine, kasabanın tüm kadınları tarafından kocalarını ellerinden alabilecek bir tehdit olarak görülmüştür, erkeklerin Emine'ye bakışları daha ikiyüzlü bir niteliktedir. Emine'yi arzulayan kasaba erkekleri istediklerini alamayacaklarını görünce onun kamu ahlakına bir tehdit oluşturduğunu ilan etmişler ve Emine böylece kasabadan sürülmüş, halkın görüş açısının dışına çıkartılmıştır. Kasabaya gelişinde kaldığı hapis-hanede diğer kadınların şiddetine ve haksızlıklarına maruz bırakılan Emine'nin bu acımasız toplum yapısında da yazgısı değişmemiş ve kasabada barınması da mümkün olmamıştır. Öyküde, kasaba halkının acımasızlığı tek başına kalmamıştır. Devlet otoritesinin Emine'ye bakışı da aynı yönde oluşmuştur. Böylece kalıpların dışında eylemler sergileyen bireye karşı uygulanan zulme devlet de ortak ve onaylayıcı olmuştur. Denebilir ki bu zulmün oluşmasında devletin onaylayıcı tavrının teşvik ediciliği de vardır. Devletin temsilcisi konumundaki jandarma komutanı Dal Sabri burada Emine'ye nefes aldırmanın bir tavır içinde olmuş ve onun ölümüne giden yolu kasaba halkıyla birlikte hazırlamıştır. Emine'nin kasabada yüzünün güldüğü ve azıcık nefes aldığı tek mekan bir süre hizmetli olarak çalıştığı hastane ortamı olmuştur. Emine burada kendisine yardımcı olan tek figür Gürcü Server'le tanışma fırsatı bulmuştur. Fakat kasaba halkının ve Emine'yi beğendiği halde küçük gördüğü için bunu kendine itiraf edemeyen Dal Sabri'nin kıskançlığı onun hastanedeki yaşamının son bulmasına yol açmıştır. Emine böylece toplumdaki dışlanan, ötekileştirilen Tatar göçmenlerinin bulunduğu kasabanın dışındaki yerleşim alanlarına sürülmüş olur. Bu mekanda Gürcü Server'in yardımlarıyla hayatını yeniden oluşturma fırsatı bulsa da Server'in askerlik görevini yerine getirmekte olan bir genç oluşu Emine'nin bu refahının geçici olduğunu sezdirmektedir. Öyküde anlatıcı tarafından sık sık çeşitli hayvanlara benzetilen Emine toplum tarafından insan sınıfına hiçbir zaman konmamış ve sonrasında da kendi kaderine terk edilmiştir. Fakat ona yönelik baskı ve taciz sürgün edildiği yerde sona ermez, evindeki eşyaları çalınır, evi boşaltılır; yaşama tutunma çabası her defasında boşa çıkarılmaya çalışılır.

Sait Faik'in "Papaz Efendi" adlı öyküsünde ise "Ne filozofum. Ne papazım. Evsiz barsızım. Hem de dinsizim. Sadece insanım." gibi söylemlerde bulunan aykırı bir kişiliktir papaz. Toplumun papaz algısına ters düşmesi, "Sarhoş, genç kız düşkünü" gibi etiketlerle anılmasına yol açmıştır. Papazın hayattan zevk almamayı, özgürce sevinç duymayı önceleyen kişilik yapısı onun doğaya yakın bir kişilik olmasını, bir doğa emekçisi

refik halit karay / yatik emine

sait faik abasıyanık / papaz efendi

şeklinde öyküde belirmesini sağlamıştır. Ppazın toplumdaki kirli ilişkilerden, çıkar ilişkilerinde, sahtekarlıklardan kaçarak doğaya sığınması ve yozlaşmış dış dünyaya karşı yaşama sevincini ve aşkı savunması düzenin varlığına karşı bir tehdit olarak algılanmış ve onun toplumdan bağınaz bir anlayışla dışlanmasına yol açmıştır.

Eserlerde kalıpları, ön yargıları aşmış bu bireyleri etkileyen bir başka durum ise toplumla çatışmalarının kendi ölümleriyle sonuçlanması ve böylece trajik birer kahramana dönüşmeleridir. “Yatik Emine”de Emine, toplumdaki herkes tarafından kapıların yüzüne kapatılmasıyla yalnızlığa ve çaresizliğe mahkum edilmiş, bu durumun yansıtılmasıyla anlatıcının okuyucuya toplum eleştirisi yapma fırsatı sağlamasını mümkün olmuştur. Bu veriler ışığında okuyucunun vicdanında toplum, bu yaptıklarıyla ahlak bakımından gösterdiği yozlaşma ve acımasızlıkla yargılanan bir konuma düşmüştür. Papaz Efendi'nin ölümünde ise toplumun doğrudan etkisi yokmuş gibi gözükse de hakkında yapılan dedikodulara içerlemesi onun ölümüyle ilgili bazı soru işaretleri oluşturmaktadır. Onun siroz hastalığına yakalanmasına sebep olan aşırı alkol tüketiminde, içine düştüğü yalnızlık ve mutsuzluğun payı olduğu da sezdirilerek okur bu konuda bir şüphe ve belirsizlik içinde bırakılmıştır. Her iki eserde de topluma göre şekil almamak bireyleri trajik sona götüren bir sebep olarak gözükmektedir.

Yazarlar, eserlerinde kullandıkları tahkiye tekniğini okuyucuyu toplumu yargılayacak şekilde kullanmışlar ve böylece toplumun farklı bireylere karşı tutumlarını eleştirme ve yargılama işini okura bırakmışlardır. Odak figürlerin iç monologları, okuyucuyu onların yanında yer alma konusunda yönlendirici olmuştur. Okuyucunun dış dünyaya onların gözüyle bakması okuyucuyu da aynı dışlanan konum içinde bırakmasıyla çatışmaların içine çekmektedir.

“Yatik Emine”de Emine'nin eylemlerinin “oluşturum” anlamları içermesi, ona baskı uygulayan kasaba halkının ve devlet otoritesinin eylemlerinin genellikle “iş-kılış” anlamı içermesi Emine'nin pasif bir konuma yerleştirilmesinde ve okuyucuyu onun yanında yer almaya ve onu savunmaya itmesinde etkin rol oynayan bir başka unsur olmuştur. Papaz Efendi'de papazın hayat algısı, leitmotif olarak kullanılan “yaşam” sözcüğü ve büyüleyici doğa betimlemeleriyle yaşamın güzelliğinin savunulması okurun papazın yanında yer almasını sağlamıştır. Böylece okuyucu, “Yatik Emine”de ezen-ezilen karşıtlığından yola çıkılarak yaratılan çatışmada ezilenin; “Papaz Efendi”de yaşama sevincini savunana-kalıpçı anlayış arasındaki çatışmada yaşama sevincini savunan papazın yanında yer alma ihtiyacı hissetmektedir. “Papaz Efendi”de ikili anlatıcının olması, anlatıcının öykünün yarısında anlatma görevini kendi üstüne alması yarısında da papazı görevlendirmesi, anlatıcının da benzer bir kaderi paylaşan ayrıksı bir birey olarak kendisini papazın yanında konumlandırma isteğinden kaynaklanmıştır. Okuyucu için bu öyküde, değişen anlatıcılar sayesinde, haksızlığa uğrayan kişileri desteklemek için daha güçlü bir istek uyandırılmıştır.

Refik Halit Karay'ın “Yatik Emine” ve Sait Faik'in “Papaz Efendi” adlı öykülerinde toplum-birey çatışmasına farklı eksenlerde bir yaklaşım sağlanmış, farklı tercihlerde bulunarak toplumun onlar için belirlediği sınırların dışına çıktıkları için toplum tarafından bir tehdit olarak algılanmış ve bu nedenle toplum tarafından kuşatılmış, sıkıştırılmış, cezalandırılmış bireylerin trajik öyküleri anlatılmıştır. Her iki öyküde de buldukları coğrafya odak figürler için bir kader görevi görmüş; mekanlar ve bu mekanlarda yaşayan insanların yüzeysellikleri, sürü psikolojisi içinde hareket etmeleri onların yaşadıkları baskıyı destekleyici bir rol üstlenmiştir.

Elifsu Kıdemli 11 IB-I

